The University of Jordan
THE LIBRARY

הצופה

ב"ה, יום שני, ר' מנחם־אב תשל"ו (2.8.1976) • שנה ל"ט • גליון 11292 • המחיר 1.65 ל"י, כולל מע"מ

עתון התנועה העולמית של המזרחי הפועל המזרחי
מייסד ועורך ראשון: הרב מאיר בר־אילן ז"ל

קרבות קשים מתנהלים בפרברי ביירות

הכוחות הנוצריים הגבירו את התקפתם על מחנה תל־אל־זעתר •

חיילים סוריים חידשו את התקדמותם לעבר צידון

ביירות, 1 (יופי"ע, ע"ר, ע"צ) — קרבות קשים התנהלו היום ב־פרברי ביירות, ובעיקר במחנה ה־פליטים הפלשתינאים בתל אל זע־תר הנתון במצור של הנוצרים זה 42 יום.

דוברי השמאל טענו כי חיילים סורים, שנסוגו מזרחה מג'זין בהתאם להסכם שהושג בחודש שעבר, שבו וכבשו את העיר בלילה והחלו בהת־קדמות לעבר הכפר רום, בדרך לצי־דון.

הנוצרים אומרים כי לוב מספקת סיוע לפלשתינים ולכוחות השמאל הנלחמים נגד כוחות סוריה בג'זין. העיר שוכנת במרחק 22 קילומטר מ־הגבול הדרומי צידון.

האפיפיור פאולוס השישי הש־מיע היום פעם נוספת קריאה להש־כנת שלום בלבנון וקרא למנהיגי מ.ייונה זו לאפשר הגשת עזרה לאנ־שים שנשארו במחנה פליטים ללא מזון.

הנוצרים מאשימים את הצלב האדום

בינתיים נמסר כי מנהיגי הנוצרים בלבנון יצאו בהאשמה נגד הנציג המקומי של הצלב האדום. העתון „אל נהאר" ציטט דובר של הנוצרים, שאמר כי העמדה שנוקט הצלב ה־אדום בלבנון „נושא אופי מדיני ולא הומניטרי".

עוד כותב העתון כי מנהיגי הנוצ־רים ביקשו שהצלב האדום יחקור את התנהגות נציגיו בלבנון. תחנת ה־שידור של הפלנגות ציינה כי הנושא יועלה לדיון בפגישה בין מנהיגי ה־נוצרים לשליח הליגה הערבית חאסן סברי אל חולי.

הוגבירו ההתקפה על תל אל זעתר

בינתיים מוסרת תחנת השידור של הפלשתינים כי כוחות הימין הגבירו את התקפתם על תל אל זעתר. עוד מסרה התחנה כי נגמ"שים לובים משתתפים בהתקפה שעורכים כוחות שמאלנים־פלשתינים על עמדות ב־קרבת ביירות. בשידור צויין כי כלי רכב אלה הם חלק ממשלוח של 70 כלי רכב, שסופקו לפני שנתיים ונו־עדו לחיזוק כוחות הליגה הערבית המוצבים בביירות.

עדי ראיה מסרו על בריחה המונית של מוסלמים מגבעה לביירות המע־רבית.

סוריה שולטת ב־3 חמישיות של אדמה לבנון

סוריה, שהתערבה במלחמת האזר־חים, טוענת כי היא שולטת על כ־3 חמישיות מאדמת לבנון, כולל האיזור הצפוני ועמק בקעה הגובל עם סוריה.

מנהיג השמאל הלבנוני קמאל ג'ומבלאט אמר בראיון שהעניק ל־שבועון „מנדיי מורנינג" כי לבנון זקוקה להפסקת אש. קרא לעריכת ועידה בהשתתפות הצדדים הלוחמים ועמד בביוהד על האחריות של דור זה לגורל הצעירים מבין אורחי לב־נון.

ג'ומבלאט הטעים כי יחסו למפלגת הפלנגות ייקבע על יסוד העמדה ש־תנקוט מפלגה זו בקשר עם גורל תל אל זעתר.

באשר להסכם שנחתם ביום ה' ב־דמשק על ידי אש"ף והממשלה ה־סורית, הטעים ג'ומבלאט כי זה עניין סורי—פלשתיני מובהק. הוא חזר ו־קרא לפינוי הכוחות הסורים מלבנון.

אלון: אין להניח שאש"ף יקיים את „הסכם דמשק"

מאת סופרנו המדיני בירושלים

„הסכם דמשק" בין סוריה ל־אש"ף הוא ניצחון סורי מובהק ו־כניעת אש"ף אלא שאין להניח שאש"ף יקיים את ההסכם, משום שביכולתו יתאפשר אותו לכוח צבאי בתוך לבנון — אמר אתמול שר החוץ יגאל אלון בישיבת הממש־לה בסקירתו על ההסכם.

בסקירתו של שר החוץ מסתבר כי אש"ף חתם על ההסכם כדי להפר אותו בהזדמנות הראשונה, ובינתיים יקל עליו להתחזק ולהתארגן מחדש. אולם אם ההסכם לא יקויים יש ל־צפות לתגובה סורית חמורה כלפי אש"ף.

עם זאת אמר מר אלון כי מבחינתה של ישראל יש בהסכם שני דברים מדאיגים:

* התחזקות סוריה בלבנון;
* החשש להפיכת דרום לבנון כמעוז למחבלים.

אם ייווצר מצב כזה בדרום לבנון תצטרך ישראל לשקול מחדש את צע־דיה. באשר לפעילות הסובייטית ב־איזור הסביר מר אלון כי ברית המו־עצות נקלעה למצב מסובך, משום שלקוחותיה לא תיאמו ביניהם את העמדות. מאחר שנקיטת עמדה פרו־סורית עלולה להזיק לה בקשריה עם לוב ועם אש"ף, לכן ניסתה ברית המועצות להשאר במצב מסוים עם זאת מש־מיעה מוסקבה לאחרונה ביקורת כלפי סוריה בצורה עקיפה, באמצעות הד־עות של הוועד הסובייטי לסולי־דריות עם עמי אסיה ובאמצעות דברי פרשנות. ברית המועצות נלחצת גם על ידי אש"ף הדורש ממנה ללחוץ על סוריה למען עצור תרפה מאש"ף בלבנון. מרחב התמרון הסובייטי ב־איזור הולך ומצטמצם.

אין הכרה אמריקנית באש"ף

מר אלון אמר עוד כי ד"ר קיסינ־ג'ר חזר והדגיש בפני שגריר יש־ראל, שאין לפרש בשום פנים ואופן כהכרה, אפילו עקיפה, באש"ף, את המגע הטכני שקיים בין שגרירות ארה"ב בביירות לבין ארגון המחב־לים. עמדתה הקבועה של ארה"ב שלא להכיר באש"ף בגלל עמדתו ה־עוינת לישראל — בעינה עומדת. לשגריר דיניץ נאמר כי אילו נאלצו להעביר את שיירת הפליטים בדרך היבשה לדמשק, היו צריכים לבוא במגע יותר הדוק עם אש"ף.

כמו כן דיווח אלון על הטיפול של משרדו בשחרור שליחי הסוכנות ב־ארגנטינה. שר החוץ הביע תקוותו כי שלטונות ארגנטינה יעמדו על אי־ההבנה וישחררו את העצורים. הפעו־לה נעשית בתיאום עם נציגי ההנ־הלה הציונית.

באשר לידיעות שנתפרסמו על תכ־נית נסיעתו של יוסף אלמוגי לארגנ־טינה כדי לטפל בשחרור השליחים, נאמר אתמול בחוגי משרד החוץ, כי הטיפול בנושא זה צריך להעשות ב־צורה שקטה והמשרד לא עודד את אלמוגי לנסוע, אם כי עצם בואו לארגנטינה עשוי להיות לתת כדי ל־שחרר את השליחים.

יפאן חידשה קשריה עם קמבודיה

טוקיו, 1 (יופי"ע, ע"צ) — יפאן וקמבודיה חידשו היום את קשריהן הדיפלומטיים בתום ניתוק שנמשך 16 חודש, מסר משרד החוץ היפאני. היחסים בין שתי המדינות נותקו מאז השתלטו הקומוניסטים על קמ־בודיה באביב אשתקד.

מלחמת תעמולה חריפה מתנהלת בין מצרים לסוריה

קהיר, 1 (יופי"ע) — מלחמת תעמולה חריפה פרצה שוב היום בין קהיר ודמשק, לאחר הפוגה של חודש ימים, ושתי המדינות שוב הטיחו האשמות כבדות זו בזו.

מצרים האשימה את סוריה בקשי־רת קשר עם סוכני ביון ישראליים לרציחתם של מנהיגי מחבלים פלש־תינים, כולל ערפאת עצמו.

סוריה מצידה האשימה כי מצרים מלבה את מלחמת האזרחים בלבנון ופועלת למען פירוד בשורות הער־בים, כדי להשיג הסדר שלום עם יש־ראל.

זעמה של מצרים פרץ בעקבות ה־צהרה בהודעה הסורית—פלשתינית ה־משותפת שפורסמה ביום חמישי, בה נטען כי הסכם הביניים בסיני הוא שגרם לקרבות בלבנון, והיא הוקיעה את הסכם דמשק עם אש"ף כ„מסמך כניעה" מצד הפלשתינים.

סוריה וישראל תכננו לרצוח את מנהיגי אש"ף

עתוני מצרים המשיכו היום במער־כה האנטי־סורית, כשאחד העתונים טוען שסוכני ביון סוריים וישראליים שיתפו פעולה בתכנון רציחת מנהיגים פלשתיניים, ועתון אחר מאשים את הנהגת דמשק ב„זנות פוליטית".

העתון „אל אהרם" טען היום כי סוכני ביון ישראלים וסוריים נועדו ב־24 ביולי במלון בג'ונייה, כדי ל־הנחות קווים לקשר שנועד, בשלבו הראשון, לחסל הנהגת המחבלים. תכנית זו נועדה לרצוח את ערפאת, אבו איאד, אבו ג'יהאד ואבו ואליד שלושת המנהיגים של „אל פתח".

השלב השני של התכנית קורא ל־הקמת קונפדרציה בין סוריה, ירדן, לבנון והפלשתינים בהנהגת דמשק.

לפי תכנית זו, טען „אל אהרם", תק־יים סוריה את נוכחותה הצבאית בלבנון, ואילו חוסיין מלך ירדן יהיה נציגם של הפלשתינים בגדה המער־בית וברצועת עזה.

עתון מצרי אחר, „אל אחבאר", כתב כי סוריה צריכה היתה לשגר את כוחותיה כדי לשחרר את רמת הגולן, במקום לחסל את הפלשתינים בלבנון. „זהו פשע סורי מכוער, ואי אפשר לחפות על מזימה זו עם ישראל באמצעות זנות פוליטית".

ממשלת סוריה הגיבה בהצהרה בה נאמר כי מצרים פועלת להגשמת תנאי הסכם סיני ע"י „זריעת פירוד בקרב הערבים וגרירתם לקרב שבו איש אינו יכול לנצח וכולם יפסידו בו".

דמשק הוסיפה כי מצרים מעוניינת בהמשך הטרגדיה הלבנונית.

ממשלת סוריה התפטרה

גנרל חליפאוי ירכיב ממשלה חדשה

דמשק, 1 (ע"ר, ע"צ) — ראש ממשלת סוריה מחמוד אל איובי התפטר היום ובמקומו נתמנה מיי־ג'ור עבד אל חלים חליפאוי, ראש ממשלה לשעבר — מסרה הממ־שלה.

בהודעה נאמר, כי הגנרל חליפאוי שעמד בראש ממשלה קודמת מאפריל 1971 עד דצמבר 1972, מיד החל ב־התייעצויות להקמת ממשלה חדשה.

לא נמסרה הודעה רשמית על ה־סיבה להתפטרות ראש הממשלה.

חליפאוי הוא חבר של ההנהגה ה־אזורית וההנהגה הפאן־ערבית של מפלגת הבעת השליטה בסוריה.

הגנרל היה אחד התומכים העיק־ריים של הנשיא אסאד בקשר ב־1970.

הוא חי בדמשק, נשוי ואב ל־3 ילדים. הוא תואר כאדם בעל אישיות חזקה וכישרונות מינהליים בולטים.

איובי, שהקים את ממשלתו לאחר שחליפאוי התפטר מטעמי בריאות בסוף 1972, הודיע היום בישיבה ה־אחרונה של ממשלתו כי הגיש את התפטרותו לנשיא אסאד.

חליפאוי, בן 48, הוא ממוצא אל־ג'ירי אך נולד בדמשק.

פרס בישיבת הממשלה:

מצרים מפרה הסכם הביניים בסיני

מאת סופרנו המדיני בירושלים

מצרים מפרה את הסכם הביניים בסיני בהחדירה מכוקים לאיזור החיץ והגדלת מספר הגדודים ב־איזור הדילול בקרבת לסואץ.

כמו"כ מופר ההסכם על ידי נדידת הבדואים באיזור החיץ הצפוני דרו־מה — הודיע אתמול שר הביטחון בישיבת הממשלה, כאשר דיווח על פגישתו עם מפקד כוחות האו"ם ה־גנראל אנסיו סילסואו.

בדברי שר הביטחון יש להבין כי המצרים כרסמו באיזור החיץ של האו"ם והפכו אותו לאיזור מצרי.

הגנראל סילסואו אמר כי המצרים רוצים לנהל מו"מ על בעיות אלה שנתעוררו באיזור החיץ. על כך ה־שיב מר פרס שהדיונים מנהלים לפני הסכם, אך לאחר חתימת ההסכם, חייבים לקיימו ללא סטיה קלה ש־בקלות.

הממשלה הסכימה אתמול לעמדתו של שר הביטחון.

כמו כן דיווח מר פרס שביקורי הקי"ץ וביקורי סטודנטים ביהודה ו־בשומרון ובעזה — נמשכים בקצב דומה לזה של אשתקד.

החל פינוי האזרחים הזרים מפקין

פקין, 1 (ע"ר, יופי"ע, ע"צ) — „אקסודוס" של אזרחים זרים מ־פקין החל היום, בעקבות אזהרה של שלטונות סין בדבר אפשרות של רעידת אדמה נוספת.

השלטונות הסיניים דרשו את ה־פינוי לאחר שהזהירו, זה היום ה־שלישי ברציפות, כי יש חשש ל־זעזועים רבי עוצמה נוספים, ואלה עלולים אפילו להיות קרובים יותר לעיר הבירה מן הרעש ההרסני שהיה ביום רביעי שעבר.

הרעש של יום רביעי, החזק ביותר בעולם מזה 12 שנה, היה ממוקד סמוך לעיר טאנגשאן, כ־160 ק"מ מדרום־מזרח לפקין. נמסר כי טאנג־שאן נהרסה כמעט כליל.

בפקין נגרם נזק קל יחסית וכמעט לא היו בה הרוגים. אולם מאות אלפי תושבים נאלצו לצאת מבתיהם ו־דירותיהם, והם כבר בילו חמישה לילות בחוץ.

פינוי הזרים כבר החל

הדרישה לפינוי נכללה היום ב־צהריים, בהודעה שפרסם משרד ה־חוץ הסיני ושהופנתה לכל הנצי־גויות הדיפלומטיות בעיר הבירה. תיירים זרים ותושבים לא קבועים של פקין כבר עזבו את העיר או מתכוננים לעשות זאת בשעות ה־קרובות.

מספר שגרירויות שלחו את נשיהם וילדיהם של הדיפלומטים מחוץ ל־עיר תוך שעות ספורות לאחר קבלת הפניה הסינית.

השלטונות הסיניים אמרו כי הפינוי יכול להיעשות לערים אחרות בסין, בין היתר קאנטון, העיר הגדולה שבדרום סין, המרוחקת 120 ק"מ מ־הונג קונג. הם הוסיפו כי כל סידור אפשרי ייעשה למענם, כדי שיוכלו לעבור לאיזור אחר בסין או לעזוב לגמרי את המדינה.

דובר של נציגות ארה"ב בפקין אמר כי 30 בני המשפחות של ה־דיפלומטים האמריקאניים יעזבו ב־ימים הקרובים, לטוקיו, הונג קונג ומאנילה.

מספר בני משפחות של דיפלומ־טים בריטיים עמדו לצאת היום, ו־שגרירות קנדה מסרה, כי בני המש־פחות יעזבו קרוב לוודאי את פקין מחר, להונג קונג דרך קאנטון.

בלילות האחרונים לנו רבים מן הדיפלומטים ובני משפחותיהם תחת כיפת השמים. הדיפלומטים הסכימו כי הפינוי הגיוני והכרחי.

עדיין לא מסרו הסינים הודעה על מספר החללים ברעש של יום ד'. הסינים רק הודיעו כי היו „אבידות גדולות בנפש וברכוש".

אומדנים של זרים שונים בפקין נעים בין „רבבות" חללים ויותר מ־מיליון.

השלטונות הסיניים גם הודיעו ל־שגרירויות הזרות, כי יש לפנות את כל הבנינים, ועל האנשים „להתרחק מכל מיבנה".

6 מיליון תושבי העיר התכוננו ה־ערב לבלות לילה נוסף תחת כיפת השמים או באוהלים מאולתרים.

עתון המפלגה הקומוניסטית „הד־גל האדום" הודה היום, כי „אכן הרעש החמור אכן יצר קשיים ב־שבילנו, אולם ידוע כי אנו הפרול־טרים והקומוניסטים איננו מפחדים מפני קשיים".

רעידה קלה באתיופיה

לונדון, 1 (ע"ר) — אנשים נמלטו היום מבתיהם כאשר רעידת אדמה קצרה זעזעה את העיירה באבילה ב־אתיופיה, מסר רדיו אדיס אבבה.

בשידור, שנקלט כאן, נאמר כי לא היו נפגעים ברעש, אולם ניזוקו מס־פר בתים בעיירה השוכנת במחוז הארר שבמזרח המדינה.

מפקד משטרת הביטחון של גרמניה המערבית:

הטרוריסטים הגרמניים בחו"ל נהנים מתמיכה גוברת והולכת

באדן־באדן, מערב גרמניה, 1 (ע"צ) — מפקד משטרת הבטחון של מערב גרמניה, הורסט הרולד, אמר בראיון שישודר היום ברדיו באדן־באדן, כי הטרוריסטים ה־מערב־גרמנים הנמצאים בחו"ל נהנים מתמיכה של אוהדים ש־מספרם גדל והולך.

הוסיף כי עובדה זו מקשה על ה־מאבק בטרור, וכי כל עוד לא יתגברו על תופעה זו בדרג בינלאומי, על ממשלת מערב גרמניה להתכונן לחיות עמה „עוד מספר שנים".

אשר למאבק הבינלאומי בטרור, אמר הרולד כי יש להגביר עד כמה שאפשר בחילופי מידע בין המדינות הנוגעות בדבר.

עוד הביע את דעתו, כי הנהגת עונש מוות לטרוריסטים לא תרתיע אותם, שכן הקיצוניים מוכנים לקבל עליהם סיכונים גבוהים ואף לחרף את נפשם.

שוויץ הגבירה אמצעי בטחון עקב שמועות בדבר פעולת נקם על מבצע אנטבה

ברן, 1 (ע"ר) — משטרת שוויץ הגבירה את אמצעי הבטחון לאחר שנתקבלה ידיעה שלפיה עלולים מחבלים פלשתינאים לבצע פעולת טרור בארץ מערב־אירופית, כדי לנ־קום את כשלון חטיפת המטוס ה־צרפתי לאנטבה, אמרו כאן מקורות שוויצריים.

מקורות של המשטרה ומשרד ה־משפטים אמרו אמש כי המשטרה המחוזית ומשטרת הגבולות ונמלי התעופה הועמדו במצב הכן, ונצטוו להגביר את השמירה על נציגויות דיפלומטיות של בריטניה, מערב־גרמניה וצרפת בשוויץ.

המקורות אמרו, כי אש"ף הביע חשש שמא מחבלים פורשים יבקשו לנקום את הפשיטה הישראלית ל־אנטבה שבאוגנדה, שהביאה למותם של החוטפים ולשחרורם של יותר מ־100 בני ערובה שהיו מוחזקים בידי מחבלים פרו־פלשתיניים.

המקורות הוסיפו כי אש"ף ביקש בארצות כגון מערב גרמניה, ברי־טניה, צרפת ושוויץ לגלות ערנות מחשש ל„פעולה נחפזת" אפשרית מצד הפורשים.

בקהיר אמרו נציגים של אש"ף לנציגים מערב־אירופיים, כי יאסר ערפאת מתנגד נמרצות לחטיפות ו־פעולות טרור, וכי קיימת אפשרות שגורמים פורשים עלולים לבצע פעו־לות טרור, וכי קיימת אפשרות ש־גורמים פורשים עלולים לבצע פעולות כאלה.

עשרות הרוגים בשטפונות בארה"ב

לובלאנד, קולוראדו, 1 (יופי"ע) — לפחות 20 אנשים מצאו את מותם בשטפונות שפקדו אתמול את צפון קולוראדו.

השלטונות הפעילו 5 מסוקים כדי להגיש סיוע למטיילים שנותקו על ידי המים הגואים. כביש ראשי של קולוראדו נהרס לאורך 5 ק"מ וגש־רים רבים נשטפו.

רא"מ ירדן: עסקת טילי „הוק" עם ארה"ב — בשלביה הסופיים

רבת עמון, 1 (יופי"ע, ע"ר ו־ע"צ) — ראש ממשלת ירדן מו־דאר באדרן הודיע היום, כי ירדן תרכוש מערכת טילי „הוק" ב־ארה"ב.

בראיון שפורסם בעתון הירדני „אל־ראי" ובעתון הסורי „טישרין" אמר ראש הממשלה, „הבעיה שעיכ־בה עיסקה זו סולקה, והעיסקה נמ־צאת עתה בשלביה הסופיים.

באדרן, המכהן גם כשר הגנה של ירדן, מסר את הצהרתו 19 ימים לאחר שנתמנה בראש ממשלה במ־קומו של זייד ריפעי.

העיסקה — תבוסה למוסקבה

„ידיעות מארה"ב אומרות, כי הח־לטתו של חוסיין למנות את באדרן במקום ריפעי ולהשלים את עיסקת הטילים, מהווה ניצחון לוושינגטון ותבוסה למוסקבה. שכן, קודם לכן התנהל מו"מ בין ירדן ובריה"מ על רכישת טילים סובייטים למערך ה־הגנה האנטי־אווירי הירדני.

מצפים כי העיסקה גם תכלול רכי־שת תותחי נ.מ. מהירי־ירי מדגם „וולקן" וטילי־כתף „רד־איי".

תחילה נאמד מחיר העיסקה ב־350 מיליון דולר, ובינתיים עלה המחיר ליותר מ־500 מיליון. אולם העיסקה טעונה אישור הקונגרס האמריקאי.

הקונגרס התנגד תחילה לעיסקה, בנימוק כי אין טעם למכור נשק למדינה העויינת את ישראל.

באדרן: משבח התערבות סוריה בלבנון

בראיונות שפורסמו היום, שיבח באדרן את התערבות סוריה בלבנון, קרא לארצות ערב להושיט תמיכה לדמשק, הביע את התקוה כי הס־כם השלום שנחתם ביום חמישי בין סוריה ואש"ף, יוכתר בהצלחה.

הוא חזר והדגיש כי ירדן מכירה באש"ף כנציג החוקי של העם הפלש־תיני וציין כי „ירדן פותחת את לבה לכל סוג שהוא של שיתוף פעולה עם אש"ף אשר ישרת את העניין ה־פלשתיני".

ה„ניו יורק טיימס" כתב היום מפי פקידים אמריקאיים בכירים, כי ה־עיסקה תסתכם ב־540 מיליון דולר, והיא תמומן בידי סעודיה.

איראן הזמינה בארה"ב 8 תחנות חשמל גרעיניות

טהרן, 1 (ע"ר) — איראן הזמי־נה 8 תחנות כוח גרעיניות בעוצמה של אלף מגוואט כל אחת מארה"ב, בעת ביקורו של שר החוץ קיסינג'ר בטהרן השבוע, מסר היום העתון המפלגתי „ראסטאחיז".

דו"ח ועדת החוץ של הסינאט האמריקאני:

איראן אינה מסוגלת לקלוט את שפע הנשק שסופק לה

ואשינגטון, 1 (יופי"ע) — אירן אינה מסוגלת לקלוט ולהפעיל את שפע הנשק שסופק לה — זאת קבעה ועדת החוץ של הסנאט ה־אמריקאני.

הוועדה ציינה, כי בעקבות הוראה חשאית של הנשיא ניקסון ביולי 1972 מכרה ארה"ב לאירן כמויות נשק בשווי כ־10 מיליארד דולר הכוללות:

* 80 מטוסי יירוט סילוניים מתוחכמים ביותר מדגם „פ־14".
* 57 סילוניות נ.צ. מדגם „הוקי" עם 1,800 טילים.
* 6 משחתות בעלות מתקנים מיוחדים, מתוחכמות יותר מאלה ש־נבנו לצרכי הצי האמריקאני.

בדו"ח של ועדת החוץ נאמר כי במרוצת הזמן אבדה לפנטגון השלי־טה על אספקת הנשק ושר ההגנה לשעבר ג'יימס שלזינגר מינה סוכן חשאי ב־1973 והטיל עליו לגלות מה המצב.

אך צעד זה נכשל, מאחר שהאיש ריצארד הולוק נתמנה ליועץ של ממשלת אירן לנשק אשר סופק על ידי ארה"ב.

סנטור יוברט המפרי אמר כי ה־נשיא ושר החוץ לא הבינו את ההש־לכות המרחיקות לכת של היחסים הצבאיים בין איראן לארה"ב במישור הצבאי על מדיניות החוץ.

עוד נאמר בדו"ח כי הנשיא ניקסון הורה לספק לאירן כל מה שתבקש, מפני שרצה ליצור משקל שכנגד ל־השפעת הפינוי הצבאי של בריטניה מאיזור המפרץ הפרסי.

הדו"ח מציין כי אירן אמנם זקוקה לנשק מגוון, מאחר שהיא עלולה להסתבך במלחמות עם בריה"מ, מדי־נות המפרץ הפרסי, פקיסטן או הודו. עם זאת קובע הדו"ח כי אירן אינה מסוגלת לקלוט ולהפעיל את הנשק בכמויות העצומות שסופקו לה.

אגודת העיתונאים תובעת מהנהלת המפד"ל להסדיר מיד משכורת חודש יוני לעובדי „הצופה"

אגודת העתונאים בתל־אביב פנתה אל הנהלת המפד"ל, בדרי־שה להסדיר לאלתר את תשלום משכורת חודש יוני 1976.

זה כבה חודשים שחלים שיבושים קשים בתשלום המשכורת לעובדים, ומספר פעמים הופיע העתון בצורה מקוצצת בשל כך. לפני כחודש וחצי בחרה הנהלת המפד"ל ועדת חירום, שתפעל לפתרון בעיות העיתון. אך שוב חל פיגור גדול בתשלום המש־כורת, ומשכורת חודש יוני טרם שול־מה ועתה כבר תחילת החודש אוגוסט!

במכתב ששיגרה הוועדה המקצו־עית של אגודת העתונאים אל צבי ברנשטיין, מזכ"ל המפד"ל, נאמר בין היתר: נבקשכם להסדיר עניין זה לאלתר, ולא — נאלץ לצאת ב־נקיטת כל האמצעים להבטחת זכויות היסוד של עובדים, לקבל את מש־כורתם בזמן.

שיקים ללא כיסוי בסכום של מיליארד ו־275 מיליון לירות הוחזרו ע"י הבנקים בח' מאי

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

שיקים ושטרי חוב בסכום של מיליארד ו־275 מיליון ל"י הוחזרו ע"י המסלקות של הבנקים בחודש מאי.

דו"ח המפקח על הבנקים מראה כי בחודש מאי הגיע שיעור ההחזרות ל־10.7 אחוזים מכלל השיקים הש־רות שהוצגו למסלקות.

הסכומים והשיעורים של החזרות שיקים עלו בצורה תלולה מראשית השנה: בינואר 1367 מיליון ל"י (9.6%), בפברואר 1874 מיליון ל"י (12.3%), במרס 2080 מיליון ל"י (11.8%) באפריל 1743 מיליון ל"י (10.9%) ובמאי 1275 מיליון ל"י (10.7%).

תיסוף לל"י ביחס לדולר

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

כתוצאה מהחלשות הדולר ביחס לשערי מטבעות אחרות, „חל" היה אתמול תיסוף של הלירה ב־יחס לדולר.

השער הועמד אתמול על 8.078 ל"י לדולר. ישנו איפוא תיסוף של כ־ל"א אגורות מאז הוצמדה ה־לירה לסל מטבעות במקום לדולר.

אפשר לבצע פיחות

החל ב־1 באוגוסט נכנסה לתוק־פה השיטה החדשה על הפיחות ה־זוחל. ועדת השרים לענייני פיחותים יכולה לבצע פיחותים בשיעור כולל של 8% תוך 4 חודשים, כאשר כל פיחות לא יעלה על 2%. מכיוון ש־השיטה מיועדת להחליש את הספקו־לציה מניחים שוועדת השרים תעדיף להשאיר ספקולנטים המהמרים על עליית שער הדולר ושמירת שערו בכל מקרה ע"י פיחותים במצב של אכזבה. לכן אין זה ברור שהוועדה תמהר לבצע פיחות קטן לאלתר. אול־ם ההנהגות הצפויה של הוועדה היא בבחינת הערכות בלבד ואין ל־דעת כיצד תנהג.

סקר גאלופ: קארטר מוביל לפני פורד ב־62 אחוז לעומת 29

ניו יורק, 1 (ע"צ) — אילו נערכו היום הבחירות לנשיאות ארה"ב, היה זוכה המועמד ה־דמוקרטי ג'ימי קארטר ב־62 א־חוז ואת ג'ראלד פורד, שהיה זוכה ב־29 אחוז בלבד מן ה־קולות — כמסתבר מסקר של מכון גאלופ שפורסם אמש.

במקרה שרונאלד ריגן היה מועמד הרפובליקאנים, היה מנ־צח מושל ג'ורג'יה לשעבר ב־64 אחוז של הקולות נגד 27, הוסיף הסקר שנסתיים ב־26 ביולי.

סקר שנערך בימים לפני ה־ועידה הדמוקרטית, העניק ל־קארטר 53 אחוז של הקולות ל־עומת 36 לפורד, ו־63 אחוז ל־עומת 28 לריגן.

יועלו מחירי קפה וקקאו

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

ועדת המחירים המליצה על העלאת מחיר קפה קלוי לצרכן ב־55 אג' ל־100 גרם. מחיר קפה נמס עלית יועלה ב־7 אחוזים. קקאו עלית יתייקר ב־20 אחוז.

עיתון בקניה: שר ההגנה של אוגנדה ומפקדים צבאיים נתונים במעצר בית

ניירובי, 1 (ע"ר) — העתון „באנדיי ניישן" כתב היום בקניה, כי כבירים ששר ההגנה והמפקדים צבאיים של אוגנדה נתונים במעצ־ר בית במלון בקאמפלה „מאמצ־ע" הזהירה נגד התקוממות אפש־רית".

השר, מייג'ור־גנרל מוסטפה אד־ריקי, הוא גם רמטכ"ל צבא אוגנדה.

העתון מסר מפי מקורות יודעי דבר, כי הקצינים הנתונים במעצר בית כוללים את המפקדים של 4 היחידות הצבאיות בקאמפלה ואת ה־קולונל עלי טובלי, הממונה על מח־לקת הבטחון הציבורי.

אידי אמין: הבריטים שיעסקו בפעילות החתרנית — ייענשו בכל חומר הדין

קמפלה, 1 (ע"ר) נשיא אוגנדה אידי אמין הודיע היום כי [illegible] בריטים שנשארו באוגנדה. הוא הב־היר זאת לפייר רנאר, שגריר צרפת בקמפלה, שעמו נפגש כדי לדרוש את שמות האזרחים הבריטים בארצו. בשיחה אמר אידי אמין כי אלה שיעסקו בפעילות חתרנית, ייענשו בחומרה.

בטקס פשוט ומרגש

ננעלה האולימפיאדה במונטריאול

מונטריאול, 1 (ע"ר) — האו־לימפיאדה ה־21 ננעלה בטקס פ־שוט אך מרגש.

בהתאם למסורת, נערך הטקס ל־אחר שקיעת החמה ביום האחרון של המשחקים, כשקהל שיא של ל־מעלה מ־70 אלף חובבי ספורט מ־מלאים את היציעים באיצטדיון ה־אולימפי החדש עד אפס מקום.

בניגוד לטקס הפתיחה, שבו צעדו כמעט כל 8000 המשתתפים מאחורי דגליהם הלאומיים, השתתפו רק צור־הוה סמליים בטקס הנעילה.

85 מדינות היו מיוצגות בטקס בשכל משלחת מורכבת מ־6 ספורט־אים הצועדים אחרי דגלם.

לורד קילאנין, נשיא הוועד ה־אולימפי הבינלאומי ניצח על הטקס, כשלצידו יושבים ראש ממשלת קנדה פייר טרודו וראש ממשלת חבל קוו־בק, רוברט בורואסה.

בטקס הופיעו רקדנים אינדיאנים בריקודי־עם מסגנונים לדגלי יוון, ש־בה נערכו המשחקים האולימפיים בימי קדם, המדינה המארחת קנדה ובריה"מ, שבה יערכו המשחקים ה־אולימפיים ב־1980, נקבע מקום מיו־חד במרכז השדה.

לורד קילאנין השמיע את דברי הנעילה המסורתיים: „אני מכריז על נעילת משחקי האולימפיאדה ה־21 ובהתאם למסורת אני קורא לבני ה־נוער של כל המדינות להתכנס ב־עבור 4 שנים במוסקבה כדי לחגוג שם יחד אתנו את משחקי האולימפ־יאדה ה־22".

„כי יתן ושיפגינו רוח טובה והר־מוניה, כדי שהלפיד האולימפי ינשא ברכה בהתלהבות ובכבוד לטובת ה־מין האנושי במרוצת הדורות".

אמצעי הבטיחות הקפדניים לא היו לשוא

דובר צבאי במונטריאול אמר היום כי אמצעי הבטיחות ללא תקדים ב־תולדות האולימפיאדות שננקטו על ידי ממשלת קנדה לא היו לשוא.

מאיור אודנל ציין, כי מערכת ה־הגנה, שכללה כ־16,000 חיילים, שוטרים ושומרים פרטיים, גרמה כפי הנראה להרחקתם של אנשים שרצו לפגוע בניהול התקין של המשחקים. „כולם מסכימים כי המבצע הבטחוני הוכתר בהצלחה עצומה", אמר.

מארגני האולימפיאדה חששו מ־פעולות טרוריסטים — מחבלים ער־בים או בדלנים של חבל קוויבק — כדי להפוך את המשחקים לזירה למתן פרסום לדרישותיהם.

במהלך האולימפיאדה נעצרו 4 עתונאים על ידי המשטרה. אחד נעצר מפני שהתקרב יותר על המידה למכוניתה של מלכת בריטניה, כפי הנראה רצה לקבל את חתימתה. 3 נעצרו על רקע ריב עם השומרים בקשר עם אמצעים הבטחון.

אודונל אמר, כי לא נתקבלו תלו־נות מהשתלשלות בקשר עם אמצעי הבטחון. כולם הבינו שהצעדים ש־נקטנו היו הכרחיים והשלימו עמם.

במהלך אמצעי הבטחון נסגר הג־בול הפתוח בין ארה"ב לקנדה. ציוד אלקטרוני הותקן על פני ה־קרקע ומסוקים סיירו לאורך הגבול.

הצוללן הסובייטי מסרב בתוקף לחזור לבריה"מ

אוטבה, 1 (ע"י) הפרקליטים הקנדיים של הצוללן הסובייטי סר־גיי נימצאנג קיימו אתמול מגע שה השאיה עם חברי המשלחת הסובייטית למשחקים האולימפיים — על כך נמסר היום.

מקורות מהימנים אמרו, כי הצוללן הצעיר עומד בסירובו לחזור לבריה"מ ומבקש שיעניקו לו מקלט מדיני ב־קנדה.

משרד ההגירה הקנדי הודיע כי על אף גילו הצעיר — הוא בן 17 — בק־שתו תבדק לפי הנוהל המקובל.

בריה"מ מתגאה על „הנצחון" בספורטאיה במונטריאול

מוסקבה, 1 (ע"צ) — סוכנות ה־ידיעות הסובייטית „טאס" ערכה ה־יום מאזן קצר של המשחקים האו־לימפיים ומעלה על נס את „הנצחון" של הספורטאים הסובייטיים, שזכו ב־47 מדליות זהב, 43 מדליות כסף ו־35 מדליות ארד.

תחזית מזג האוויר

הטמפרטורות החזויות להיום: ירושלים 17—26, תל־אביב 22—28, חיפה 24—28, באר־שבע 18—30, רמת הגולן 16—26, נתניה 21—29, צפת 16—25, טבריה 21—33, נצרת 20—28, עפולה 20—30, השומרון 18—25, לוד 19—30, יריחו 21—35, עזה 22—29, אילת 25—36, מפרץ שלמה 25—36 מעלות.

אל נדיבי עם ה'

הננו להמליץ ולבקש בזה עבור כלה יתומה עניה שבאה בקשר שדוכין עם בחור בן ישיבה, ואביה הנו ת"ח גדול ומופלג בתורה ויראת שמים מיקירי ירושלים ת"ו.

והיות ומצבו דחוק עד מאד והנו צנוע שלא הורגל לבקש עזרת זולתו, וגדולה המצוה לתמכו ולסעדו, על כן בקשתנו שטוחה להתעורר ולבוא לעזרתו בעין יפה וברוח נדיבה, כהוגן להוציא הצרכים והיוקר הנאמיר.

אבי היתומים ישלם במידה טובה ומרובה לכל הנותנים והמעשים.

הכו"ח לכבוד התורה והמצוה

הרב בצלאל ז'ולטי — הרב מאיר חדש
הרב יוסף שלום אלישיב

הכתובות למשלוח תרומות:
הרב יוסף חיים קופשיץ, רחוב אבינדב 12, ירושלים
הרב אהרן ישעיה פליי, רח' שבטי ישראל 39, ירושלים
הרב משה עקיבא דרוק, סנהדריה המורחבת 115, ירושלים

האגודה להתנדבות בעם

ההנהלה הארצית •

מתנדבות שרות לאומי תשל"ז
הכונו לסימינריון ההכנה

ר' מנ"א תשל"ו — בס"ד

עפ"י בקשת
כ"ק הרבי שליט"א מליובאוויטש

להוסיף בלימוד התורה הנגלה והנסתרת, ולימוד הלכות הקשורות בבנין בית המקדש, מובא בזה הלכה דבאה:
רמב"ם (הל' בית הבחירה פ"א ה"ד)

בנין שבנה שלמה כבר מפורש במלכים. וכן בנין העתיד להבנות אע"פ שהוא כתוב ביחזקאל אינו מפורש ומבואר ואנשי בית שני כשבנו בימי עזרא בנוהו כבנין שלמה ומעין דברים המפורשים ביחזקאל.

בעל קורא — בתורה
מתנדב דרוש למנין פרסי
בצפון תל־אביב
לפנות טל' 44 26 97

לימונטה
ד
ספס תריס נגד כתמים

צעדת ירושלים ערה"ש תשל"ז 22 ספטמבר 1976

צעדת ירושלים ערה"ש תשל"ז תימשך יום אחד בלבד. המאפיין אותה, עליה לרגל לירושלים ב־4 צירים נפרדים. הצעדה תסתיים במצעד סיום בחוצות ירושלים השלמה.

נשים בגיל 18—35, גברים בגיל 18—45, חיילים וחיילות יצעדו בשני צירים במשותף. נשים מעל גיל 35, גברים מעל 45, וחיילים וחיילות יצעדו יחדיו בציר משותף.

לא יוקמו השנה מחנות צועדים, כל צועד יגיע למרכז הרישום בכוחות עצמו בסיוע שרותי התחבורה אזרחיים.

מפקדת הצעדה לא תרשה לצועדים ללון בנקודות ייכוח לפני יום הצעדה.

קבוצות אזרחיות המונות 10 צועדים ומעלה רשאיות להשתתף בתחרות על מגן נודד לקבוצה המצטיינת. נושאי התחרות: צעידה נאה ועליזה, הופעה מסודרת והתמדה בביצוע הצעדה.

ההרשמה תחל ב־ז באוגוסט 1976

טפסי הרשמה ניתן להשיג החל מ־1 באוגוסט 1976 בכל סניפי הדואר וסוכנויותיו בארץ. דמי הרשמה למבוגרים בסך 25 ל"י, גדנ"ע והנוער — 15 ל"י. יש לשלם בבנק הדואר לפי חשבון 16006—0. בעת ההרשמה יש להציג את תעודת הזהות של הנרשם. חיילים ושוטרים ירשמו אך ורק דרך יחידותיהם. ספחי הרשמה מיוחדים ניתן להשיג דרך ק. איכון גופני של היחידה. חיילים ושוטרים משוחררים מתשלום דמי הרשמה.

רישום קבוצות יעשה ע"י פניה ישירה בכתב. למפקדת צעדת ירושלים ערה"ש תשל"ז ד. צ. 1010 צה"ל. טל. 03—943109.

נוער בגילים 16—18 יצעד רק במסגרת הגדנ"ע כ־15 ק"מ בשני צירים נפרדים. הרשמת הנוער אך ורק באמצעות מפקדת פיקוד הגדנ"ע. דמי הרשמה 15 ל"י.

מצעד סיום הצעדה יתקיים בתאריך כ"ז אלול תשל"ו, 22 בספטמבר 1976, בשעות אחר הצהריים, ויעבור בחוצות ירושלים.

מפקדת הצעדה
ד. צ. 1010

مكنز من الاهل

של המצפה

המסיתים והאמת

שרי מפ"ם ועוזריהם מקרב שרי מפלגת „העבודה" שוב העלו את פרשת קדום על סדר־יומה של הממשלה. הם מבקשים לדעת, מתי יפונו המתנחלים. צינם צרה למראה התנחלות יהודית בארץ־ישראל.

השר ויקטור שם־טוב, מבקש לדעת, מי מממן את היישוב ? הוא חושש, כך נאמר, שכספי המדינה מושקעים בפרוייקטים שונים של קדום.

הם מעמידים שוב את קדום במרכז הוויכוח הציבורי, כאילו בפינויו של היישוב — המפתח להסדר־שלום עם השכנים הערביים.

ההסתה נגד מתנחלי קדום, לא רק שאינה משרתת את האינטרסים של מדינת ישראל, אלא אף מסייעת לדורשי רעתה של המדינה בשטחים המשוחררים ובזירה הבינלאומית.

יש להצטער שאנשי השמאל מצאו עתה את הזמן המתאים להעלות את שאלת קדום, בשעה שהממשלה נתונה עתה בעימות רציני עם יושבי השטחים בכל הקשור בהנהגת מס־ערך־מוסף.

במקום לשמור על אחדות הכוחות, בא שוב השמאל וגורם לפיצולם, להסתה בלתי מרוסנת נגד הממשלה, אשר משרתים את החוגים העוינים לישראל.

מתנחלי קדום, בדין שיבהר בפעם־המאה־ואחת, יושבים כחוק על אדמתם. הם עלו על הקרקע בהיתר מפורש של הממשלה וכל עוד שממשלת ישראל לא החליטה אחרת, צריכים צוול למתנחלים, בהצגתם כמפירי חוק וסדר ציבורי. להיפך — המתנחלים נוהגים כחוק, מי שדורש את פינויים, בצורה כפי שעושים זאת אנשי השמאל, פועל נגד החוק ומנסה בכוח איומים להכריח את הממשלה לקבל החלטות העומדות בסתירה מוחלטת לדעת הרוב בממשלה ובכנסת.

בשעתו, כאשר הושג ההסדר עם המתנחלים לפיו עברו מאלון־מורה לקדום, נאמר במפורש, כי הם יישארו במקום, עד אשר הממשלה תקיים דיון מפורט במפת־ההתנחלות ביהודה ושומרון ותקבע את יעדי ההתנחלות וכיוצא־בזה. בכן, כל עוד שלא התקיים דיון כזה בממשלה, אין לבוא אל מתנחלי קדום ולדרוש מהם לפנות את היישוב שהקימו. יתירה מזו, בשעתו כאשר הושג הסדר עם המתנחלים נאמר במפורש, כי ההעברה תיעשה תוך תיאום מלא אתם, היינו שלא בכוח, כי אם תוך הבנה הדדית.

לאור האמור, מי שמציג את בעיית קדום בצורה כפי שזו מוצגת על־ידי השמאל חוטא לאמת.

קדום קמה בפרי של פשרה והבנה הדדית. גם פתרונה צריך להימצא על בסיס של הבנה הדדית, תוך שמירה וכיבוד העיקרון של התנחלות יהודית רחבת־ממדים בכל שטחי ארץ־ישראל.

בחסדם של הקומוניסטים

ממשלת־המיעוט שקמה באיטליה בחסדם של הקומוניסטים מציינת, כי אי־היציבות הפוליטית תוסיף להיות נחלתה של מדינה זו, חרף הבחירות והמאניפולאציות שנעשו על־ידי המפלגות השונות, לכונן ממשלה יציבה בלי תמיכת הקומוניסטים.

המפלגה הנוצרית־דימוקראטית שקיבלה על עצמה לכונן „ממשלת־מיעוט", לא היתה יכולה להגיע לכך, בלא פנייה לקומוניסטים, להימנע בהצבעת אי־אימון בפרלמנט האיטלקי בעת הצגת הממשלה.

ראש־הממשלה המיועד התלבט אם לבקש את עזרת הקומוניסטים, הוא אף התקשה לעשות צעד זה, אחרי שמפלגתו התחייבה שלא להזדקק לקומוניסטים. אולם אחרי שחלפו חודשים מאז הבחירות ולא נמצאה דרך לחיסול המשבר, לא נותר לראשי המפלגה הדימוקראטית־נוצרית שהיא הגדולה ביותר, אלא לנקוט צעד זה ולכונן „ממשלת־מיעוט" בחסדם של הקומוניסטים.

למעשה לא היתה אלטרנטיבה אחרת, זולת הכרזה על בחירות חדשות, דבר שכל המפלגות מעוניינות להימנע מהן, לפחות בשנה הקרובה.

הקומוניסטים שאחרי הבחירות התנו תמיכתם בשיתופם בממשלה, נראה שהגיעו לידי מסקנה שבנסיבות הפוליטיות הקיימות, עדיף להישאר באופוזיציה, תוך כיבוש עמדות בפרלמנט אשר יבטיחו להם ביקורת והשפעה על תקציב המדינה ועל חייה הכלכליים, בלא לשאת באחריות ישירה כלפי הבוחר.

הקומוניסטים שהעניקו ל„ממשלת־מיעוט" את תמיכתם, למעשה לא הגבילו את עצמם והם יוכלו להפיל ממשלה זאת כל עת שירצו בכך, יחד עם הסוציאליסטים. אך, כאמור, בשלב זה, נוח להם לתמוך ב„ממשלת־מיעוט", כדי למנוע בחירות חדשות. יתירה מזו, על־ידי הפנייה של הנוצרים־דימוקראטים אל הקומוניסטים לתמוך בהם, הוכיחו, שבאיטליה נכנסים לעידן חדש שבלי הקומוניסטים לא ייתכן לכונן ממשלה.

ברור, ש„ממשלת־מיעוט" אינה אלא ממשלת־מעבר, עד לבחירות החדשות, שלא יהיה מנוס מלערוך אותן בטרם זמנן. כך שאיטליה לא ניצלה — כאמור — ממשבר אי־היציבות שהיא שרויה בו, בעוד שהקומוניסטים עשו צעד קדימה, בדרך להפיכת איטליה ל„מדינה אדומה", אלא אם כן תימצא דרך לאיחוד כל הכוחות הפוליטיים באיטליה מחוץ לקומוניסטים, כדי לכונן ממשלה יציבה. אך דבר זה מוטל בספק.

רבין: לא ייעשה דבר בקדום העשוי להפוך את המקום ליישוב של קבע

מאת סופר „הצופה" בירושלים

הממשלה הדרך במועד שייראה לה לנכון, בבצוע ההחלטה שלפיה לא יוקם בקדום יישוב ולא ייעשה דבר העשוי להפוך את המקום ליישוב קבע — זהו סיכום החלטת הממשלה מאתמול שדנה שוב בענין קדום, בעקבות שאלתו של שר הבריאות ויקטור שם טוב את ראש הממשלה אם נכונות הידיעות שהושקעו במחנה קדום סכומים מתוך תקציבים ממשלתיים, ישירות או באופן עקיף להקמת מבני קבע או מפעל תעשייתי.

עוד שאל מר שם טוב אם אמנם נכון שהובטחו למפעל התעשייתי בקדום עבודות שהוזמנו בשביל משרד הבטחון ומומנו מתקציב זה.

כמו"כ שאל שר הבריאות אם הוצע לגרעין קדום מקום לישוב קבע בהתאם להחלטת הממשלה ומה היתה תגובת הגרעין ומתי יש בדעת הממשלה להגשים במלואה את החלטתה מן ה־9 במאי.

בעקבות שאלתו זו התפתח ויכוח חדש בממשלה מסביב לענין קדום למרות שהנושא לא עמד בסדר היום.

רבין: שום גורם ממשלתי אינו מסייע לקדום

רה"מ מר רבין מסר כי פנה אל כל הגורמים הנוגעים בדבר, בשאלה אם אמנם הושקעו בקדום אמצעים ממקורות ממשלתיים שיש בהם כדי לסייע באורח ישיר או עקיף להפוך את המקום לישוב של קבע. כל הגורמים השיבו בשלילה והודיעו שלא השקיעו כל סכום בקדום. שר הבטחון מסר לו כי מערכת הבטחון לא השקיעה כל תקציב במפעלים בקדום. מר רבין הוסיף שהוגשו לגרעין בקדום מספר הצעות להתיישבות קבע אך כל ההצעות נדחו.

ד"ר בורג: הדיון על קדום — מבזבז את ההישג של „מבצע יונתן"

שר הפנים ד"ר יוסף בורג טען שאין לדון בשאילתא של שם טוב, משום שקיים נהג בממשלה, שאם מפרסמים את הדברים בכלי התקשורת לפני הדיון בממשלה, אין להתייחס עוד לכך.

לעצם הענין אמר ד"ר בורג, כי על ידי ויכוח בנושא קדום, אנו מבזבזים את האשראי של „מבצע אנטבה". הערבים לא יאהבו אותנו יותר בגלל זה ואילו אצל היהודים נשיג את ההיפך מאהבה. שם טוב אינו יושב על חקן של מבקר המדינה ואינו יכול כל פעם להטריד את הממשלה בביקורת על נושא אחד — אמר ד"ר בורג, אם הממשלה הקפיאה את הדיון בנושא ביטוח בריאות כדי לא לגרום למשבר על אחת כמה שאפשר להקפיא את נושא קדום כדי למנוע משברים מיותרים. 30 המשפחות היושבות בקדום אינן משנות את המאזן הפוליטי של המדינה, אך הויכוח בממשלה בנושא זה תהיה משמעות פוליטית חורגת מעבר לנשא.

ד"ר רפאל: אנו בעצמנו הופכים ענין שולי לבעיה מרכזית

שר הדתות ד"ר יצחק רפאל אמר כי אנו בעצמנו על ידי העלאת הנושא לדיון בכל שבוע—שבועיים הופכים אותו לבעיה מרכזית, בעוד שהוא בעיה שולית. אנו בעצמנו מטרידים את דעת הקהל בישראל ובחו"ל בבעיה שאינה מעוררת ענין ועל ידי כך הופכים אותה לנושא פוליטי. הוצעה למצוא מקום חליף לקדום קשורה לדיון ממשלתי במדיניות כוללת של התישבות שטרם נערך, וכל דיון זה הוא חלק מהחלטת הממשלה בנושא קדום.

שר האוצר יהושע רבינוביץ טען שהוצעו לאנשי קדום הצעות נדיבות, אך הם לא קיבלו.

שר השיכון א. עופר סיפר כי במעלה אדומים פלשו 5 משפחות לדירות שהתפנו, בלי אישור משרד השיכון. הוא ראה בכך התגרות בממשלה.

פרס: איני פועל בניגוד להחלטת הממשלה

שר הביטחון שמעון פרס אמר כי אינו פועל בניגוד להחלטת הממשלה בטיפולו באנשי קדום וכל עוד יושבים שם יש לטפל בבעיותיהם

לעומתו טענו השרים צדוק ועופר שיש לטפל בענין טיפול פוליטי, ובינתיים אין לתת להם תעסוקה. שר התחבורה גד יעקובי אמר כי אם מעלים שוב את נושא קדום צריך להכין מסמך לדיון. ולא לדון כשאין כל התפתחות חדשה.

המר: כל עוד מחנה קדום קיים יש לספק לו שירותים

שר הסעד זבולון המר אמר שאין לפרש את ההחלטה הקודמת של הממשלה שיש לבודד את אנשי קדום ולא לאפשר להם לקיים חיים נורמליים. אילו הוגשה החלטה כזו היא לא היתה מתקבלת. אנשי קדום מסתפקים במועט ורחוק מזקה. כל עוד המשפחות יושבות שם יש להגיש להם שירותים, בתוך זה בית כנסת, מקוה ותעסוקה. הממשלה מוטרדת מדי פעם בדברים צדדיים על ידי כמה שרים שרוכבים על נושא קדום ואינם מרפים ממנו, יש צורך לדון על תכנית התיישבות כללית. יש דרכים שונות למצוא פתרון להתיישבות אבל לא להפוך את הנושא למלחמת אחים.

שביתת מסחר ביהודה ובשומרון במחאה על הנהגת מס ערך מוסף

התפרעויות ויידוי אבנים בשכם ● חייל צה"ל נפצע קל

אתמול, ביום הראשון להחלת חוק מס ערך מוסף ביהודה ובשומרון נערכה בכל ערי האיזור וכפריו שביתת מסחר כלאה.

צעירים משכם, טול כרם וג'נין הבעירו צמיגים ויידו אבנים בכוחות הבטחון, אך חיילי צה"ל ואנשי משמר הגבול נהגו כלפי המתפרעים באתאפקות.

בשכם נפצע קל חייל צה"ל מפגיעת אבן. קבוצות צעירים, הפגינו אולם התפזרו כעבור זמן־מה מעצמם. בשאר ערי הגדה שרר שקט.

כתב עתי"ם מוסר, כי השביתה הוכרזה בעקבות החלטה לשכות המסחר ביו"ש והסתה פרועה של גורמים לאומניים, שקראו לתושבים להפגין ולהתנגד למה שכינו „החלת חוק ישראלי על שטחים כבושים בניגוד להוראות אמנת ג'נבה".

כוחות מוגברים של צה"ל הובאו בשבת לערי השומרון וכוחות נוספים של משמר הגבול הובאו לערים האחרות כדי למנוע התפרעויות והפגנות. המושלים הצבאיים הזמינו אליהם את ראשי הערים, חברי המועצות העירוניות ואנשי לשכות המסחר והזהירו אותם מפני שלהוב הרוחות. כמו כן הודיעו להם באורח חד־משמעי, כי מס ערך מוסף אכן מונהג מאתמול באיזור כמתוכנן.

ילדים מתפרעים בג'נין

בבוקר נפתח שוק הירקות בג'נין. אך ילדים יידו אבנים לעבר הירקנים כדי לאלצם לסגור את החנויות והדוכנים. כוחות צה"ל הרחיקו את הילדים. הירקנים אמרו, כי השביתה אינה נוגעת להם מבחינת מס ערך מוסף, באשר אין מטילים אותו עליהם. כמו כן אמרו כי השבתת מסחר הירקות תגרום להם הפסדים גדולים באשר אין להם אמצעים לשמור אותם.

בשכם, הרחיקו כוחות הבטחון לפנות בוקר ערימת צמיגים שבערה בכיכר השעון. אך במשך היום הורגשה מתיחות בעיר, ובצהרים התארגנה בקסבה הפגנה שבמהלכה הניפו דגלי פלשתין והושלכו אבנים בכוחות הבטחון. חייל צה"ל נפצע קל מאבן. יצויין כי כוחות צה"ל גילו התאפקות ונהגו בזהירות כלפי המתפרעים. בשעות אחה"צ התפזרו המפגינים מעצמם אולם חבורות של מתפרעים הבעירו צמיגים ליד בית המכס שבמרכז העיר.

הם אמרו כי בית המכס מסמל להם את האוצר הישראלי, הגובה מהם את מס ערך מוסף. גם כאן גילו כוחות הבטחון התאפקות והתעלמו מההתפרעות זו.

בטול כרם ובג'נין הקימו בצהרים צעירים מחסומי אבנים וצמיגים בוערים בכבישים מרכזיים. הם פוזרו על ידי כוחות הבטחון.

גובר החשש לגורלם של האזרחים הבריטיים השוהים עדיין באוגנדה

נאירובי 1 (עי"ר, ע"צ) — גובר החשש לגורלם של 200 עד 300 תושבים בריטים השוהים באוגנדה, לאחר שנודע כי שני אזרחים בריטים נעצרו ואחד מהם האחשב ברינטל ביום, שבו ניתקה בריטניה את קשריה הדיפלומטיים עם קמפלה.

בסוף השבוע הודיעו שלטונות אוגנדה על שורה של צעדים שנועדו לפגוע באזרחים הבריטים שנותרו בארצם. בין השאר ניתנה הוראה שעל כל אזרח בריטי המתקרב אל הנשיא אידי אמין לכרוע ברך. הודעה זו שודרה במשך 24 שעות במהדורות חדשות רבות.

עוד נמסר כי כל הבריטים באוגנדה חייבים להרשם. הם יהיו כפופים לפיקוח מיוחד ויוקם גוף מיוחד שיטפל בהם. שלטונות אוגנדה גם אסרו על הנפת הדגל הבריטי.

רוב הבריטים שנשארו באוגנדה לאחר ניתוק היחסים הם מיסיונרים, מורים ואנשי עסקים.

השגריר הצרפתי ע"יר דנאר, הממונה עתה על האינטרסים של בריטניה, אמר לכתב רויטר בטלפון כי פנה אל שר החוץ של אוגנדה בבקשה שיחקור בנסיבות „העלמם" של שני בריטים, אשר נעצרו ביום ד' בעיר סורוטי שבצפון המדינה. השגריר אמר כי אנשים אלה הם — גראהם קלג, בן 38, חוזי בקניה ואחד מבין קרובי משפחתו זק טולי, בן 65, שחי באוגנדה במשך שנים רבות.

נודע כי זק טולי נעצר, כאשר פנה למשטרה וביקש לדעת מה עלה בגורלו של קלג.

רדיו קאמפלה: אידי אמין מסכים לתיווכה של סודן ליישוב הסכסוך בין קניה לאוגנדה

קאמפלה, 1 (ע"צ) — נשיא אוגנדה אידי אמין קיבל את הצעת התיווך של סודאן, המוכנה להביא ליישוב הסכסוך „הזמני" בין קניה לאוגנדה — על כך מסר היום רדיו קמפלה.

אידי אמין קיבל אגרת אישית מהנשיא ג'עפר נומיירי, שבה מביע המנהיג הסודני את השתתפותו בצערה של אוגנדה לרגל האבידות שנגרמו לה בפשיטה הישראלית באנטבה.

אידי אמין קיבל את המאויר לוקה, אותו שלח בשליחות לראשי המדינות לוב וסודאן, כדי שיעשה מאמצים להחזרת היחסים בין שתי המדינות על כנם. קולונל קדאפי הודיע לנשיא אוגנדה כי הוא מוכן לחדש את היחסים עם חארטום תוך 24 שעות, אם רוצה סודאן בכך. עוד מסר המנהיג הלובי לאידי אמין כי אין לו כל קובלנה נגד הגנרל נומיירי. הוא מכחיש את ההאשמות כי אילו לוב השתתפה בנסיון ההפיכה שנערך בסודאן ב־2 ביולי.

עם סגירת הגיליון

מרכז האו"ם, 1 (עי"ר) — יותר מאלף שרים, מומחים ממשלתיים ומשפטנים מ־158 מדינות יחדשו כאן מחר (היום) את מאמציהם להקיקת חוק בינלאומי על הים.

מושב חמישי זה של ועידת האו"ם לחוק הים עשוי להימשך עד ל־17 בספטמבר, ורוב עבודתו יתנהל מאחורי דלתיים סגורות.

זהו המושב השני שייערך השנה. צפויים עוד לפחות שני מושבים נוספים בטרם תושלם אמנה בין־לאומית, אשר תוגש לאישור בקאר־קאס שבונצואלה. הועידה נפתחה שם ב־1974.

הצירים, שיתכנסו בראשותו של שגריר סרי לאנקה שירלי אמראסינג, ידונו באמנה בת 397 סעיפים המקיפים את מרבית ההיבטים של חוק־הים.

התמוטט הגשר העתיק על נהר הדאנובה בווינה

וינה, 1 (יופי"ט, עי"ר, ע"צ) — קטע באורך 500 מטר של ה„רייכסבריקה", הגשר העתיק והחשוב ביותר על נהר דאנובה בווינה, התמוטט היום בשעות המוקדמות של הבוקר.

המשטרה מסרה כי אין הסבר מיידי להתמוטטות הגשר, שהיה היחיד על נהר דאנובה בווינה שלא נהרס במלחמת העולם השניה. אולם שלטונות העיר מסרו לאחר חקירה מוקדמת, כי הם סבורים כי ההתמוטטות נבעה מעייפות של המתכת, ולא מחבלה.

על פני גשר זה, שארכו 800 מטר, נסעו בשעות העומס עד 800 מכוניות ב־4 מסלולים, נוסף לחשמליות בשני הכיוונים.

פרנץ אנדראס, מכונאי של מועדון הסיירות שנקרא לתקן מכונית שנתקעה בגשר מחמת תקלה, אמר: „לפתע היה רעש מחריש אוזנים. הגשר התרומם במרכזו והמטר בשני קצותיו ומיד התמוטט".

אחד הנוסעים במכונית התקועה סיפר „לפתע החל הגשר רועד. מכונית פורד טרנזיט כחולה שהיתה לפנינו ניסתה לחצות את הגשר כאשר התמוטט.

התמוטטות הגשר היתה זמן קצר לפני השעה חמש בבוקר. המשטרה מסרה כי ידוע רק על שתי מכוניות ואוטובוס — בו היה נהג בלבד — שהיו על הגשר בשעת האסון. צוללנים פתחו מיד בחיפושים אחר הנוסעים. חוששים כי 4 נוסעים שבמכונית הפורד הכחולה טבעו בנהר.

המשטרה סגרה את האיזור בשעה שמאות סקרנים התרכזו בשתי גדות הנהר, כדי לצפות בכבאים, צוללנים ומהנדסי צבא העוסקים בעבודות החילוץ.

חלק מן הגשר נפל על חרטום אנית הנוסעים הרוסית „אולטניסה", אך איש לא נפגע.

נאשם בגניבת רכב ודלק הודה גם בגרימ"ת תאונה

נאשם בגניבת רכב, זיוף תעודות, נהיגה ללא רשיון וביטוח וגניבת דלק ממכונית חונה — הפתיע אתמול את בית משפט השלום בבאר־שבע כאשר ביקש מהשופט להרשיעו גם בתאונה שגרם, לאחר שגנב את הרכב ב־6 ביולי השנה.

הנאשם, לודוק מירון מרחוב בורוכוב 11 בתל־אביב, אמר לשופט יהושע פלפל: „אני מודה בעובדות וגם מודה שגרמתי באותו יום לתאונה, כאשר התנגשתי ברכב משטרתי. לשתי המכוניות נגרם נזק.

הודעתו של הנאשם הפתיעה את בית המשפט ואף את התובע, רס"ר שמואל ארושם, אשר כלל לא ידע על אשמת הנגיעה ברכב. הוא ביקש מן השופט אפשרות לטלפן למשטרה ומשם נמסר לו כי אכן נכונים הדברים, אך התיק הועבר לראש צוות תביעות במטה הארצי בירושלים והמשטרה עדיין לא החליטה באילו סעיפי אישום להאשים את מירון עקב תאונות אלה.

מסיבה זו דחה השופט את מתן גזר הדין אך הותיר את הנאשם במעצר.

ד"ר רפאל פונה לבורג והמר לפעול לקיום הבחירות הפנימיות במועדן

מאת סופרנו בירושלים

שר הדתות ד"ר יצחק רפאל פנה אתמול במכתב לשרים בורג והמר וביקשם להפעיל את מלוא משקלם למען קיום הבחירות הפנימיות בתנועה במועדן.

במכתבו מתריע ד"ר רפאל על הסכנה בהכנה לקראת קיום הוועידה ועל הנזק העלול להיגרם לתנועה בגלל כך. „אם לא נשקוד על כך שהבחירות יתקיימו עד סוף השנה האזרחית הנוכחית, הרי לא נוכל לקיים את הוועידה לפני חודש אפריל של השנה הבאה. מי כמוכם יודע כמה זמן יידרש לנו להיערכות לבחירות החיצוניים הגדולים ולארגון ההנוצה לאמון הכללי", כותב ד"ר רפאל במכתבו.

שר הדתות מבקש מהשרים בורג והמר לעשות כל מה שבידם, כפי שעשה הוא, כדי להשפיע על נציגי סיעותיהם במוסדות השונים של התנועה, לזרז כל פעילות להחשת הכנות לבחירות וקיומן במועד שנקבע על פי חוקת התנועה.

ד"ר רפאל מסיים את מכתבו במילים: „קיום הבחירות במועדן יש בכוחו ללכד השורות ולרענן הכוחות למערכה החיצונית שלפנינו".

ארה"ב מכינה רשימה מתוקנת של נשק שיימכר לסעודיה

סעודיה עוסקת עתה בתכנית מודרניזציה של מקורותיה הצבאיים, באמצעות תכנית רכש במיליוני דולרים, ורוב הנשק נרכש מארה"ב.

המקורות אמרו, כי הבקשות האחרונות כללו טילי־יירוט אויר־אויר „סיידוויינדר", טילי אויר־קרקע (מאווריק) וטילי נ.מ. „ספארו".

המקורות אמרו, כי הטיל „מאווריק" הופעל בהצלחה בידי ישראל במלחמת אוקטובר.

וואשינגטון, 1 (יופי"ט) — משרד החוץ האמריקאני מכין רשימה מתוקנת של כלי נשק שיימכרו השנה לסעודיה, כולל מספר כלי נשק מתוחכמים ביותר, אמרו אישים מקורות דיפלומטיים.

מכתבי פיטורין לכל עובדי חברת „גל מרין" באילת

על רקע סנקציות הופעלות ב־זה שבועיים על ידי עובדי החברה „גל־מרין" באילת, קיבלו אתמול כל 27 העובדים מכתבי־פיטורין מאת הנהלת החברה.

חברת „גל־מרין" מספקת שירותי תיקונים לאניות הפוקדות את נמל אילת.

ממקורות יודעי דבר נמסר לכתב עתים, כי ועד העובדים תבע לאחרונה לקדם את כל העובדים בדרגתם, ומשלא ניתנה פתחו העובדים לפני כשבועיים בסנקציות.

בעקבות זאת נשלחו עתה מכתבי הפיטורין, ובהם נאמר: כיוון שתקופה ארוכה העובדים מפעילים סנקציות ומסרבים לעבוד במשמרות אין החברה יכולה לספק שירותים לצרכנית, ומכיוון שעד עצם היום הזה לא חל שום שינוי ביחס העובדים לא נותרה בידי החברה הברירה, אלא להוציא את כל העובדים לחופשה עד 15 באוגוסט ובתום זה הודעה לספר את כולם.

הבצורת באירופה גרמה נזקים במיליארדי דולרים

לונדון 1 (יופי"ט) — הבצורת החמורה ביותר שפקדה את אירופה מזה מאות בשנים גרמה לנזקים המסתכמים במיליארדי דולרים.

בגרמניה המערבית מסתכם הנזק ליבולים ב־5.2 מיליארד מארקים (2 מיליארד דולר).

נזק נוסף בסך כ־400 מיליון דולר נגרם ליערותיה של גרמניה.

פקידים ספרדיים אמרו כי 40 אחוז מיבולי הדגנים באיזור הצפוני לחקלאות הצרפתית.

מומחים צרפתיים מסרו על נזקים בסך של מיליוני פרנקים, שנגרמו לחקלאות הצרפתית.

בצפון איטליה אבד כ־40 אחוז מיבול הזיתים. הנזק שנגרם לאזורי קיאנטי ואלפוליצלה שבהם מגדלים ענבי יין נאמר במיליוני דולרים. השלטונות בבריטניה וצרפת מציינים כי זו הבצורת החמורה ביותר שפקדה שתי מדינות אלה מאז החלו הרישומים של אסונות טבע ב־1725.

מחסור חמור בפירות וירקות ברוסיה

מוסקבה, 1 (יופי"ט) — גרוזיה הסובייטית סובלת השנה ממחסור חמור בפירות וירקות. נאמר בידיעות רשמיות שהגיעו היום למוסקבה.

סיכומים על היבולים במחצית הראשונה של השנה, שפורסמו בעתון „זאריה הסטוקה", מצביעים על כך שהמחסור אינו נוגע לגרוזיה בלבד — אחד מאזורי החקלאות המובחרים העשירים ביותר — כי אם גם לאזורים שמסביב לה.

מומחים מערבים לחקלאות אמרו כי עדיין מוקדם לקבוע אם גרוזיה תתגבר בהמשך השנה על המחסור, אך ציינו כי על כל פנים היבולים הדלים כבר מטביעים את רישומם בשווקים.

העתון מסר כי מכירות תפוחי אדמה — מצרך יסוד בתפריט הסובייטי — ירדו ב־61 אחוז לעומת הכמויות שנמכרו בששת החודשים הראשונים של 1975.

מכירות הירקות בכללותן ירדו ב־40 אחוז, ולגבי פירות חלה ירידה בשיעור של 34% אחוז לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

נשיאת הבונדסטאג ביקרה במטולה וב„גדר הטובה"

נשיאת הבונדסטאג המערב־גרמני גב' אנה מרי רנגר ביקרה אתמול בצהריים במטולה ובמרפאת צה"ל ליד „הגדר הטובה" בגבול לבנון.

לכבוד האורחת נערכה קבלת פנים בבית המועצה במטולה, שם שמעה הסברים על המושבה והתפתחותה מפי ראש המועצה אסף פינקל.

לאחר מכן נסעו גב' רנגר ומלוויה למרפאת צה"ל. במקום שוחחה עם אורחים לבנונים שבאו למרפאה וכן השקיפה ממצפה סמוך לגדר לעבר כפר של נוצרים שהביאו אורחים לבנונים למרפאת צה"ל.

בהשיבה על שאלת כתב עתים אמרה נשיאת הבונדסטאג, כי העזרה הרפואית שמגישה ישראל לאורחים לבנוניים נזקקים, היא מחווה הומאניטרית מובהקת, המבליטה את רצון ישראל לחיות בשלום עם שכנותיה הערביות. בהקשר אחר אמרה, כי מאז ביקרה בארץ לפני 9 שנים עם לה הביקור החביהי. היא מצאה כאן התפתחות דינמית בכל התחומים, אשר להערכתה יש לצפות כי תימשך גם בעתיד.

מחאת הוועד לקידום המאבק של הגב' קלארספלד — לשגריר המערבי בישראל

הוועד הציבורי לקידום המאבק, אותו מנהלת הגב' ביאטה קלארספלד להעמדת הפושעים הנאצים, ונגד זיכויים או שחרורם, במערב גרמניה בעיקר, הגיש מחאה חריפה אל שגריר גרמניה בישראל סר פישר, על כי „בצאת אם מחצית השנה הפנייה להפגיש את הגב' ביאטה, ומשלחת הוועד עם נשיאת הבונדסטאג הפדרלי גרמני הגב' אן מאריה רנגר, השוהה בארץ כאורחת יו"ר הכנסת.

דובר הוועד יצחק סכיאלי מציין, כי גם בעת שהותו של שר החוץ המערב גרמני מר גנשר, לפני מספר חודשים, נתבקש השגריר לאפשר פגישה של משלחת הוועד גם אז בוטלה הפגישה.

סמינר להסברה והכשרת פעילים ייפתח היום בירושלים מטעם המרכז העולמי של התנועה

היום ייפתח בירושלים הסמינר להסברה ולהכשרת עסקנים ופעילים ציוניים דתיים.

משתתפים בו 40 איש ואשה מארה"ב, אנגליה, אירלנד, קנדה צרפת ובלגיה. הסמינר נערך ביזמת המחלקה להסברה של המרכז העולמי של המזרחי בשיתוף עם המחלקה לארגון של ההסתדרות הציונית העולמית, המכון לפיתוח מנהיגות של הסוכנות היהודית והמחלקה למשמרת הצעירה של המרכז העולמי של המזרחי והפועל המזרחי.

הרב ד"ר י. ויינשטיין ראש המחלקה להסברה של המרכז העולמי. אמר כי הסמינר יימשך שלשה שבועות, ויתקיים בחלקו הראשון בבית מאיר בירושלים ואח"כ באוניברסיטת בר־אילן. הסמינר כולל בקורים וסיורים בישיבות, קבוצים, מושבים, עיירות פיתוח, מוסדות תנועתיים ועוד, למען ילמדו המשתתפים מקרוב על תרומת התנועה לבנין הארץ בכל נתיבה וסוגיה ובמיוחד בתחומי החינוך, ההתישבות, ההתנחלויות וכו'. כמו כן ילמדו במשנת הציונות הדתית ובשורתה למדינה וליהדות הגולה.

המשתתפים ישמעו הרצאות מפי ראשי תנועה, רבנים גדולים, אנשי רוח ומדע על הנושאים: „מושגי הגאולה ביהדות", „הגשמת הציונות הדתית", „שואה וממלכתיות", „בעיות הזהות היהודית", „דת ומדינה", „יהדות הגולה והמדינה", „תחיקה דתית", „החנוך במדינה", „משברי הציונות", עליה וקליטה, חינוך בגולה", „דת ומדע", „בעיות הנער", „מדיניות החוץ והפנים של מדינת ישראל", „המאבק הישראלי ערבי", „שיטות ואמצעי הסברה" ועוד. בעקבות ההרצאות ייערכו דיונים.

בין המרצים המופיעים בתכנית הסמינר הרב הראשי לישראל הגר"ש גורן השרים ד"ר י. בורג, ד"ר י. רפאל, ז. המר, ח"כ ד"ר ז. ורהפטיג, הרבנים ש. שפרבר, עדין שטיינזלץ, מ. קירשבלום וד"ר י. וויינשטיין; הפרופסורים מ.צ. קדרי, ש. הרמן, ה. ברנובר, ה. פאול, ח' רצהבי, ד"ר מ. קוליב, י. גולדשמידט, מ. קרונה, צ. עשהאל, ברוך דובדבני, ע. אלון ועוד.

פגישה נרגשת במטולה בין משפחות ישראליות ולבנוניות

פגישה דרמטית אחרי 28 שנים התרחשה אתמול בבוקר במושבה מטולה בין משפחה מלבנון ו־משפחה ישראלית, בביתם של רות וזלמן לויט.

חיבוקים, נשיקות ודמעות־גיל שימשו בערבוביה, בפגישה נרגשת שהתקיימה קודם לכן ליד גדר הגבול, במרפאת צה"ל הסמוכה למסוף לה, בין בני משפחת לויט לבין הזוג הלבנוני אחמד וחסינה שבאו בלוויית בנם ונכדם לקבל עזרה רפואית במרפאה שליד „הגדר הטובה".

לפני מלחמת השחרור התגוררה משפחת חסינה ואחמד במטולה בזמן מגוריהם שם הכירו היטב את משפחת לויט. אחרי המלחמה עברה המשפחה להתגורר בכפר לבנוני לא הרחק ממטולה. מאז לא התראו, ולכן לא ייפלא מה רבה היתה ההתרגשות של בני שתי המשפחות, כאשר לפתע הכירו זה את זה ליד גדר הגבול, לאחר תקופה כה ארוכה.

בעברית רהוטה השיבה חסינה על שאלת כתב עתיים ואמרה: „גם אם ישחטו אותנו במיטותינו לא נבגוד בכם".

לאחר הפגישה ליד הגדר נסעו בני המשפחה הלבנונית אל ביתם של רות וזלמן לויט, ושם התרגשו שוב עד לדמעות.

„אנחנו לא רוצים לאכול ולשתות כי אנו שבעים למראה עינינו. אנו רוצים לראות אתכם ולדבר אתכם", אמרה חסינה, כשדמעות־גיל חונקות את גרונה.

לחסינה ואחמד 6 בנות ו־5 בנים. רובם נולדו במטולה ולאחר מכן היגרו מלבנון לארצות אחרות.

המארחים רות וזלמן לויט נענו לבקשתם של אורחיהם וקישרו אותם טלפונית עם מכרים ישראליים נוספים, המתגוררים כיום בנהריה.

מבקר החברה הממשלתית למדליות בודק עיסקה עם חברת „קידום"

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

המבקר הפנימי של החברה הממשלתית למטבעות ומדליות בדק עסקה בסך כ־2.4 מליון ל"י שסיכמה החברה עם חברת „קידום" ערב העלאת מחירי המטבעות.

הנושא הועלה בישיבת הדירקטוריון של החברה בשבוע שעבר. החברה העלתה מחירים של מטבעות ומדליות ב־28% (כולל מס ערך מוסף) ב־1 ביולי. העסקה עם חברת „קידום" סוכמה זמן קצר לפני כן.

מקורות הנהלת החברה למטבעות אומרים כי העיסקה בוצעה במסגרת החוזה שיש לשתי החברות. נראה שהמבקר הפנימי של החברה יבדוק היבט זה.

ליברזון הפסיד להיבנר

בית שוויץ, 1 (עי"ר) — ולאדימיר ליברזון מישראל נוצח היום על ידי רוברט היבנר מגרמניה המערבית באליפות השחמט הבינאזורית לקראת אליפות העולם.

יפים גלר מבריה"מ גבר על אלכסנדר מאטנוביץ מיוגוסלוויה, אוסקר פאנו סאנגינטי מארגנטינה סיים בתיקו את משחקו עם גנאדי סוסונקו מהולנד. יאן סמייקאל מצ'כוסלובקיה גבר על אישטואן צ'ום מהונגריה.

מיכאיל טאל מבריה"מ גבר על אנדריה לומבארד משוויץ, פטרוסיאן מבריה"מ גבר על בנט לארסן מדנמרק וזה היה הפסדו הראשון של לארסן בתחרות זו.

בסיבוב ה־15 סיים ליברזון בתיקו את משחקו עם קארלוס דיאז מקובה.

המצב לאחר הסיבוב ה־15: לארסן והיבנר 10 נק', סמיסלוב וטאל 9.5, פטרוסיאן 9, סמיקל ופורטיש 8.5, בירן 8 (1), סוסונקו 8, סאנגינטי ו־אנדרסן 7.5 (1), גולקו, ליברזון ו־מטנוביץ 7, גלר, צ'ום ורוגוף 6.5, קאסטרו 6, לומבארד 3, דיאז 1.5 נקודות.

שר הביטחון בעצרת צנחנים ברמ"ג:

חלו שינויים ניכרים במערך ובציוד של החי"ר המוצנח

שר הביטחון מר שמעון פרס אמר אתמול כי מיד לאחר מלחמת יום הכיפורים ובאם פוסה, חלו שינויים ניכרים במערך החי"ר המוצנח. זאת לאחר שצוייד בנשק אישי חדיש, באמצעי ראיית לילה, ביכולת נים חדשה ובנפח־אש מוגדל. יותר עם זאת העניקה לו ניידות חדישה מהירה יותר, משוריינת יותר ובלתי־מבצעית.

שר הביטחון אמר את דבריו בעצרת הצנחנים שנערכה בכפר המכביה ברמת־גן בתום „יום הצנחן" המסורתי בעיר.

בטקס השתתפו גם הרמטכ"ל רב־אלוף מרדכי גור, קצין צנחנים ראשי תת־אלוף דן שומרון וראש עיריית רמ"ג ד"ר ישראל פלד.

מר פרס ציין כי מדיניות הביטחון של ישראל מיועדת למנוע סכנות או איומים לקיומה, שלמותה, ריבונותה. זוהי מדיניות הגנתית במהותה, אולם עקב מצבה הגיאו־שליטי והיתרון הכמותי שיש לאויביה חייבת ישראל לבנות כושר הרתעה הנובע מעצמתה. ההתקפיות ולהקנות לצה"ל יכולת השגת הכרעה במלחמה על ידי העברת אימת המלחמה מעבר לגבולות המבצרים לתוך שטחי האויב.

בדברו על הצנחנים אמר כי החי"ר המוצנח יצוייד עוד יותר כדי לתת תשובה למצבים מיוחדים בתקופות מלחמה. קרב המגע בעתיד עלול להתחולל במרחקים כהבית. כח זה, אמר מר פרס, חייב להיות מאומן לנתק את ראש הנחש הטרוריסטי קרוב לגבול ובתוך מפקדותיו במרחב הערבי.

גור: הצנחנים נמצאים בשלב מתקדם לגיבוש פתוח

הרמטכ"ל רב אלוף מרדכי גור אמר כי הצנחנים נמצאים בעיצומו של תהליך טאקטי ואסטרטגי לביצוע מבצעים שישרתו את יכולת עמידתו של האויב. ציין גם כי הצנחנים נמצאים בשלבים מתקדמים בגיבוש הכח הרגלי ככח מכריע בהתקפה, שבלעדיו אי אפשר. כמו כן ציין כי הצנחנים הולכים ומתנדדים והפכים חלק מעוצבות השריון בהבקעה, בהתקדמות וברדיפה אחרי האויב.

רב אלוף גור קרא לצנחנים לא להביט אחורה, באשר הדור הזה כבר יצר את האגדה הגדולה ביותר במבצע יונתן, ואם יהיה צורך ודאי ייצור בעתיד עוד אגדות.

תא"ל שומרון יפרד בקרוב מהצנחנים

קצין חי"ר וצנחנים ראשי תת־אלוף דן שומרון הודיע לפיקודיו כי הוא נפרד מהם בקרוב. „אך יש לי אמון רב בכם ובכוחכם". תת אלוף שומרון העלה בגאווה את זכרם של לוחמי הצנחנים שנתנו את נפשם למשימותיהם. הוא אמר כי יחידות המתנדבים יכולות לקדם את ערכי הלחימה ולהנחילם לצה"ל כולו.

ראש עירית רמת גן ד"ר ישראל פלד אמר כי זהו חגה של העיר המאמצת וחגו של העם כולו.

לפני העצרת ערכו הצנחנים מצעד ברחובות רמת גן שנתקבל במחיאות כפיים על ידי אלפים מתושבי העיר.

היוגוסלבים מערימים קשיים בפני תיירים ישראליים

מאת סופרנו הכלכלי

ממשלת יוגוסלביה מתנכלת לאחרונה לתיירות הישראלית ומקשה על מתן אשרות לישראלים הרוצים לבקר בארצם.

יוגוסלביה היתה מעוניינת בתיירות השנה בתיירים מישראל ואף פתחה במסע פרסומת לעידוד התיירות, אולם, בחודש שעבר נשתנתה, כנראה, המדיניות והשלטונות היוגוסלביים החלו להערים קשיים לישראלים שרצו לבקר ביוגוסלאוויה.

א. וייס, סוכן נסיעות שארגן את הסיורים ליוגוסלוויה, מסר כי בהתאם לסידורים שנקבעו אשתקד ואושרו גם לשנה זו יכלו ישראלים לקבל ויזות ב־3 קונסוליות בלבד — באתונה, רומא וגרץ. ממקומות אחרים נשלחו הבקשות לבלגרד ואושרו אחרי שבועיים עד חודש. בחודש שעבר התברר שיש בעיות במתן הויזות לישראלים. בירורים ושיחות עם היוגוסלבים העלו הוראות סותרות ולא היה ברור אם יינתנו ויזות לישראלים.

תצפית

כריעת ברך בפני אידי אמין

(ע"יש) ובכן אידי אמין דאדא לא נשאר חייב לבריטניה; לאחר שזו הודיעה על ניתוק יחסיה הדיפלומאטיים עם אוגנדה פרסם הפילדמרשאל הוראות, הקובעות בין היתר כי אזרחים בריטיים היושבים באוגנדה יצטרכו לכרוע ברך אם ירצו לראות אותו. דובר צבאי אוגנדי הסביר את החלטתו של הנשיא בכך ש„גם בני השבט הגדול ביותר באוגנדה נהגו לכרוע ברך בפני הבריטים".

אפשר שלא יהיו אזרחים בריטיים שיזדקקו לשחר את פניו של הוד נשיאותו ובכך ייחסך המבוכה — האם יתחייבו לקוד קידה ולכרוע ברך או לאו. אך בעניין זה יש סימפטום למצב שבו העולם החופשי אינו נוהג כפי שראוי לנהוג ברודן מוכה שגעון גדלות, שמצבו הנפשי מעורער, שחדשים לבקרים מרעיש את העולם בשגיונות חדשים. לא פעם נראה שמעצמות אדירות כורעות ברך בפני אידי אמין דאדא ורודנים מטורפים אחרים, שעניינים גורליים נחרצים לפי הקפריזות שלהם.

עולה מרוסיה מרצה לגרמנית

(א.ד.) ד"ר זאב ברנשטיין, שעלה ארצה לפני ארבע שנים מרוסיה, הוא חוקר בשפה הגרמנית. אמו, ילידת גרמניה, היתה מורתו הראשונה לשפה זו ב...סיביר, לשם הוגלתה המשפחה מליטא בזמן מלחמת העולם השניה. לא מכבר הוציא לאור ספר לימוד ראשון לגרמנית בישראל. הספר „גרמנית לישראלי", זכה להתעניינות רבה מצד „מכון גתה" בגרמניה וזה הזמין את המחבר להרצות בכנס מדעי במינכן על שיטתו ללימוד גרמנית. מכון גתה המליץ על שיטה זו וכן על תרגום הספר לשפות אחרות לשם שימוש בו ללימוד גרמנית בחו"ל. כן פרסם ד"ר ברנשטיין מלון גרמני־עברי למתחילי הבלשנות. הוא מחבר לימוד גרמנית בטכניון ועתה הוא מרצה באוניברסיטת תל־אביב.

כשעלתה משפחת ברנשטיין מרוסיה היא מנתה תשע נפשות. אבי המשפחה הוא בוריס ברנשטיין הקובנאי, כבן שמונים, עסקן ציוני לשעבר, ומנהל הבנק המסחרי של קובנה, שהיה אסור שמונה שנים בסיביר. כך מקבלים אנו עולים מרוסיה, מומחים לגרמנית שאותה למדו בסיביר. זהו אחד הפרדוקסים של הגורל היהודי.

ישיבת כנסת למשורר איצ גרינברג

(יכין) בערב סוכות הבעל"ט יגיע המשורר א. צ. גרינברג לשמונים. יו"ר הכנסת נענה לפנייתה של הגב' גאולה כהן ר' בתחילת המושב הבא יצויין הדבר בישיבת הכנסת. יו"ר הכנסת, שר החינוך ועוד ישאו דברים על המשורר ועל שירתו. מערכת החינוך נערכת לשילוב שירתו בשיעורי הספרות בבתי"ס תיכוניים.

רובם של ערביי ישראל שואפים להשתלב בחיי המדינה

(מ.ע.) בבטאון המחלקה הערבית של מפלגת העבודה „ניוזלטר", שיצא לאחרונה, מתפרסמים לראשונה מסקנות מחקר של אלי רכס ממכון שילוח. המחקר מקיף זה שנערך במשך כשנתיים נבחנו התמורות בקרב האוכלוסיה המשכילה בין ערביי ישראל. המחקר מגיע למסקנה שלמרות קולניותן של קבוצות קיצוניות, הרי רובם של ערביי ישראל, במיוחד המשכילים שבהם, מכירים באזרחותם הישראלית ומחפשים כל דרך להשתלב במדינה.

תוצאות הבחירות האחרונות לעיריית נצרת גם אינן מכחישות על הצטרפות לקיצוניות אלא מהוות ביטוי של מחאה בלבד לגבי בעיות מקומיות.

אגב

תובעים ונתבעים

הבחנים הליכי הקהילות היהודיות בעולם קובעים, שהעם היהודי הולך ופוחת במניינו. נשואי־תערובת של אחוזים מתרבים והולכים בניעתם בקהילות באירופה, בארצות־הברית, באמריקה הלטינית וכיוצא, מתקרבת לשיעור של שואה. בברית־המועצות הגיעה התערבות זו למעלה מחמישים אחוז. האנטישמיות מאיטה במקצת הליך זה אך אינה עוצרת אותו, בקהילות קטנות במערב אירופה נתבטלו כמעט המחיצות בין יהודים ללא־יהודים בענייני חתון. לפי נתונים סטאטיסטיים פחתה באופן ניכר האוכלוסייה היהודית בניו־יורק, בעיקר בגלל צימצום הילודה ונשואי־תערובת, שאליהם יש לצרף סיף הנדידה מרכזי העיר לפרוורים מרוחקים. בקהילות הפזורות בארצות הברית מגיעים נשואי־תערובת כדי ארבעים אחוז.

האם מדינת־ישראל נכונה לבלום טמיעה ונשואי־תערובת? ספק רב. כמה וכמה מיבצעיה הצבאיים הרעידו לבבות גם אצל יהודים מרוחקים. יש לה חלק בהתעוררות לעליה אצל יהודי ברית־המועצות: אך בסך הכול לא נעשתה אור ליהודי העולם. חילוניותה, על אף שבה חינוך דתי תורני מפואר, כוקיבות לצדדות היום במערב, ולאור־דהיסא מן המתוקנות, ודאי שאינה עושה אותה אבן שואבת ליהודים בתפוצות.

יושב־ראש הקונגרס היהודי אמריקני, ד"ר א. הרצברג, בדבריו על הטמיעה אמר דברים קשים כדרבונות: לקח השואה ותקומת המדינה לא הביאו לריפויה של מחלת התבוללות, שמכרסמת בשלימות העם היהודי ומאיימת על עתידו. הוא הוסיף, שהבעייה מתחדדת בכך, שאין תשובה ברורה וחד־משמעית לשאלה: מהו ומיהו יהודים.

אילו התנועה הציונית מסורתית ברעותיה ובהליכותיה היתה תשובתה ברורה, התשובה של הציבור הדתי שמגדל דור שומר־מצוות, לא רב במניינו אך איתן בבניינו הרוחני־חברתי. הציונות בדמותה של היום חילונית ברובה, ובחלקה השמאלני גם אנטי־דתי, לרפורמים תשובה משלהם ולשמרנים תשובה אחרת.

המדינה שנוצרה בשביל העם היהודי כולו אבדה תנופת תוכנה הציוני המקורי. ישראליותה צרת האופקים, רמתה האיכותית הרחוקה להניח את הדעת, מנהיגותה האפורה ברובה, וכיוצא בזה, מצמצמת את היכולת להתמודד על הדיפת סכנת טמיעה ונשואי־תערובת. היא מעט שעושה ההסתדרות הציונית הוא כטיפה מן הים לעומת הצרכים.

פלוגת־קומנדו הישראלית שחילצה יהודים מלוע הטורף באוגנדה הלהיבה את התפוצות ב„ישראל ערבים זה בזה". ערבות זו מחייבת את המדינה להשקיע מיטב יכולתה לריסון הטמיעה ואת התפוצות להגדיל העלייה לארץ כדי לחזק את המדינה. בחזית מרכזית זו יש פער רב בין הרצוי לבין המצוי. שליחי הארץ בחלקם הנכר השפעתם קלושה, ואילו העלייה לארץ מן המערב הגיעה לנקודת־שפל מדאיגה ביותר.

„האפליה נגד היהודים בארה"ב היא אפסית, אומר ד"ר הרצברג, ותחושת המצוקה היהודית אין בה כדי להיות הכוח המניע להגירה. ישראל מחוייבת להעביר את כוחות המשיכה שלה לגבי יהודי ארה"ב, יחד עם פעולות ההסברה והשיכנוע שלה, כדי שרבבות יעלו להיות בה".

אף הבארון ג'. דה־רוטשילד, מראשי הקהילה בצרפת, אומר: „לצערי, ישראל עדיין איננה אור ליהודי העולם. היא טרודה בבעיותיה, ביחוד בנושאי חוץ־וביטחון, ואנו מקווה שעוד תגיע ליום שבו תקרין אור סגולה".

הגשר בין ישראל לתפוצות הוא המימסד המנהיגותי בקהילות, ציונים וציונים למחצה, רבנים וראבייס, שהקיום היהודי ומעמד המדינה מעסיקים אותם.

כמה וכמה מבין אנשי־ציבור אלה מעוניינים במעורבותם במדיניותה של ממשלת ישראל.

אומר ראביי א. שינדלר, יושב ראש ועידת הנשיאים, בלשון ברורה: „עלינו בישראל לדעת מה חושבת יהדות ארצות־הברית. לא כל התבונה מצויה אצל היהודים, גם לא בישראל. יתירה מזו: כאשר מדובר באמריקה, ברור שלנו יותר ידע ולא רק לגבי היהודים, אלא גם על רחשי האמריקנים. המעורבות חייבת להיות הדדית, כמובן, ועל ישראל הזכות והחובה לומר לנו את האמת שלה, כשם שעליה לשמוע את האמת שלנו. העיקר שהדיאלוג יתנהל מתוך גישת אמת. מאז כהונתי כראש ועידת הנשיאים עייני בהרחבת היחסים בין ועידת הנשיאים לבין כל המערכת הישראלית. נכבד ונבין איש את רעהו".

אף ד"ר א. הרצברג מדבר באותו כיוון: „יהודי ארה"ב מיבעים לפרוע השטרות שישראל חותמת עליהם, אבל יש לנו הזכות לתבוע התייעצות מוקדמת לפני החתימה על השטר. שגור להניח, שכל החכמה המדינית התכנסה בירושלים ומכאן משגרת בשורותיה לרחבי העולם היהודי. הנחה זו אינה מקובלת עלי. אנו תובעים שותפות מרחיקת־לכת בקבלת ההחלטות. לא חלילה, שישראל צריכה לקבל את דעתנו, אבל אין אנו יכולים לוותר על הזכות להשמיע אותם, בציפיה שיאזינו לנו בתשומת־לב".

ראביי שינדלר וד"ר הרצברג לא נבחרו על־ידי המוני היהודים בארצות הברית כמנהיגיהם. יש בסך־הכול נציגי מוסדות. אין ספק, שיש להכניסם בסוד הענינים של המדינה. אין שהוא מייצגים את כך הברית הנאמן ביותר, חלקים מיהודי התפוצות.

אך גם הם צריכים לדעת, שיש הבדל רב בין אנשי הארץ שמניחים בנפשם על המדינה לבין אנשי חוץ לארץ, שלכל היותר תורמים מכספם ומסייעים כאן שם בקשרים מדיניים. נוסף לכך, ראביי שינדלר וד"ר הרצברג יש להם לדעת מדיניות משלהם, ומייצגים לכל היותר את מוסדותיהם, בעוד הממשלה בארץ מייצגת רוב העם בישראל.

נציגי מוסדות יהודיים בתפוצה האמריקנית אינם תובעים בלבד אלא גם נתבעים. חובתם לעשות ככל האפשר לעלייה יהודית, שאין כמותה לחיזוק המדינה בבטחון, במשק ובחברה. משימלאו חובה זו במלואה השפעתם תהיה להם יותר זכות לתבוע מעורבות במדיניות הישראלית.

مكان الاصل

המכרה נסגר — המחירים עולים

הניתוח במפעל מכרות הנחושת בתמנע נעשה בשל השפל במחירי הנחושת בחו"ל. בימים אלה ישנן התפתחויות המצלות הרהורים הי אם פעלנו מתוך ראיית הנולד.

בעת סגירת מפעל הנחושת בתמנע עמד מחיר הנחושת על כ־600 לישי"ט לטונה. אך דווקא כאשר ההחלטה נפלה, השביתות וההפגנות הסתיימו, הפיצויים ה־מוגדלים שולמו והמפעל נסגר — חלה התעוררות. מחיר הנחושת

במטבח הכלכלי

מאת ד. אבישי

משה זנבר

בחו"ל מתקרב ל־1000 לישי"ט לטונה,, במחיר זה יש כבר כדאיות מסויימת בהפקת הנחושת.

אל דאגה: הממשלה איננה יכו־לה לקבל החלטה לחדש את היי־צור במפעל, צעד שכזה אי אפשר לעשות חצי שנה אחרי הסגירה.

אולם, יודע־דבר אומרים, כי שר המסחר והתעשייה, חיים בר־לב, שביצע את הניתוח, גורס שה־מהלך היה נכון, חרף ההתאוששות במחירים. רמת השכר והתנאים הנלווים במפעל לא איפשרה לקיים את המפעל. היו שם „תקדימים" מסוכנים בתנאים גם למשק כולו.

לכן — כך אומרים אותם מקו־רות — ההחלטה נכונה לא רק כלכתחילה אלא אף בדיעבד. נכון, שתגובת הבורסה בלונדון בזמן קצר כל כך איננה נעימה. אבל אין בה כדי לשנות את צדקת ההחלטה.

★

משנה לנגיד

עוד לא נפלה הכרעה מי יהיה נגיד בנק ישראל הבא לאחר שה־נגיד הנוכחי, משה זנבר, יסיים את תקופת כהונתו — כמבוקשו.

אולם, עומדת לא רק שאלה של נגיד, אלא גם של משנים לנגיד. חוות דעת של היועץ המשפטי לממשלה שהוגשה לא מכבר אומ־רת כי יש לממש את הוראות ה־חוק בנושא זה. סעיף 10 לחוק בנק ישראל אומר: הממשלה, תוך התייעצות עם הנגיד, תמנה משנה לנגיד או שני משנים לנגיד.

סעיף זה היה רדום בימיהם של דוד („דזלק") הורוביץ ושל משה זנבר. אולם יש להניח כי ב„קדנ־ציה" הבאה יממשו אותו.

★

הבנקים למשכנתאות — והמדד

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה החליטה שלא לכלול את מס ערך מוסף במדד תשומות הבנייה. או־לם בשולי המדד יצויין כי הוא מבטא את השינויים בלי מס זה, שהוא „תשלום להעברה" בלבד.

הבנקים האפותקאים בודקים את המשמעות המשפטית שיש לדבר — מבחינת חוסכים שהוצמדו למדד זה, האם יש להוסיף לו את ההפרש של מע"מ או לא.

אם התשובה תהיה שלילית, יקופחו חוסכים בחלק מתכניות החיסכון בעבר — שבהם היתה הצמדה למדד תשומות בנייה...

★

ראשות רשות האנרגיה

מוסכם על דעת הכל, כי ד"ר צבי דינשטיין, יועץ הממשלה לענייני דלק, ישמש כיו"ר הרשות הממלכתית לענייני אנרגיה, כאש־ר תוקם. הצעת החוק נמצאת עתה על שולחן הכנסת. היא תע־בור בוודאי תהליכי ליטוש ושי־פור, עד אשר תאושר.

בד"ר דינשטיין רואים מועמד טבעי לתפקיד בשל ריכוז הידע והשליטה המקצועית בנושא. אולם ד"ר דינשטיין משמש גם כיו"ר מועצת המנהלים של הבנק לפי־תוח התעשייה. הערכת מומחים וגורמים ממלכתיים היא ששני התפקידים הללו גם גדולים וכב־דים מדי לאדם אחד. כל אחד מהם מצריך אישיות שתתרכז בהם ב־אופן מלא ומוחלט. סביר שגם ד"ר צבי דינשטיין מודע לכך.

לכן לא ברור עדיין כיצד ינהג ד"ר דינשטיין: האם יתרכז באחד התפקידים הללו — או בשניהם. נראה שיש עוד פרק זמן עד אשר החוק יאושר. עד אז יחליט.

רבע מליון מוסלמים יעזבו את ביירות

חלקם ישובו לכפרים בדרום לבנון ✡ התפתחות זו תביא לשינוי מוחלט במאזן הדמוגרפי של הבירה ותגביר את החלוקה בתוך המדינה

מאת סופר סוכנות הידיעות הצרפתית בביירות

יציאתם של אלפי לבנונים מוסלמים ופלש־תינים מן האיזור הנוצרי במזרח ביירות, תביא לשינוי מוחלט במאזן הדמוגרפי של בירת לבנון, וזאת בהתאם לתכנית שהכוחות הנוצריים משתדלים להגשימה למן חודש ינואר.

התפתחות זו גם תגביר את החלוקה בתוך המדינה, ההתחדדות יותר ויותר בהתגבש ההומו־גניות הדמוגרפית והדתית של האזורים המוחזקים בידי שני הצדדים היריבים.

תזוזה המונית

כידוע, ולאחר מכן מחיקתה מעל פני המפה של שכונת העוני „קארנטינה" במבואות הצפוניים של ביירות, בה חיו בתנאים ירודים ביותר כ־30 אלף פליטים ערבים, פלשתינים וכורדים — הביאו להזזה המונית ראשונה של אוכלוסיה ב־ביירות.

היושבים אלה שגורשו משכונתם, ושבתיהם הוצתו לאחר מכן באש, השתקעו בבתים באיזור המוסלמי שבדרום ביירות, בשכונות שהיו עד אז שכונות מגורים, ושבתיהן המפוארים ומתקני חוף הרחצה הפכו במהרה לקארנטינה חדשה.

התהליך זה עומד להסתיים עם יציאתם של התו־שבים של שתי המובלעות האחרונות של המוסל־מים הפלשתינים בביירות: השכונה המוסלמית שיעית נבעה ומחנה הפליטים הפלשתיני תל אל זעתר.

עם הרחבתו של איזור התעשיה מקאלס, בעי־בורי תל אל זעתר, גדלה בשנים האחרונות במידה ניכרת האוכלוסיה של נבעה. הודות לפליטים ש־הגיעו מדרום לבנון מחמת ההפצצות והפשיטות הישראליות, הגיעה האוכלוסיה של נבעה קרוב ל־200 אלף תושבים, בעוד שתל אל זעתר מנתה 25 אלף תושבים.

כוח אדם זול

כ־30 אחוז של הפוטנציאל התעשייתי של לבנון כולה התרכזו מסביב לתל אל זעתר. המעבידים יכלו איפוא למצוא באיזור זה כוח אדם זול כמעט ללא כל זכויות סוציאליות.

העתון הלבנוני „אל נהאר" כתב אשתקד כי 13 אחוז של המשפחות בנבעה חיו היו עוני בדירת חדר, וכי 80 אחוז של התושבים בשכונה זו היו דיירים בלבד ולא בעלי דירות משלהם.

כיום מתפנה בהדרגה האוכלוסיה של נבעה ל־עבר מערב ביירות, בעוד שגורלם של האורחים של תל זעתר מוטל בספק. על כל פנים, מכיוון שאיזור התעשייה אל מקאלס נהרס כמעט כולו, לא תוכל עוד האוכלוסיה משך זמן רב למצוא תעסוקה באיזור זה.

יוצא, כי תנועת השיבה לעבר הכפרים בדרום לבנון או בבקעת לבנון, משם הגיעו תושבים אלה, לא תיפסק.

עם צאתם של 200 אלף עד 200 אלף תושבים, יהגרו איפוא כ־20 אחוז של האוכלוסיה של ביירות רבתי.

הרב פנחס מנחם אלתר, יו"ר מרכז „אגודת ישראל":

אינני רואה כל מניעה להצטרפות אגו"י לממשלה

אם ישתנו דברים בכיוון של ביטול גיוס חובה של בנות ✶ לא נשנה את גישתנו בקשר לציונות

מאת שאול מייזליש

הבחירות ב„אגודת ישראל", שהסתיימו תוך הפתעות, שינויי מוקדי כוח, הרכבים ו„פירוקים" ב־מעמד אישים מקובלים במחנה האגודאי — מצביעות ללא ספק גם על שינויי דרך בעתידה של ה„אגודה". מה שהיה — השתנה, וכבר עכשיו משרטטים קווים ומתכננים תוכניות לעתיד התנועה החרדית.

כדי לשמוע על „רעידת האדמה" שחוללו הבחירות ועל המשמעויות שיש לכך בעתיד — הלכנו אצל הרב פנחס מנחם אלתר, יו"ר מרכז אגו"י, ראש ישיבת „שפת אמת" ב־ירושלים, אחיו של הרבי מגור ו„האיש החזק" בסיעה המרכזית. הרב אלתר רואה את עצם קיומן של הבחירות כהישג אישי. זו לו השנה השלישית בלבד מאז נכנס לפעילות פוליטית, וכבר הגיע להישג כה מר־שים, אקט דמוקראטי ראשון בתנועה ש־30 שנה קפאה על שמריה. אקט — אותו העמיד בראש סולם המטרות שהציב לעצמו.

מערך במקום סיעות

שאלה: איזו חשיבות אתה רואה בקיומן של הבחירות באגו"י?

תשובה: ראשית, הוכח שישנה שכבה גדולה של חברים פעילים, שמגלים עניין ועובדה ש־75% הלכו לקלפיות. שנית, ישנה התאבנות סב־יב בכל מוסד ומוסד שאישיותיו אינן מתחלפות. רק בחירות מסוגלות להביא לתחלופה ולריענון המתבק־שים.

עד היום זיהו ב„אגודה" ארבע סי־עות, שוות פחות או יותר בגודלן. היום התבטל החוק הזה, וייתכן שיש אפשרות לדבר על ביטול הסי־עות בכלל, ובמקום זה ליצור מערך חדש שיהיה מבוסס על הבלטת אי־שים וכד'. אולי זה חלום, אבל פעם גם אמרו שבחירות באגו"י, זה חלום.

שאלה: מדברים על־כך שבמער־כות הבחירות תפנה המפלגה פניה יותר לכיוון הציוני, ליותר שיתוף פעולה עם פא"י וכן עם מפלגות חילוניות. האמנם?

הרב פ. מ. אלתר: אינני חושב שיחולו שינויי דרך מהותיים. דעתנו בקשר לבניין הארץ ידועה. תמיד היתה חיובית וכך תהיה גם בעתיד. בשקט אנו פועלים בכיוון של יצירה ובניין, ועובדה: הקמנו את הקריה בחצור וזה סמל של בניין, יצירה ואפילו חלוציות.

אבל בקשר לציונות — לא שינינו דעתנו. היום הציונות היא מלה נר־דפת בסלנג הלשוני למשהו ריק מתו־כן. הציונות המדינית עומדת בסתירה אידיאולוגית מוחלטת לדרכנו. אני חושב שבנושא זה תהיה תמימות־דעים בין כל הסיעות. בכלל אני חושב ש„האגודה" צריכה ללכת לח־זית רחבה. סיעת גור פועלת מזה זמן רב בשקט לבניין חלוצי. אבל מה ציונות מעשית? זו תדמית חד־שה ל„ציוד" המוזכרת בתפילות? אינני מוצאים אף בדל של חוט שיכול לקשר בינינו לבין המפלגות הציוניות. לכן אין עוד טעם לשקול את העניין מחדש בפני מועצת גדולי־התורה. קח כדוגמה את שליחי ההס־תדרות הציונית שנעצרו בארגנטינה. אנשינו שם טוענים, שהפעילות של השליחים האלה בכלל איננה מכוונת למנוע התבוללות ונישואי תערובת. לשם מה, אם כן, שולחים אותם לשם? כל זמן שההסתדרות הציונית שולחת אנשים שעוסקים נגד התורה — אין לנו שום עניין אתם.

עירוב גדולי תורה — דבר שלילי

שאלה: מה המשמעות של נצחון סיעתכם בבחירות?

הרב פ. מ. אלתר: לכוחות שלא הגזמנו בהכנות ארגוניות ולא הש־קענו מאמצים במלחמת הבחירות, הוכח שיש לנו שורות רחבות של חברים שתומכים בנו, שלא כסיעות אחרות, לא הזדקקנו לשום חתימות מצד גדולי־תורה. אדרבא, היו לנו כאלה — ולא פרסמנו אותם. אני רואה באופן שלילי עירוב של גדולי־תורה במלחמת הבחירות. בכל אופן, אין להגיד שאם ש. לורנץ לא הצליח בבחירות, הרי יש פיחות במעמד הרבנים שתמכו בו.

שאלה: אומרים כי פרסום מכ־תבו נגד לורנץ בעניין ההסכם עם פא"י „עזר" לו להתחזק לק־ראת הבחירות?

הרב פ. מ. אלתר: המכתב קיים. אבל הוא היה אישי וסודי ולא היה צריך להתפרסם. אני לא הייתי מעו־רב בפרסום ו„החזירו לי" ללא שום פרופורציה.

שאלה: אנשי צאי"י טוענים, כי הרב פרוש השיג את עלייתו בבחירות באמצעים „בלתי כשרים"?

תשובה: הרב פרוש היה מאורגן לבחירות, ואני חושב שעבודתו הצי־בורית היתה החשבון עדיף לו בעלייתו, וזאת יש לזקוף לזכותו כהישג אישי. הציבור שלנו די אינטליגנטי כדי להבחין על־סמך פעילות שמגלה גב־ר משך כל התקופה ולא רק על־פי הצהרותיו ערב הבחירות.

באשר להאשמות חוגי צאי"י הרב לורנץ, אני דוחה אותם בכל וכל. מערכת הבחירות היתה נקייה יותר מזו שנערכה לקראת הבחירה לכנ־סת. עניין ההשמצות האישיות כואב לי — ואני חושב שהיו גורמים מחוץ לאגודה שעזרו לבלותן. אני דוחה בכל וכל את פנייתו של הרב הי"ב לורנץ להקים בית שידון ב„כשרות הבחירות".

שאלה: האם בעקבות הבחירות תקבע אגו"י עמדה ברורה לגבי ההליכה עם פא"י ולגבי שאלה מיניה?

פ. מ. אלתר: אני חושב שההליכה המשותפת עם פא"י לכנסת עלתה יפה. אינני חושב שהעניין יעלה להכרעה במועצת גדולי התורה. בענ־יינים מדיניים טרם סוכם דבר ולכן העניין לא הועלה בפני מועצת גדולי התורה. התנגדות צאי"י להליכה עם פא"י היא רק פורמליסטית ואינני

הרב פנחס מנחם אלתר

חושב שתהווה בעייה רצינית. עובדה שהלכנו לכנסת עם פא"י ביחד עם צאי"י.

שאלה: האם בעקבות הבחירות קיים סיכוי שתצטרפו לקואליציה?

הרב פ. מ. אלתר: ישנם דיבורים על־כך. אבל אינני רואה כיצד הדבר יתבצע, שכן מועצת גדולי התורה הציבה סייגים שמקשים על העניין. המינימום בנושא זה הוא ביטול גיוס חובה של בנות. אם ישתנו דברים בכיוון זה — ואני סבור שיש תנאים חדשים לכך — אינני רואה כל מניעה להצטרפותנו לממשלה.

האבן שזעזעה את הקפאון

שאלה: כיצד אתה רואה את עתידה של אגו"י לאחר הבחירות?

הרב פ. מ. אלתר: הבחירות היו האבן שזעזעה את הקפאון שאחז במימי הבאר הקפואים. אני מקווה שיזוזו דברים וייכנסו אנשים חדשים. הקמנו צוות חשיבה לבחינת כיווני פעולה חדשים, אבל בשלב זה אינני יכול לגלות מהם. אני חוזר: בעניין השתלבות במערך הציוני — אין שום סיכוי, אני מקווה שמסתיימת תקופת הכיוון שאיפיינה את 30 השנים האח־רונות. הבחירות הוכיחו שלא ייתכן שסיעות יקבעו לפי משקלם הסגולי של אישים אלה או אחרים, עם כל הכבוד להם. המציאות הוכיחה שמי שפועל — זוכה.

שאלה: האם הבחירות לא הושפעו כתוצאה מתמיכת „גדולים" ו„חצרות"?

תשובה: הנה, למשל, ערכנו תח־זית לפני הבחירות, ביחס לתוצאות. הדבר היה עוד לפני שהושגו „תמי־כות וחתימות" גדולי התורה. ואני מוכרח להודות שצדקתי בקשר לסדר הגדול של התוצאות. מכאן שחשובה הפעילות ולא האישים התומכים. „חצרות" וגדולי התורה — הם רק גורם.

שאלה: האם אתה צופה גם שי־נוי פני הרשימה לכנסת?

תשובה: עדיין לא דנו בנושא זה. לא הייתי קובע מסמרות בעניין, אבל צפויה כניסת כוחות רעננים. אני אישית לא אלך לכנסת. אי אפשר לשלב את תפקידי כראש ישיבה עם פעילות בכנסת. גם אינני חושב שמי שעומד בראש סיעה רעיונית חייב להיות בהכרח חבר כנסת. אנו תנועה רעיונית־עצמאית, ולא סניף של הכ־נסת. עם כל הכבוד למדינה, אנחנו נולדנו לפניה. כך שהתנועה והכנסת הם שני דברים נפרדים.

בנושא זה אני רוצה להוסיף: תוקפים אותנו בנושא נאמנות למדי־נה, בעיקר בנושא גיוס בני ישיבות לצה"ל, חשוב לומר, כי אנו נאמנים למדינה, ומעודדים הליכה לצבא — אחרי הלימוד בישיבה. בחסידות גור ישנם מאות חיילים ואף כמה קצינים. מי שלומד בישיבה — משרת את המדינה ומטרותיה. מי שמתגייס לצ־ה"ל — ממלא חובתו. אני זוכר את הימים לפני מלחמת ששת הימים, כשבאו כמה חיילים מגויסים לקבל ברכת הרבי מגור. הם החליפו את המדים בטרם נכנסו לרבי, ובדרך לבני־ברק ספגו קללות וקראו להם 'משתמטים'...

פער גדול בין אגו"י והמפד"ל

שאלה: האם בעקבות הבחירות יעלה עניין חזית דתית עם ה־מפד"ל?

תשובה: השאלה לא אקטואלית, הן מצד המפד"ל והן מצידנו. גם אם יהיה אקטואלי — אינני סבור שהנהגת מפלגתנו תסכים לכך. לצע־רי, גדול הפער בינינו לבין אנשי המזרחי הפהמ"ז. ובמיוחד בנושאי חינוך, אורח־חיים, ויש התרחקות בין הנוער שלהם והנוער שלנו. אני מודה כי יש גם התרחקות בין הנוער של אגו"י לנוער של פא"י.

אי סדרים מינהליים וכספיים חמורים ב„ליגה הערבית"

מזכ"ל הליגה הערבית, מחמוד ריאד, איננו שבע רצון מאמנת הליגה. הוא סבור שהיא ריקה מכל אלמנט של שיתוף פעולה.

העתון המצרי „אחבאר אל־יום", מספר כי מאז היכנסו לתפקיד מנסה ריאד ליצור אמנה חדשה, לפי שעה ללא הצלחה. לדעתו, הליגה הערבית איננה צריכה להיות ארגון כמו ה־או"ם. לדעתו, צריך להקים רשות מדינית עליונה, שתסדיר את היחסים בין הליגה לבין הארגונים הערבים השונים, ותתאם ביניהם.

לדבריו של ריאד, בשיחה ל„אחבאר אל־יום", חסר הגיון הוא מצב שבו ארגון החקלאות פועל בכיוון אחד וארגון התעשייה בכיוון אחר. אם ענף החקלאות זקוק לטרקטורים, רצוי שארגון התעשייה לא יתרכז בתעשיית מטוסים בלבד. מן הדין שיקום גוף אחד שיכוון את הארגונים, גוף מר־כזי בעל מנגנון לבצע משימה זו. גוף כזה צריך להיות במזכירות ה־כללית.

רעיון זה מחייב דיון, אומר העתון המצרי, בהתאם לאמנה אין המזכירות הכללית רשות מדינית עליונה המפ־קחת על מדינות ערב וקובעת להן תכניות פיתוח בתחומים השונים. תחום אחריותה מוגבל לביצוע ההח־לטות וההמלצות של הליגה, ולחיזוק הקשרים בין המדינות החברות. הב־סיס הקושר את הליגה לארגונים הוא הפיקוח העקיף של הליגה על הארגונים, המתבטא בעיון בדו"ח השנתי של פעילותו של ארגון מסוים ובהתיכה על תקציבים. פירושו של דבר, שהארגונים הם סוכנויות ספצי־פיות הסובבות בחלל של תקנון ה־ליגה.

„מועצה כלכלית חברתית"

מזכ"ל הליגה איננו שבע רצון מ־מצב זה. הוא מבקש כי תהיה לו שליטה מלאה על הארגונים האלה. כדי לממש מטרה זו, הציע להקים מועצה שתיקרא „המועצה הכלכלית וההברתית". תפקידה יהיה לאשר הקמת כל ארגון ערבי ספציפי, ולפקח על פעילותם התקינה של הארגונים. ממשלות ערב אמורות היו להגיש את דעתן בנושא זה עד חודש מאי, כדי שהנושא יעלה במושב מועצת הליגה בספטמבר הקרוב.

רק למועצת הליגה יש זכות לפסוק בדבר הקמת כל ארגון חדש שהוא, והיא איננה רשאית לוותר על תחומי אחריותה לטובת שום מועצה אחרת. די היה בניסיון המר של מתן סמכות למזכ"ל למנות את הפקידים הבכי־רים.

הרשות לביקורת כספים הודיעה בדו"ח האחרון שלה שנסיון זה נכשל לחלוטין.

מדינות ערב החברות בליגה הער־בית לא יסכימו לשום שינוי בתקנון הליגה. העלול לפגוע בריבונותן וב־סמכויותיה של מועצת הליגה, אומר „אחבאר אל־יום".

אי סדרים מינהליים וכספיים חמורים

במאמר אחר בעתון זה נמסר, כי דו"ח ועדת הביקורת הפנימית של הליגה הערבית מצביע על אי סדרים חמורים בשטחי המנהל וניהול הכס־פים. הוועדה ביטלה החלטה להע־ביר שלא כדין העובדים הזמניים לעבד קבוע. היא מציינת שנוהל הזמנת שירותים מומחים זרים נכשל. סעיפים תקציביים בוצעו שלא במט־רתם המוצהרת, בתקציב־מומחים זרים הועסקו בשכר גבוה ללא הגדרת משימות או תפקידים מוגדרים. לדוג־מה, הועסק מומחה בשכר דולר לחו־דש לתקופה של 6 חודשים אשר הוארכה פעמים חוזרות ונשנות. למ־רות שהשתתף בישיבה אחת בלבד אושר סכום של 3256 דולר לרכישת כרטיס נסיעה לאחד הפקידים ובני משפחתו אך הפקיד לא נסע והנהה מערך הכרטיס. חלק מתשלומי הדלק עבור מכוניות הליגה כלל הוצאות מכוניות שאינן שייכות למוסד.

סופר זר קיבל 3250 פרנקים צרפ־תים אשר אושרו לו וסירב להחזיר את ההפרשים ושלל דוגמאות נוספות אשר מופיעות תחת כותרת משנה: „הכסף המופקר, מותר לגניבה".

מאבקים בין מנגנונים

דו"ח הרשות לבקורת כספים של הליגה לשנת 1974 מתייחס בהרחבה למינהל ההסברה של הליגה ולהוצ־אות הכספים המרובות הבלתי חו־קיות של משרדי ההסברה בחו"ל.

מינהל ההסברה ביקר את רשות הכספים וטען, כי זו חרגה מסמכו־יותיה בכך שבזמן הבקורת לא בקשה הבהרות מן הנוגעים בדבר. מינהל ההסברה מטיל את האחריות על מינ־הל הארגון. הדו"ח ידון במושב הבא של מועצת הליגה.

אלף עובדים סוציאליים חסרים במשרות מאושרות

נציג משרד הסעד הודיע ביום ד' בישיבת ועדת העבודה של הכ־נסת — כי חסרים היום 1000 עובדים סוציאליים למשרות התק־ניות המאושרות, וזאת במסגרת דיונים בוועדה בנושא: „מעמדו של העובד הסוציאלי".

נציג משרד הסעד אמר, כי מבין כ־250 בוגרים מדי שנה בבתי הספר של העבודה הסוציאלית — רק מעט מזער הולך לעבוד בלשכות סעד ואף רבים מכמנים אלה נושרים לאחר שנת עבודה.

בסקר שנערך על פי בקשת ועדת העבודה ע"י מרכז השלטון המקומי, בעניין מצבת העובדים הסוציאליים ברשויות המקומיות נמצאו הנתונים הבאים:

✶ מתוך 1347 עובדים סוציאליים המועסקים ברשויות המקומיות — ישנם 351 עובדים אקדמאים, 347 עובדים כשירים לא אקדמאים, 282 לא כשירים אקדמאים, 367 לא כשי־רים אחרים.

✶ כ־325 עובדים סוציאלים נשרו מעבודה תוך שנה אחת, כאשר ה־סיבות לנשירה בעיקר: לידה, אי־שביעות רצון מתנאי העבודה, גימל־אות, אי שביעות רצון מהשכר ו־עי־פות מהמקצוע. עיקר הנשירה מ־העבודה הסוציאלית היא בשנה ה־ראשונה לעבודה.

נציגי נציבות שירות המדינה מסרו נתונים לגבי מצבת העובדים הסו־ציאליים בשירות המדינה: יש כ־700 תקנים של עובדים סוציאליים, מתוכם 608 מאויישים (211 — משרד ה־אות, 397 — משרד הסעד). כמעט ואין בשירות המדינה עובדים סוציא־לים לא כשירים ולא אקדמאים. רוב רובם של העובדים הם נשים.

יו"ר ועדת העבודה סיכמה את הדיון בקריאה להקנות למקצוע ה־עבודה הסוציאלית מעמד של „מק־צוע מועדף" וזאת כדי למשוך עוב־דים מתאימים נוספים למקצוע חיזוק זה לאיוש כל התקנים.

ביקוש ניכר לעובדים בגליל העליון המזרחי

הביקוש לעובדים בגליל העליון המזרחי עודנו ניכר ומפרש לנשים. המהוות כבר היום כ־35 אחוז מכוח העבודה באיזור. ישנו בי־קוש עד לפועלים מקצועיים בתע־שייה ובמלאכה, ואפילו התעורר קושי במילוי ההזדמנות לפועלי־ייצור. — דברים אלה נמסרו ב־דו"ח מנהל לשכת התעסוקה הא־זורית, משה בן דב.

היקף התחזית הבנייה באיזור הוא רציני, ואין ביכולת פועלי הבניין המקומיים לספק את הביקוש לידיים עובדות. בטבריה מועסקים בבנייה כ־2,000 פועלים ובכללם רק כ־1,100 מקומיים. בחצור הגלילית כ־350 פו־עלים מהם רק כ־90 מקומיים. בצפת 700 פועלים, ומהם 450 עובדי חוץ. ובעיר הוחל עכשיו בבניית שלב א' של התוכנית להקמת 2000 דירות חד־שות. בקריית שמונה מועסקים בבנייה קרוב ל־1,350 פועלים ומהם רק כ־600 מקומיים. החל בהקמת כבה מבנים גדולים וכמה מאות יחידות דיור הרשות במסגרת תוכנית הבניה הרב־שנתית בעיר.

בטבריה ישנו ביקוש למאות עוב־דים נוספים במפעלי תעשיה ומלאכה ובשירותים. בחצור אין לפי שעה לחץ לביקוש לידיים עובדות נוספות, וכעשרים עובדים שפוטרו ממפעלים שנסגרו בעבודה אחרת. עם השלמת איזור התעשיה החדש, בעוד חודשים מספר, צפוי ביקוש נוסף למאות עובדים נוספים. בצפת יש ביקוש לכ־100 עובדים נוספים במפ־עלי מתכת וטקסטיל.

לפי תכניות פיתוח התעשיה בקרית שמונה יידרשו תוך חודשים אחדים כ־350 פועלים. שני מפעלים שהוחל בהרחבתם מעסיקים כבר כ־60 עוב־דים, חלקם במסגרות של הכשרה מקצועית.

הצעות עבודה רבות לא נענו מחוסר מועמדים בתל־אביב

בין 6462 הדרישות לעובדים, ש־לשכות התעסוקה לא יכלו לספקן בחודש יוני מחוסר מועמדים בתא־ים, נמנו לפי נתוני המדור לסטטיסטיקה של שירות התעסוקה 587 דרישות לפועלי בניין, ובכללן 348 לפועלים מקצועיים; 594 דרישות לפועלים מקצועיים במתכת; 659 פו־עלים מקצועיים חסרו לענפי טקסטיל, הלבשה ועור; 411 פקידים חסרו, בהם 193 בעלי מקצוע, בהארחה ו־שירותים אישיים. נוסף לפועלים מק־צועיים נדרשו ביוני 1,909 פועלים בלתי מקצועיים לעבודות שונות אחרות.

לפי ההתפלגות האזורית לא יכלו לשכות התעסוקה לספק את הביקוש ל־327 עובדים בירושלים, 676 בגליל העליון, בנצרת ובבקע, 808 ובגליל המערבי, 1,101 בשרון הצפוני והדרומי, 308 באיזור דן, 1,598 באי־זור תל־אביב, 1,294 באזורי רחובות, הדרום והנגב, 43 באילת.

שאלות ותשובות בדיני תשעה באב

מאת הרב עובדיה יוסף

ראשון לציון הרב הראשי לישראל

שאלה: בשבוע שחל בו תשעה באב, האם רשאי אדם להחליף חולצתו מפני הזיעה, בחולצה אחרת המכובסת והמגוהצת מלפני השבת?

תשובה: מבואר בדברי הרמב"ן בספר תורת האדם, דיני אבלות ישנה (דף פ"ב ע"א), שכשם שאסור לכבס בגדים בשבוע שחל בו תשעה באב, כמבואר במשנה תענית (דף כ"ו ע"ב), כך אסור ללבוש בגדים המכובסים או להציע על גבי המטה סדין מכובס, אע"פ שנתכבסו מקודם השבת. וכן פסקו הריטב"א בתשובה סימן קפ"ז, והריטב"א והר"ן סוף תענית, וכן פסק מרן השולחן ערוך סימן תקנ"א סעי' ג'. לפיכך כשיש צורך והכרח להחליף הבגדים בתוך ימי השבוע שחל בו ט"ב יש לנהוג לפי מה שכתב הגאון ר' יוסף חיים מבבל בשו"ת רב פעלים (ח"ד או"ח סי' כ"ט), שילבש מערב שבת חזון בגדים נקיים מכובסים ומגוהצים, ומה שילבש בליל שבת יניחנו לשעבורת שיהיה לו מה להחליף בימות החול. ואם יש עדיין צורך בבגדים נוספים, כשילך לישון ולנוח אחה"צ, ילבש בגדיו אשר לבש בשחרית ואז כשיתעורר משנתו ילבש בגדים אחרים נקיים מכובסים ומגוהצים, וישאר בהם עד צאת השבת, ועי"כ יוכל להחליף בגדיו פעמיים ושלוש בתוך ימי השבוע שחל בו ט"ב. ואע"פ שעדיין הבגדים נקיים, שהרי לא לבשם בשבת אלא מספר שעות בלבד, מכל מקום כיוון שלבשם כבר, וספגו מקצת זיעה, אינם חשובים כמכובסים ומגוהצים כבר, ומותר להחליף בהם באמצע השבוע. וכן כשרוצה להחליף גרביים, יעשה כאמור. וכן יש לנהוג הלכה למעשה.

שאלה: האם צריך לומר נוסח תפילת „נחם" בתשעה באב, בכל התפילות, ערבית שחרית ומנחה, או די לומר „נחם" במנחה בלבד?

תשובה: בירושלמי פ"ד דברכות ה"ג, נאמר, שצריך להזכיר מעין המאורע בתשעה באב, ומאי ניהו, נחם. והובא בהרי"ף והרא"ש תענית (פ"ד סי' ל"ד), וכתב הרא"ש: כל ימי תמהתי על מה שנהגו שלא לאומרו אלא בתפילת מנחה בלבד, והרי מדברי הירושלמי שקוראו „מעין המאורע", נראה, שצריך לאומרו בכל התפילות כהזכרת מעין המאורע שבראש חודש, חנוכה ופורים שהם בכל התפילות. וכתב רבינו ירוחם שכן עיקר כדברי הרא"ש שצריך לאומרו בכל התפילות. ובאו"ז סי' קצ"ח בשם תשובות הגאונים, כתב, שצריך לומר תפילה זו בכל התפילות [אלא שבערבית ושחרית אומרים „רחם" לפי שדומה כמי שמתו מוטל לפניו, ובמנחה „נחם", שדומה כמו לאחר סתימת הגולל וראוי לקבל תנחומין.] והטור כתב: אבל דעת רב סעדיה גאון לאומרו במנחה בלבד. וכן כתב הרוקח. וכתב בב"י (סי' תקנ"ז), שטעמם הוא לפי שלעת ערב הציתו את בית המקדש, כמבואר בתענית (דף כ"ט ע"א). לכן מזכירים אותה באותה שעה, שעלות ירושלים וחורבנה ואבילה, ומתפללים על נחמת ירושלים. ובכל מקום, דעת רב עמרם גאון לאומרו בכל התפילות. וכן פסק בתשובות הרשב"א. ודעת מרן השו"ע נראה, שיש לאומרו בכל ג' התפילות. וכן דייק הגאון בעל פרי־חדש והעיד שכן מנהג ירושלים, וכן העיד מרן החיד"א בברכי יוסף, וכן כתבו הגאונים: ברכות המים, שלמי ציבור, זכור לאברהם, ועוד. וכן מנהג הספרדים ועדות המזרח בארץ ישראל, אבל מנהג אחינו האשכנזים כדברי הרמ"א בהג"ה שאין אומרים נחם אלא במנחה, ולפי מנהג ספרד יש להן לומר נחם בתפילת ההודאה בשחרית.

להלכה: מנהג האשכנזים שלא לומר „נחם" אלא במנחה, ומנהג הספרדים ועדות המזרח בארץ־ישראל לאומרו גם בערבית ושחרית.

שאלה: יולדה בתוך ל' יום ללידתה האם צריכה להתענות בתשעה באב?

תשובה: הרמב"ן בספר תה"א פסק, דיולדת בתוך ל' יום פטורה מלהתענות בת"ב. שדינה כחולה שאין בו סכנה, כמבואר במס' שבת (קכט), וכ"כ הר"ן סוף תענית, וכן פסקו המהרש"ע (סי' תקנ"ד סעי' ה'), ואכמ"ג בשו"ת זכרון יוסף (סימן כ"א) פסק, שזהו דווקא אם מרגישה חולשה ולא התאוששה מצער הלידה, אבל כשהיא מרגישה עצמה שהיא בריאה, יש לה להתענות ולהשלים עד הלילה. וכן הט"ז מפקפק בזה על דברי השו"ע. אולם בשו"ת מהר"ם ברונבגרג האחרונים (סי' ס"ו) דוחה דברי הרב זכרון יוסף הנ"ל, והעלה להקל כמרן. וכ"פ בשו"ת אבני נזר (סי' תק"מ), והשיג על הט"ז בזה. וכן העלה בשו"ת שמן ראש (סי' ס"ו), ובשו"ת שמלת בנימין (דף ה' ע"א), וכן עיקר שהיולדת תוך ל' יום לא תתענה כלל, ואעפ"כ ראוי שלא תאכל להתענג במאכל ובמשתה אלא לצורך קיום הולד.

והשי"ת יהפוך לנו ימי הצומות האלו לששון ולשמחה ולמועדים טובים ונזכה לנחמת ציון וירושלים, אמן.

(התשובות מובאות בקצרה מתוך שיעור ההלכתי הקבוע של הגרע"י יוסף בשידורי ישראל בערב שבת. משום כך התשובות מובאות בקיצור רב, ללא מראי מקום.)

אומצו המסקנות על דרכי הובלת הפחם לתחנת הכח המתוכננת בחדרה

שר התחבורה, גד יעקבי, ושר המסחר והתעשייה, חיים בר־לב, אימצו עקרונית — לאחר דיון משותף — מסקנות הוועדה הבין־משרדית לבדיקת דרכי הובלת ה־פחם, לתחנת הכוח המתוכננת ב־חדרה, שבראשה עמד דן חירם.

לאחר דיון שנערך בלשכת שר התחבורה בתל־אביב, החליטו הש־רים יעקבי ובר־לב כי הגורמים ה־שונים הקשורים בהובלת הפחם (חב־רת החשמל, רשות הנמלים ורכבת ישר־אל) יגשו לתכנון מפורט של המע־רכת על־פי המלצות הוועדה שקבעה כי „יש לגשת מיד להכנת המערך התובלתי המבוסס על פריקה בנמל חיפה, כאשר הפחם יגיע באניות במשקל עד 60 אלף טון. מחיפה יועבר הפחם בהובלה רכבתית לאתר תחנת הכוח בחדרה. לכשתוקם ה־תשתית המסילתית המוצעת ע"י מש־רד התחבורה, עד אילת, יובל הפחם המגיע ממקורות מזרחיים לאילת ו־משם ברכבת לאתר חדרה. כל זאת תוך הבטחת התנאים הדרושים ל־שמירת איכות הסביבה".

תיבחן האפשרות לפריקה ישירה של פחם מאניות

שני השרים קבעו עוד כי צוות מיוחד, ימשיך ויבחן את האפשרות לפריקה ישירה של פחם מאניות לתחנת הכוח בחדרה, זאת בלי לעכב את מהלך התכנון המפורט. כן קבעו השרים כי במסגרת התכנון הכולל של מערך הובלת הפחם יינתן תשו־מת לב מיוחדת לבעיית איכות הסבי־בה עם הדגש מיוחד לגבי העיר אי־לת, בהיותה עיר תיירות.

מר יעקבי הדגיש את חשיבות הובלת הפחם באניות ישראליות כ־מקור הכנסה במטבע חוץ וכמנוף לפיתוח הצי, והודיע כי יתאמו לכך שאניות ישראליות בלבד יעסקו ב־כך. הצי הישראלי „יוכל להתרחב עקב כך בכחצי מיליון טון מעכסר".

מר יעקבי הודיע כי במשרד ה־תחבורה תוקם ועדת היגוי להנחיה ותיאום של פעולות הפיתוח של המערך התחבורתי להובלת הפחם. בוועדה ישתתפו גם נציגי משרדי האוצר והמסחר והתעשייה, רשות ה־נמלים, חברת החשמל. ועדת ההיגוי תתייחס בעבודתה לכל ההיבטים ה־קשורים בהובלת הפחם, כולל בעיית איכות הסביבה ותעסוק בתיאום בין הממשלה והרשויות השונות בכל ה־קשור להכנות הנדרשות לקידום ה־פרוייקט.

בפגישה סוכם כי צוות של משרדי התחבורה, האוצר ומסח"ת יגבש את התכניה התקציבית של המערכת ואת הדרכים למימונה ויביא המלצותיו בפני השרים הנוגעים בדבר, לקראת העלאת הנושא להכרעת ועדת השרים ל־ענייני כלכלה.

הפעלה בשלבים

בהתאם לתחזיות, תופעל תחנת ה־כוח בחדרה בשלבים, החל מתחילת שנות ה־80 ותגיע להפעלה מלאה בשנת 1984. עם הפעלתה בכושר מלא, תצרוך 3.4 מיליון טון פחם בשנה. ההשקעה הכוללת בהקמת ה־עינוע התחבורתי (למעט השקעה ב־אניות) נאמדת ב־55.3 מיליון דולר, במחירי מאי 1976.

בדיון השתתפו חברי הוועדה הבין־משרדית בראשותו של דן חירם, מנכ"ל משרד התחבורה, אהוד שילה, מנכ"ל רשות הנמלים, אהרון רמז, מנכ"ל חברת החשמל, אריאל עימער, יו"ר מועצת המנהלים של חברת החשמל, ד"ר יעקב ארנון, ונציגי משרדי האוצר, מסח"ת והתחבורה.

שביתת עובדי האופרה — בשבוע הבא

שביתת עובדי האופרה תתקיים ב־11 לאוגוסט, באישורה של מזכי־רות מועצת פועלי תל־אביב־יפו, לפי בקשת נציגיהם של 120 עובדי האו־פרה, עומדי במה ותזמורת.

השביתה אושרה על אי חתימת הסכם עבודה לשנת 1976/77, אי־הפרשה לקופות הגמל של העובדים, בהתאם להתחייבה, וסירוב מוחלט לשלם תוספת שכר של 2,5% לשנת 1976.

השביתה נדחתה לבקשתה של ה־ממונה על יחסי עבודה במשרד ה־עבודה, רנה גרוס, שקבעה ישיבת דיון ל־29 ביולי במשרד העבודה. לישיבה הופיעו נציגי המועצה וחברי המזכירות שלה: זאב שי, נחמה לירהן וא. לרר, מזכיר אגודת עובדי קולנוע ותיאטרון. כמו כן הופיעו נציגי ועד העובדים. הנהלת האופרה לא הופיעה.

השביתה תתקיים במועדה, אם עד ל־11 באוגוסט לא יושב הסכסוך, והעובדים לא יבואו על סיפוקם.

מכתבים למערכת

ההתקפות נגד „גוש אמונים"

אינני נוהג להגיב על התקפותיו של ראש הממשלה כלפי „גוש אמו־נים", אבל כאשר בשעות צהריים של לשכת עורכי הדין התקיפם ר־השתמש בגילה „מופרעים" הרחיק לכת יותר מדי, ולכן ברצוני להגיב על כל התקפותיו.

עלינו לדעת כי אנשי „גוש אמו־נים" הם דור ההמשך של הציונות הדתית, ומגשימים אותה הלכה ל־מעשה. הם חלק בלתי נפרד מה־ציונות הדתית, ממשיכי דרכו של מרן הרב קוק זצ"ל ובנו הרב צבי יהודה שליט"א, ולאורם נלך.

ראש הממשלה אינו מסוגל להת־מודד עם דיעותם וגם אינו רוצה כלל לדבר איתם. לכן בכל הזדמנות הוא מנסה להתקיפם וגם מנסה להתיש את כוחם. הוא לא יוכל להם, כי חז־קים אנשים אלו ברוחם.

ראש הממשלה מכריז עליהם שהם „פורשים". אכן, „גוש אמונים" פורש מכל ההנהגות, מכל הירידה המוס־רית שפקדה את החברה מהירידה מהארץ וכו' ועלה לעשייה וליצירה להתנחלות ולהרחבת קרן ישראל ו־מדינת ישראל.

רה"מ טוען, כי קו העימות הוא בקעת הירדן ולא סבסטיה ולא קדום. אולם, אין הבדל בין בקעת הירדן לבין רמת הגולן, כי הערבים אינם מעוניינים שנשב פה בארץ, מטרתם היחידה להביא להשמדת מדינת ישר־אל. לכן כשם שחשובה בקעת הירדן כך חשוב קו העימות ביהודה ושומרון, ולכן תשובה לנו ההתנחלות היהודית הרחבה בכל ארץ יהודה ושומרון וגב הגולן.

ראש הממשלה טוען תמיד שאין לו מתנגדים בקיום הציונות. הסיבה היא פשוטה: אפילו תוכנית ההתיישבות של הממשלה איננה מתבצעת וכל הב־נית נדחית בפני כל מיני תירוצים. למשל, הה"כ מכריז שבבקעת הירדן מיועדת להתנחלות; גרעין יריחו מב־קש להקים עיר יהודית ביריחו, אך עד כה נתקל הגרעין בסירוב. גרעין מערב שומרון אשר מבקש להקים את היישוב בבסחה וגיבל מוקסם לכיוון לסרון, הנמצאת בתכנית ל־עיבור ירושלים, אך עד היום הזה לא מתאפשר להם לעלות ולהקים שם יישוב.

בקשר להגדרה „מופרעים": הם אינם כלל מופרעים, פשוט מבקשים זכות דיבור בפני עצרת הסוכנות היהודית, וזו חייבת לשמוע אותם כמו שהיא שומעת את יתר הסיעות והתנועות. הסוכנות חייבת לטפל ב־כל הקשור להתיישבות, כולל גם מעבר לקו הירוק.

ידעו כל שרי הממשלה ש„גוש אמונים" לעולם לא יקבל את הגישה הזאת שבאיזור זה מותר להתנחל ובאיזור אחר אסור להתנחל. לדעתי, כל חברי התנועה בארץ ובחו"ל ל־התייצב לימין חלוצים אלה ולהוקיע כל התקפה שלחוות רסן נגדם.

צבי ההדבן
פתח תקוה

כנות ונאמנות

אף שברור הוא מעל כל ספק, שההצלחה במבצע אנטבה היתה מות־נית במידה רבה של סייעתא דשמיא, הרי הלקח, אשר אפשר להפיק מה־מבצע הזה הוא, שאם אנו רוצים משהו בכנות ובנאמנות, אנו מש־יגים את המטרה, אף שבדרך אליה עומדים קשיים, אשר במבט ראשון אין להתגבר עליהם.

יש איפוא לייחס את מרביתם של מחלינו יותר לחוסר רצון מאשר לחוסר יכולת. מדברים על הצורך להוריד את רמת החיים, אלא אין בזה שום הגזמה, אם נאמר, שלא בלבד שבאפשרותנו לקיים את רמת החיים הנוכחית, אלא ניתן לנו אף להעלותה! לשם כך דרושים שני דברים בלבד: הרצון לעבוד והרצון להיות אזרחים הגונים, שומרי החוק, אשר לפני כל אחד מהם עומדת לאו דווקא טובתו הפרטית אלא גם טו־בת הכלל. אבל דא עקא, כאן אנו מגיעים לנקודה כאובה. במצב הש־ורר אצלנו, הוא תמיד החוטא, אשר יוצא נשכר. העובד, אשר ע־שה את מלאכתו רמיה ידו על העליונה, ואילו האזרח ההגון, שומר החוק, אשר טובת הכלל עומדת נגד עיניו, בקביעות, יוצא נפסד, והעובד המתמסר לתפקידו באמונות ובכנות ידו תמיד על התחתונה. אולם מכ־יון שאדם מטבעו שואף להיות נשכר ואין הוא חש בטוב כשידו על התח־תונה, הרי מצפים האזרחים, אשר הגינות ושמירת החוק קוסמות להם וגם העובדים אינם להוטים להיות במצבם של אלה, אשר תמיד ידם על התחתונה. ובעצם, בתנאים ה־נהוגים, אין לנו הזכות המוסרית לדרוש הגינות, שמירה על החוק ונאמנות לתפקיד. כי ביתרון זוכים דווקא אלה, אשר עושים את ההיפך מזה!

צורך, אשר בו תלוי עצם קיומנו, הוא שבנידון זה נהפוך את הקערה כמש על פיה.

א. עפרוני
תל־אביב

לא תחנת ניטור ראשונה

ב„הצופה" (19.7.76) פורסמה ה־ידיעה על תחנת ניטור ראשונה במדינה שנבנה בחיפה.

ברצוני לתקן ולהדגיש כי התחנה בחיפה איננה ראשונה בארץ. בנא־פועלת כזה כמספר שנים רשת תח־נות ניטור למזהמי אויר המופעלת ע"י משרד הבריאות וחברת החשמל, ובאשדוד מופעלת רשת תחנות ניטור חלקית ע"י חברת החשמל, בפיקוח משרד הבריאות ובעבודה של עיריית אשדוד.

דבורה גנני־אלעד
הדברה משרד הבריאות

בשדה חינוך

בין המצרים ב„בין הזמנים"

מאת נ. ד. סרבר

הקייץ הקורץ במחמדי אורו וחומו, נופי ארצנו הנרחבים וההדרים, „החופש הגדול" על בילוייו השונים — כל אלה כאילו עומדים בסתירה חריפה לימי בין־המצרים, אשר דוק של אבל ומנהגי אבלות צריך להיות פרוש עליהם.

נמצא כאילו שולמו היפה של הקב"ה, חן ארצנו, ו„החופש הגדול" גם יחד — הבוז עלינו מלהרש בשלמה ולהסביר ביסודיות את ערך הימים הללו לתלמידנו.

אך חובת ההורים שומרי האמונים ומקיימי המצוות — שבמחיצתם מצויים באלה הימים בניהם־חניכיהם — לא להינתק בעצמם ולא לחנך את ילדיהם מתחושת „ימי בין־המצרים".

יש מחמירים ויש מקלים בנוגע לתספורת הזקן וכד' אם כל שלושת השבועות ואם רק תשעת הימים — אך בנוגע לבילויים בתקופה שבין י"ז בתמוז לט' באב בוודאי שחייבת להיות בלימה...

„תולה ארץ על בלימה" — פירשו גדולי חסידות על היכולת לבלום, דווקא משום שאין זה מהדברים הקלים בתוב (איכה א') „כל רודפיה השיגוה בין המצרים". פירוש: שהיו ישראל נתונין במיצר. והם אבלה אותו כחדש צערא מן י"ז בתמוז שהובקעה העיר עד תשעה באב — עשרים ואחד יום (מובא ברש"י על ספר קהלת). גם בימינו אין עדיין להשתחרר מהכרה שעם ישראל נאן במיצר ורק בחסדי ה' עלינו — הריהו מסכסך את אויבינו אלה באלה ובהילחמם בחימה שפוכה זה בזה, כבלבנון למשל, הרי הם מניחים לנו. אבל עם עצם קיומנו כאן עם האמונה „לכן ישוב עמי הלום" — סוים השלימו. ואם אסור ליהודי מבחינת „ההקנה", להתפלל בהר־הבית, מקום מקדש בן חנה, הרי שעדיין לא נכבש הר ההלכה, אם כי למעשה הכותל ... מפקד המשימה דאז (במלחמת 1967 היא „מלחמת ששת הימים המופלאה") — „הר הבית בידינו"...

חובה להורים להסביר זאת לילדיהם ולעצמם מעט את עינוגיהם — דווקא בימים אלה ולצערנו עדיין בימינו אלה. אין זה שייך לעובדת ריבונותנו. הכול יודעים, או לפחות צריכים לדעת, שאין ריבונות זו שלימה עדיין — מבחינת השקפתנו — באין קיבוץ גלויות שלם, באין רוח טהרה מלאה בארץ, באין עדיין מקדש וקדשיו — ולא עוד שאסור לנו עדיין לעלות בהר — אף מבחינת ההלכה — אם כי מנימוקים אחרים מאלה של שלטונותינו...

*

למה יזהר עם ילדיך כי שלוש השבתות שבין י"ז בתמוז ו־תשעה באב — מפטירין בשלוש דפורעניתא, שהן: דברי ירמיהו: „שמעו דבר ה', וחזון ישעיהו".

אדרבא, מתוך התייחסות לתקופת חורבן בית־מקדשנו — נדע להעריך יותר טוב ונוסיף להבין ולהוקיר את עצמאותינו המדינית — בחסדי ה' עלינו. מחורבן בית מקדשנו נמשכו אחרי־כך כל צרות ישראל, כל השמדות וההריגות, כל הפורעניות והשואות, כי מאותה שעה שנגזרה הגזרה על בית המקדש שייחרב ביום השני) ועל ישראל שיגלו בין אומות העולם — התפתחו כאילו כמחוייבי המציאות גם יותר צרות אומתנו — שכן אומר נעים זמירות ישראל (תהלים קו): „וישא ידו להם להפיל אותם במדבר ולהפיל זרעם בגויים ולזורותם בארצות". נשיאת יד כנגד נשיאת קול. בני־ישראל נשאו קולם בבכי; „טפנו לבו יהודי הקב"ה נשא ידו בשבועה שבכייתם זו תהא ר"ל בכייה לדורות.

פקחו נא עיני ילדיכם: בתקופה נפלאה אנו חיים. מצד אחד, הולכים ומתקיימים בנו דברי נביאי הנחמה, כמו מימוש, או תחילת מימוש הגבורה על קיבוץ הגלויות. והמשך — האם לא בנו הוא תלוי? האם לא במעשינו ובאמונתנו גם יחד?

כי אין קיבוץ גלויות בממדים הראויים לשכם. אין זאת כי בצד קיומו החלקי של נבואות קיבוץ הגלויות — חסרה השלמה שלנו וההכאמץ של יהודי התפוצות שנבור את אלה יתגשמו במלואן...

על כן, יש להסביר: כל עוד אחים נרדפים לנו בארצות ערב, במזרח ובמערב; כל עוד לא התקבצו כל הגלויות או רובן; כל עוד עדיין לא מפעמת אותנו תורת הגדולה במלואה — יש סיבה עדיין לשמירת מנהגי אבל כקביעת חכמינו בכל הדורות — עד בוא דור הגאולה השלמה, שלה אנו מצפים ולמען קירוב הגשמתה עלינו לעשות כאמצים תוך אמונה בישועת שמים.

„אמר ר' יוחנן: אם ראית דור שמתמעט והולך — חכה לו (למלך המשיח) שנאמר „ואת עם עני תושיע" (סנהדרין פרק חלק).

נראה לנו, כי אנו בתקופתנו יכולים ורשאים לראות את דורנו לא כעני בלבד. הרבה מבני עמנו ר' נצורינו מתעוררים לתשובה ולהכרת הגבורה היהודית בעולם ובארץ־ישראל — אך הדברים שצריכים להיכתב להלן בעקבות כך, שייכים כבר לימי הגזומתא...

„מועדונית משפחתית" - מסגרת חדשנית למניעת נשירת תלמידים

„מועדונית משפחתית" — הוא שמה של מסגרת לימודית־חינוכית חדשנית למניעת נשירת הלמידים ממערכת החנוך שהופעלה בשנת הלימודים האחרונה לראשונה על־ידי אנשי לשכת מחוז הצפון במשרד החינוך והתרבות. מנהל המחוז, אליהו בר־זמא, מסר, כי המועדוניות הוקמו במסגרת „פרוייקט הרווחה" בבית־שאן, חצור הגלילית, מגדל העמק וקריית שמונה. הן הוקמו בבתים פרטיים, שנשכרו על־ידי משרד החינוך, ובכל דירה שכזאת נמצאו כ־20 תלמידים, שבאו למקום בימים א'—ה' לאחר תום הלימודים. בהדרכת מורה ובסיועה של „אם בית" עסקו התלמידים עד שעות הערב בהכנת שעורי־בית, במשחקים, בספורט וכדומה.

השם „מועדונית משפחתית" בא להדגיש את חיי התלמידים היחסים ביניהם במועדונית כבתוך משפחה. נמסר, כי חל שיפור בולט בהרגלי לימודיהם ובהתנהגותם של התלמידים שביקרו בשנה האחרונה במועדוניות.

חידושים בהשתלמויות במחוז הצפון

מנהל מחוז הצפון במשרד החינוך והתרבות מסר עוד, כי בשנת הלימודים תשל"ו בוצעו במחוז חידושים וניסויים רבים, ביניהם: מסגרת ההדרכה המפלתית הורחבו בקריית־שבינה, הופעלה תוכנית הוראה בקבוצות בנושא „משימה קבוצתית" ביקנעם, הוקם קונסרבטוריון למוסיקה בשלומי, הופעלו מדריכי נוער במושבים והופעלה כמעט בכל הישובים במחוז תוכנית „הרחבת אופקים".

פעולה חשובה אחרת שנעשתה במחוז הצפון בשנה האחרונה היתה אימוץ בתיה"ס בעיירות הפיתוח על־ידי סמינרים למורים. הסמינריסטים לימדו בכיתות ובכך איפשרו למורות לצאת במרוכז להשתלמויות. במסגרת זו אימצו תלמידי סמינר „אהלו" את בתי הספר בבית־שאן, תלמידי הסמינר הממלכתי־דתי בחיפה את בתי הספר בשלומי ובמעלות, ותלמידי סמינר „וינגייט" אימצו את בתי הספר בחצור ובקריית שמונה.

ייעוד ושליחות

מאת ד"ר חיים חמיאל

דברי התורה ששמענו מפיהן של בוגרות מכללת גולד בירושלים, במקום סיום שנת הלימודים, רמתם ועמקם — מעידים על צדקת דרכנו בהקמת המכון ובקביעת תכנית הלימודים. ההקרנות ועלינו ביה בבמות ובאיכות. מספר הבנות שקיבלו את הכשרתן בבית זה מתקרב ל־2000 ומהן שבו ועלו יותר מ־35 אחוז. מקשרבתי בימים אלה עם 150 בנות שבאו משלוש ארצות באמריקה הדרומית הראה ש־60 אחוז מהן שבו ועלו ארצה, ורבות עדיין עוסקות בהוראה ובחינוך בארץ ובחו"ל.

הכיוון החינוכי של המכון הנקרא היום מכללת גולד לא איכזב. הבנות שנתחנכו בו חזרות הכרה דתית לאומית עמוקה, קשורות בלבן ובנפשן לערכי ישראל, לתורה ולציון ומגשימות למעשה את היעודים שנטלו על עצמן. המפגש עם מחנכים ומורים דגולים המלמדים במכללה, האווירה של תורה ושירה השרויה בבית זה; הביקורים, הטיולים והסיורים באתרים שרוח הקודש מרחפת על פניהם — השפיעו ומשפיעים בארץ ובחו"ל על אורח החיים והתנהגות של הבנות בדברים שבין אדם למקום ובדברים שבין אדם לחברו.

שלוש אהבות

אך עיקר ההשפעה הקורנת ומקרינה על בוגרות מכללת גולד באה לידי ביטוי בשלוש האהבות הגדולות אהבת ישראל, אהבת התורה ואהבת ארץ ישראל, שאינן מסתיימות במלים ובמליצות יפות אלא באות לביטוי בפעילות חינוכית בציבור. פעילות זו דורשת הרבה עמל ומסירות נפש. אנו רואים בבוגרות המכללה את השגרירות המחנכות, המביאות את התורה מציון לילדי ישראל בפזורה היהודית המשרישות בלבם את ציון מן התורה; המביאות את ירושלים אל החניכים בגולה ומכוונות את החניכים לירושלים. יש לבסס היום את החינוך היהודי המעשי על תורה, ציון ולשון הקודש, המשתלבות ומתלכדות בתכנית לימודים לאחדות אחת.

שליחות מיוחדת ממלאות בוגרות מכללת גולד בהביאן את דבר העלייה לגולה. אין ספק כי בנות הלומדות תורה בירושלים, המהלכות ליד הכותל ושרידי מקדשנו השאובות מלא הפניים רוח הקודש בעיר הקודש — שומעות גם את הקול הגדול הנורא הקורא לפזורי ישראל להתקבץ בארץ ישראל ולהתערות בה. אנו מתפללים להקב"ה שיעלנו בשמחה לארצנו, אבל מסתבר שבעלייה בלבד לא סגי, יש גם צורך לבקש „והטענו בגבולנו".

עלייה וישיבה בא"י דורשות החלטה, העזה, מסירות נפש, זינוק וניתוק מן העבר, נכונות להסתפק בפחות וראיית העתיד במולדת זו כמקור לקדם הפיסי והרוחני. ליהודי הרוצה להיות שלם עם קונו אין מנוחה וקשה להבטיח קיום ליהודים ויהדות בגולה שהתורה רואה בה עונש וקללה: שהתורה מעידה עליה „ואבדתם בגויים ואכלה אתכם ארץ אויביכם" (ויקרא כ"ו, ל"ח). קיום ליהודים ועתיד ליהדות לא יהיו אלא פה בארץ ישראל, במדינה עצמאית, שבה נבנה את בתינו בקדושה ובטהרה, מתוך אמונה בה' ובחזונות הנביאים, מתוך שמירה על ערכי ישראל וקיום מצוות התורה. על כך נאמר „בונה ירושלים ה' נדחי ישראל יכנס". היה אצלי מנהל בית ספר בריו שבברזיל. הוא עלה והתיישב באחד מישובי הקיבוץ הדתי. שיבחתי אותו על מעשהו ושאלתיו מה גרם להחלטתו והרי ידוע לי שפעל רבות בחינוך היהודי. על כך השיב: יכולתי להמשיך ולשבת בריו ולהשלות את עצמי שאני עושה למען היהדות ולהגשמת הציונות. אבל ברגע של אמת התחוור לי כי ספק הוא אם אכן אצליח לחנך ילדים יהודים אחרים אבל אין ספק שאת הילדים שלי אפסיד. נבהלתי מפני מחשבה זו — אמר המנהל הועלה — והחלטנו, רעיתי ואני, לעלות ולבוא לשבת בקיבוץ הדתי ולחנך בו את ילדינו.

לפני כארבע שנים נכנס אלי צעיר, חדש מארה"ב ישב מולי הפטיר: „ניצחתי"! כששאלתי פשר דבר, השיב האיש: „לפני שבע עשרה שנה הייתי בארץ ושמעתיך קורא ומכריז: אין עתיד ליהודים וליהדות בגולה. סברתי שאינך צודק. שבע עשרה שנה נלחמתי בך... ושיננתי לעצמי — לא, לא, הדבר אינו נכון. אך לאט לאט מצאתי שהצדק אתך. חברי ובני משפחתי רחקו ממני. הם עזבו את המשפחה, את בית הכנסת ונטמעו בחברה הזרה. הם נתלשו לעיני ממקור חיותם היהודי והלכו לרעות בשדות זרים. מהם שגם הפכו אויבים לכל הקודש והיקר לנו. מצאתי את עצמי בודד ובאתי — ניצחתי".

מצוות יישוב א"י — בגוף

אני כשלעצמי עודני רואה בכל זאת אפשרות לחיים יהודיים בגולה בתנאים מיוחדים בחברה הסגורה אבל לא לזמן רב. תנאי הרווחה והחברה הפתוחה, אינם משאירים הרבה אפשרויות ואינם נותנים סיכויים רבים לקיום יהודי לאומי דתי איתן. הקב"ה זיכה את דורנו באחת ההגהנות הגדולות והמפוארות ביותר — עצמאות מדינית, המאפשרת גם בנ"ן חיי רוח יהודים עצמאיים. זה עשרים ושמונה שנים נשמע הקול הנפלא הנורא לעלות לציון ולהתיישב בה. הקב"ה מבקש את בניו לבוא ולהנחיל בארץ, הרי לשם כך נכבשה, כלום אפשר לצאת ידי חובת יישוב א"י בדיבורים על עלייה ובחליקת שבחים למתיישבים? מצוות יישוב א"י צריך כל אחד לקיים בגופו ולא רק בלבו ובנפשו.

הרבה אהדה יש להם לאחינו יהודי הגולה למדינת ישראל. הם דואגים לה ושוחרים לשלומה. עלינו לספק אהדה זו ולהזהיר שאין להסתפק בה. כשמשה רבנו רוצה לשלוח אנשים לתור את הארץ אומר לו הקב"ה: „שלח לך אנשים". רש"י מסביר את המלה „לך" — „לדעתך אני איני מצווה לך, אם תרצה שלח. ה„כלי יקר" מביא את דעת הז"ל ובפרש: „האנשים היו שונאים את הארץ ואמרו „נתנה ראש ונשובה מצרימה" והנשים היו מחבבות הארץ ואמרו: „תנה לנו אחוזה". ועל כן אמר הקב"ה לפי דעתי, שאני רואה בעתיד, היה יותר טוב לשלוח נשים, המחבבות את הארץ כי לא יספרו בגנותה. אבל לך, לדעתך, שאתה סבור שכשרים המה ואתה סבור שהארץ חביבה עליהם תשלח אנשים, וזהו שלח לך לדעתך — אנשים, אבל לדעתי היה יותר טוב לשלוח נשים כאמור.

זכות מיוחדת היא לבנות המגהרות להישלח לגולה לספר מה ראו בארץ ישראל. עליהן לספר עליה ולחבבה אותה על בני ישראל כי חביבה היא עליהן. חיבה עזה זו לארץ רכשו לכן בשנות הלימודים בבית זה.

מרכז ללימודים יהודיים משגשג באוקספורד

אוקספורד, (עטפ"א) — מרכז ללימודים יהודיים, שיסודותיו הונחו כאן ביוזמתו של ד"ר דוד פטרסון לפני כ־20 שנה, התרחב לאחרונה ובמסגרתו מתקיימים סמינרים ועורך מחקר נרחב.

במסגרת המרכז עוסק עתה המשורר ט. כרמי בהשלמת ספרו על השירה העברית המודרנית. הספר, פרי מאמצים הנמשכים כזה עשר שנים, ייצא לאור בהוצאת פינגווין.

ג.ש. דוניאל כפקה כאן על חיבור המילון האנגלי־עברי לשון יבי„ משימה שתושלם ב־1979.

המבנה העיקרי של המרכז שוכן ב„ארנסון מאנור" במרחק כ־8 ק"מ צפונית לאוקספורד. כאן, בשלווה של איזור כפרי, עוסקים כמה מבין גדולי תורת היהדות בכתיבה ובחקר.

אחד מבין 50 אנשי המדע הנמנים עם הסגל האקדמי של „ארנסון מאנור", פרופ' עזרא ספייזהנדלר מירושלים, עוסק כאן זה הקייץ השלישי ברציפות בכתיבת ספר על ח.נ. ביאליק.

לאוקספורד באים גם חוקרים מישראל העוסקים בחקר שפה אידיש, כדי להיעזר באוסף כתבים אידיים שפורסמו בין המאה ה־16 והמאה ה־19, שהוכנסו בספריה הבודליאנית.

המרכז ללימודים יהודיים רכש גם את האוסף הביבליוגרפי של השפה העברית המודרנית, שרוכז במשך עשרות בשנים ע"י בצל קרסל.

מחזור ח"י סיים לימודיו בישיבת בנ"ע בנחלים

בשנת ה־21 לקיומה של ישיבת בני עקיבא „אהל יצחק" בנחליאל, סיים המחזור ה־18 את לימודיו בהצלחה רבה, כאשר רוב רובם של התלמידים (למעלה מ־90%) ממשיכים בישיבות גבוהות, וכל התלמידים עמדו בהצלחה גבוהה בכל בחינות הבגרות שתוצאותיהם נתקבלו עד כה.

במסיבת־הסיום בירכו ראש־הישיבה, הרב יהודה פליקס, הרמי"ם, הרב שורבע והרב רבין ובשם הבוגרים התלמידים הרב בודיטסקי.

להקת התלמידים הופיעה בתכנית אמנותית ולאחריה הודה התלמיד חיים הלמן בשם התלמידים וכוי גואלמן הודה ברגשות בשם ההורים.

סיים את שורת הברכות הרב יוסף באג"ד, מייסדה ומנהלה הכללי הרוחני של הישיבה, אשר מסר על תכניות הישיבה לקראת השל"ז, בה ילמדו בישיבה ובחטיבת־הביניים — 600 תלמידים ב־20 כתות ובשלוש מגמות: פיסיקלית, ביאולוגית, הומנית, וכן הודיע על פתיחת מגמה הדעות לאלקטרוניקה עיונית והכשרים.

בסיום חולקו תעודות ושי בשם הישיבה לבוגרים.

חברי הועדה לחינוך גבוה של עצרת הסוכנות ביקרו באוניברסיטה „בר אילן"

חברי הוועדה לחינוך גבוה של העצרת של הסוכנות היהודית בראשותם של גב' שרלוט יעקבסון, יו"ר הוועדה, פרופ' וילאה היבר, מאוניברסיטה אד־ארבר במישיגן, המשמש יועץ מדעי של הוועדה, הרב עוזיאל מילר, לשעבר יושב ראש ועדת נשיאי הארגונים היהודיים בארצות הברית, ביקרו באוניברסיטה „בר־אילן" והתקבלו על ידי הרב פרופ' י. לוקשטין, נגיד האוניברסיטה, פרופ' ש. שפרכה, הרקטור, ומ. אורלה, המנכ"ל.

בקבלת הפנים החגיגית שנערכה לכבודם השתתפו דיקני הפקולטאות השונות, ראשי מחלקות ומהסגל האקדמי והמינהל הבכיר. הדיונים נסבו על בעיות קליטת סטודנטים הבאים ממשפחות ברוכות ילדים במוסדות להשכלה גבוהה, בעיות המצוקה ופתרונן והקונסטרוקטיבי הריאלי; וקליטת מרצים וסטודנטים עולים מחוץ לארץ.

בתמונה: מפגש עימות בין חלק מחברי הוועדה לחינוך גבוה לבין תלמידים ממכינה לחיילים משוחררים בהנחייתו של חנניה ויברגר, מנהל המכינה.

ועד החינוך התורני בארה"ב מרחיב את פעולותיו

ניו־יורק, מאת סופרנו — לקראת שנת הלימודים החדשה נידש ועד החינוך התורני שעי־המזרחי־הפועל המזרחי בארה"ב, בהרכבו החדש, לפעולה מאומצת.

בישיבה רבת משתתפים של הועד, בראשותו של הרב ד"ר ישראל שור, הנשיא, התפתח ויכוח נוקב על מעמדו, תפקידו ותכניתו בשעה זו, בו השתתפו הנוכחים, רבנים מחנכים ועסקנים.

פתח את הישיבה עוה"ד יוסף שטראוס, יו"ר הועד, שסקר את פעולותיו של ועד החינוך מראשית היווסדו על־ידי אבות התנועה הד־תית־לאומית באמריקה.

היו אלה ראשי הועד ופעיליו שתרמו רבות לייסוד של ישיבות קטנות ושל בתי ספר דתיים ברחבי המדינה, שבמרוצת השנים התפתחו ושגשגו למוסדות גדולים. היו אלה חברינו, הדגיש מר שטראוס, שנתנו יד לכל יוזמה ופעולה לייסוד ישיבות ולהחזקתן, אע"פ שיש ומנסים לשכוח ולהשכיח זאת...

נוסף על הישגים רבים בשדה החינוך הדתי מחדירים בתי הספר של התנועה אהבת ישראל של העם ומדינתו, לתלמידים, המניב פירות בפעולותיהם של התלמידים למען מדינת ישראל, וגם באחוז גבוה של כמה מהם בעליה לארץ.

מר שטראוס הצביע על הסיוע ב־עצה ותושיה לישיבות, וגם בספרי לימוד ושיטות חינוכיות חדישות. העלה על נס את התמסרות מנהלו של ועד החינוך, הרב מאיר גולומבק, בתפקידו הקשה ואת הישגיו הרים במפעלו.

החינוך — נשמת התנועה

נשיא הועד, הרב ד"ר ישראל שור, המרא דאתרא של בית הכנסת התורני הגדול ביותר, אמר בנאומו, שתנועה דתית ללא חינוך תורני ללא פעולות ממשיות, מאבדת משמעותה. לכן ועד החינוך התורני מעניק משמעות לכל התנועה הדתית הלאומית, והוא מהווה את נשמתה של התנועה כולה.

הרב שור העיר, שאם כי ישראל היא בראש פעולותיה של התנועה הדתית הלאומית, הרי חינוך תורני הוא תפקיד עליון שיש לגייס למענו את כל משאבי התנועה ואמצעיה. הוא הזכיר את קודמיו, ענקי רוח החינוך כמו ד"ר פנחס חורגין, ר' גדליה בובליק, הרב ד"ר רפאל גולד, ז"ל, שסללו דרך לחינוך תורני.

הרב מאיר גולומבק דיווח על פעולותיו של הועד ובעיקר על תכניותיו, כמו הסיור החינוכי השנתי של רבנים ומחנכים בישראל: ה־אולפן העברי; ההגיגות, ביחוד ל־יום העצמאות ולשחרור ירושלים: הייעוץ והסיוע לישיבות קטנות.

בדיונים השתתפו הרבנים, המחנכים והעסקנים: הרב ד"ר גרשון אפל, מר גב' א. באסקין, יהושע ביק, הרב יעקב יואל דויטש, ד"ר שמשון איסאריף, פרופסור ד"ר אברהם קאץ, הרב חיים קרלינסקי, פיליפ קיפוסט, נשיא אגוד המורים הדתיים, יהודה קליין, הרב ד"ר זבולון ליברמן, הרב ד"ר ישראל לרנר, ד"ר מוריס מאנדל, הרב משה וויס, עוה"ד מיכה ינון, מנהל המחלקה לתרבות תורנית ע"י הסוכנות היהודית, הרב אריך זוגלר ועוד.

הרב שור הספיד את ד"ר משה סייג והעלה על נס זכויותיו למען החנוך.

הנשיא הודיע שמיד עם שובו של הרב מאיר גולומבק מסיורו עם קבוצת מחנכים בישראל, בספטמבר, יגש הועד לפעולה מאומצת כדי להגביר ולהרחיב את החנוך הדתי.

י. י. ד.

ממצאים ראשוניים של סקר:

היקף רחב של שירותים בבתי הספר היסודיים

סיכומים ראשוניים של סקר שבדק את היקף השירותים הניתנים לתלמידים בבתי־הספר היסודיים מלבד פעולות הלמידה והחינוך, מצביעים על היקף רב ביותר של שירותים.

הסקר נערך על ידי אנשי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, לפי הזמנת המחלקה לתיכנון במשרד החינוך והתרבות. זהו סקר ראשון מסוגו. במגמה לקבל תמונה של קיום או אי־קיום השירותים ע"י דיווח של מקבלי השירות ולא של האחראים למתן השירות, נאספו הנתונים ישירות בבתיה"ס. הנתונים מתייחסים לשנת הלימודים תשל"ו.

להלן הסיכומים הראשונים של ממצאי הסקר:

* טיפול רפואי — כמעט בכל בתיה"ס יש טיפול ע"י אחות. הטיפול ע"י רופא כללי קיים בשלושה רבעים של בתיה"ס. אחוז דומה של בתיה"ס דיווח על טיפול ע"י רופא שיניים.

* ייעוץ פסיכולוגי וייעוץ המגמן — 83 אחוז של בתיה"ס דיווחו על שירות פסיכולוגי וב־54 אחוז מצוי מורה יועץ.

* ביקור סדיר וטיפול במצ"ן — 81 אחוז של בתיה"ס דיווחו על טיפול של קצין ביקור סדיר, וטיפול מונע ע"י עובד סוציאלי קיים ב־61 אחוז של בתיה"ס.

* הזנה — שירות הזנה קיים ב־70 אחוז של בתיה"ס.

* חוגים — מחצית בתיה"ס דיווחו על קיום חוגים במסגרת בית התלמיד. 46 אחוז דיווחו על חוגים שלא באמצעות בית התלמיד.

* ספריה, משחקיה — ב־86 אחוז של בתיה"ס דיווחו על קיום ספריה. שירות משחקיה קיים כבר ב־27 אחוז מבתי־הספר.

מנהל המחלקה לתיכנון במשרד החינוך, משה אגוזי, ציין, כי בני־תוח הורמים נמצא שבחינוך הממ"ד נמוך יותר אחוז הכיסוי של השירותים, להוציא טיפול ע"י קצין ביקור סדיר, הזנה וספריה. בחינוך העצמאי נמוך עוד יותר אחוז הכיסוי במרבית השירותים מזה שבחינוך הממ"מ והממ"ד.

בחודשים הקרובים יפיק משרד החינוך והתרבות סיכומים מפורשים יותר של הסקר, ובכללם רשימה של בתי־הספר והרשויות המקומיות, בכוונת המשרד להיעזר בכך בפיתוח השירותים לתלמידים בבתי־הספר היסודיים בעתיד.

הוועידה הבינלאומית של סטודנטים לחקלאות תיפתח מחר בישראל

המושב ה־20 של הוועידה הבין לאומית של הארגון הבינלאומי לסטודנטים לחקלאות יפתח מחר בקריית הפקולטה לחקלאות של האוניברסיטה העברית ברחובות.

במסגרת הוועידה ישתתפו הנצי־גים בסמינר על הנושא „חקלאות במדבר", כמו כן יסיירו המשת־תפים סיור מקצועי במשק הארץ.

את הוועידה הארח השנה הסתדרות הסטודנטים של הפקולטה לחקלאות באוניברסיטה העברית ברחובות. יו"ר הועדה המארגנת הוא אריה פקר. בוועידה ישתתפו 130 סטודנטים מ־21 ארצות ביבשות אירופה, אסיה, אפריקה הדרום אמריקה, וכן 50 סטודנטים ישראליים.

בכנס הפתיחה של הוועידה ישתתפו בין היתר שר החקלאות, אהרן אוזן; נשיא האוניברסיטה העברית, אברהם הרמן; דיקן הפקולטה לחקלאות, פרופ' יצחק הרפ; המזכיר הכללי של הארגון הבינלאומי של הסטודנטים לחקלאות, פלמינג וינטר אולסן מדנמארק, ונציג הארגון הבינלאומי בישראל ותלמיד הפקולטה לחקלאות של האוניברסיטה העברית ברחובות, מר קילד קרגלונד, אף הוא מדנמארק.

הוועידה נערכת בחסותם של משרד החקלאות ומינהל המחקר החקלאי, משרד החינוך והתרבות והאוניברסיטה העברית.

500 תלמידים במחנות לנוער שוחר מדע

למעלה מ־500 תלמידים, ביניהם מעוטי־טיפוח, משתתפים בחופשת הקיץ במחנות לנוער שוחר מדע המאורגנים על ידי האוניברסיטאות, בתמיכת אגף הנוער במשרד החינוך והתרבות.

מחנות אלה מיועדים לתלמידים בבתי ספר תיכוניים המצטיינים בלימודיהם הריאליים. קרן מיוחדת מעניקה מלגות לתלמידים מצטיינים ממשפחות מעוטות יכולת, כדי לאפשר להם להשתתף במחנות.

המחנות לנוער שוחר מדע מתקיימים במכון וייצמן, באוניברסיטה העברית, באוניברסיטת הנגב, באוניברסיטת „בר־אילן", אוניברסיטת תל אביב, הטכניון, המרכז למחקר גרעיני לבנות בירושלים.

ביהמ"ש העליון מותח ביקורת על הקרנת סרטי מתח אלימים

מאת יעקב ניזינסקי

ביקורת על סרטי הבהלה האלימים המוקרנים בבתי קולנוע ובטלוויזיה הושמעה באחרונה על ידי בית המשפט העליון בפסק דין.

במקרה הנדון ערערה המדינה על קולת העונש שהוטלה על קטין שלא פורסם ואשר נדון על ידי בית משפט לנוער למאסר של שלוש שנים. גם הקטין ערער על חומרת העונש, אך ערעורו נדחה והתקבל ערעור המדינה בלבד.

השופטים העליונים חיים כהן ו־משה לנדוי מציינים בפסק דינם, כי זו הפעם הראשונה שהם מתלבטים בחריצת דינו של אדם, והעולם לא התלבטו כפי שעשו זאת לגבי המקרה הנ"ל.

הנער בן חמש־עשרה פרץ לבית אחותו וגנב כמה עשרות לירות. הוגשה תלונה למשטרה והנאשם וחבר הסכימו להראות לסמל המשטרה את המקום בו החביאו את הכסף.

משהגיעו למקום המחבוא־ שלף הנער אקדח שהיה מונח בבגדו, כיוונו אל אנשי המשטרה ודרש מהם להרים ידיהם למעלה. השוטר התקדם לעבר הנער וזה ירה לעברו יריה שפילחה את חזהו, ולמרבה המזל לא פגעה בליבו. כשראה זאת איש המשטרה השני זינק לעבר הקטין, אך גם לעברו ירה הנער מספר יריות. אחת פגעה בראשו השניה בידו הימנית. למרות זאת הצליחו השוטרים להוציא את האקדח מידי הנער. כאשר הלכו השוטרים והנער לעבר ניידת המשטרה התעלף לפתע אחד השוטרים מחמת פצעיו הנער לקח את האקדח מידו והחל להכותו בראשו ובפניו תוך שהוא צועק „אני ארצח אותך, אני ארצח אותך;" כנראה, שמכות אלה עוררו את איש המשטרה מעלפונו והוא התחנן וביקש על נפשו אך הנער כיוון את האקדח אל ראשו של הסמל וירה בו. אילולא היה הכדור פקק, היה הדבר גורם למותו.

הנער ברח מן המקום, אך נתפס לאחר זמן קצר ואילו הסמל נפצע פצעים אנושים והיה צורך לעקור אחת מעיניו.

תוך כדי המשפט הובאו עדויות לפיהן סיפר הנער על התעניינותו המרובה בסרטי קרטה וגיחך והזכיר בביחוד את הסרט „התפוז המכני" בקטע שבו נהרג שוטר. קצין המבחן העיד, כי הנער נהג לחזות בסרטי מתח בטלוויזיה ו„חיי" את הסרטים, ונספגו אצלו לא כעם ס־טואציות מהסרטים.

לאור זאת קבע השופט לנדוי בפסק דינו: „ידענו נא האחראים להגשה מנה האלימות בסרטי מתח המוקרנים בכל שני ובכישי לקהל הצופים, גברים נשים וטף, היושב לפני מכשיר הטלוויזיה המשכחה, מה צלולה תוקפנות חוזרת זו ל־עולל לנפש צעירה, שבה רוחשים יצרים אלימים. שמא יינקטו גם אמצעים יותר יעילים למניעת כניסתם של נערים לבתי קולנוע שבהם מוצגים סרטים למבוגרים בלבד".

לאור זאת הוטל על הנאשם הקטין לרצות עונש של תשע שנות מאסר.

נסתיימה פעילות נוער שוחר מדע באוניברסיטת הנגב

כ־400 תלמידים מצטיינים מאיזור הנגב סיימו בשבוע שעבר פעילות מדעית לנוער שוחר מדע, באוניברסיטת בן־גוריון בנגב.

השתתפו בה 120 ילדים מכתות ה'—ו', וכ־200 נערים ונערות מכיתות ז'—י"א מבאר שבע, דימונה, ערד, אופקים וכמה ישובים אחרים באיזור.

התלמידים נפגשו בחודשים האחרונים מידי שבוע עם אנשי מדע וחברה, רובם באוניברסיטת בן גוריון בנגב. הם קיימו עמם שיחות, דיונים, סיורים ועבודה במעבדות, ועסקו במגוון רחב של נושאים שמחוץ לתכנית הלימודים הרגילה בבית הספר. המדובר בפעילויות בתחומי מדעי החיים, מדעי המחשב, כימיה, גיאולוגיה, סוציולוגיה, ארכיאולוגיה, פסיכולוגיה, חוק ומשפט ואקולוגיה של בעלי חיים והסתגלותם לתנאי מדבר.

לאה צביאלי, המרכזת חוגים אלה מטעם משרד החינוך, מסרה כי מטרת הפעילות היתה להעשיר את עולמם הרוחני של הילדים ובני הנוער ולפתח את הפוטנציאל הגלום בהם, וכן לפתח אצלם גישה מדעית, חשיבה יצירתית, סקרנות והתעניינות.

בדעת משרד החינוך והאוניברסיטה בבאר שבע להרחיב את הפעילות בשנת הלימודים תשל"ז ולהקים חוגים נוספים בעלי אופי דומה לזה שבבאר שבע. כמו כן מסרה, כי קיימות תכניות להנהלת פעילות אוניברסיטאית בשנת הלימודים תשל"ז בקרב תלמידים מצטיינים מעוטי טיפוח בעיירות פיתוח בנגב.

20 כתות לימוד ייסגרו בבאר־שבע

20 כיתות לימוד ייסגרו בשנת הלימודים הקרובה בבאר שבע לפי הוראת משרד החינוך והתרבות ב־מסגרת הקיצוצים בבתי הספר בכל הארץ. ההורים קיבלו בימים אלה הודעות על מעבר בניהם לבתי ספר אחרים. ועד ההורים המרכזי בבאר שבע עומד לדון בימים הקרובים בקיצוץ זה.

מנהל אגף החינוך בעיריית באר שבע, אהרן אלדר, מסר, כי רבע הכספים של העיריה קיצצה 11 מיליון ל"י מהצעת תקציב האגף, ול־דבריו, יפגע הדבר קשות ביחוד בבתי ספר היסודיים. הוא מסר עוד, כי האגף התכוון להעניק השנה תשומת לב מרובה יותר לבתי ספר אלה. התקציב הצפוי השנה לאגף החינוך בעיריה הוא 74 מיליון ל"י, לעומת 85 מיליון שהאגף ביקש.

נופה ונושם

● **הסתיים קורס למנהלי בתי ספר יסודיים ערביים**

קורס למנהלי בתי־ספר יסודיים ערביים הסתיים ב„בית הגפן" בחיפה. הקורס נמשך כשנה והשתתפו בו 25 עובדי הוראה מהמיגזר הערבי.

עמוס גבו, הממונה על השתלמויות באגף לחינוך ותרבות לערבים במשרד החינוך והתרבות, מסר, כי הנושאים העיקריים שנלמדו בקורס הם תפקידי המנהל במינהל החינוכי, סמכות ומנהיגות המנהל, דרכי הפעלת צוות ביה"ס והדרכת המורים, והטיפול בבעיות תלמידים ועוד.

הקורס היה מתוכנן ללימודים עיוניים ולביצוע משימות שדה (אינדיווידואליות וקבוצתיות) ושולבו בו הכרת מוסדות חינוך ואנשי חינוך.

*

● **פרסי לימוד ומלגות לסטודנטים בטכניון**

בטכניון בחיפה הוענקו פרסי לימוד ומלגות לסטודנטים המשתלמים לתארים גבוהים, מטעם הקרן ע"ש יעקב אפטר ז"ל. מקבלי הפרסים הינם מוסמכי הטכניון המשתלמים לתארים גבוהים בפקולטה להנדסת תעשיה וניהול; אלכסנדר קרנובסקי, משתלם לתואר דוקטור, ליובוב קוסטינובסקי, גב' צפורה שטורח, נחום סינמן ואילן סרולוביץ, משתלמים לתואר מגיסטר. השתלמותם נעשית במסגרת ביה"ס ללימודי מוסמכים בטכניון.

בטקס השתתפו נשיא הטכניון אלוף (מיל.) עמוס חורב, אברהם זברסקי, יו"ר קרן אפטר, בני משפחת אפטר וידידים. נוסף לפרסים קבלו הזוכים בשי גם את הספר על יעקב אפטר ז"ל.

*

● **שנה להופעת כתב העת „עת־מול"**

כתב־העת „עת־מול", עתון לתולדות ארץ ישראל ועם ישראל, מיסודם של אוניברסיטת תל־אביב ומשרד החינוך, חותם את השנה הראשונה לצאתו לאור בגליון מס' 8, המוקדש לחגיגות ה־200 של ארצות הברית.

„עת־מול", הערוך בידי שלמה שבא, מיועד בעיקר לתלמידי חטיבת הביניים ולתלמידי הכתות הגבוהות בבתי־הספר התיכוניים. במשך השנה הראשונה להופעתו הוא הגיע לידיהם של אלפי קוראים צעירים, בבתי־הספר ובצה"ל, למורים ולמחנכים. העתון מביא מידי גליון וגליון חומר השאוב מהמחקר ההיסטורי העדכני ביותר, הנעשה בחמש האוניברסיטאות בישראל, אשר מטבע הדברים אינו יכול להיכלל בספרי הלימוד. כך מהווה העיתון כלי להרחבת הידע בהיסטוריה של עם ישראל וארץ ישראל, הן לתלמידים והן למוריהם.

*

● **הוענק פרס לימודים ע"ש ג. שורברק**

פרס לימודים ע"ש יוסף שורברק ז"ל לשנת הלימודים תשל"ו הוענק לתלמידת האוניברסיטה העברית, תקוה מור, תלמידת שנה ב' לקראת התואר בוגר בפקולטה למדעי הרוח, בחוג לספרות עברית.

הפרס ע"ש יוסף שורברק מוענק מקרן שהוקמה ע"י גב' רחל שורברק לזכר בעלה המנוח, מייסד הוצאת הספרים שורברק. יעודה של הקרן הוא מתן מלגות לסטודנטים מעוטי יכולת מבני עדות המזרח הלומדים בחוג לספרות עברית באוניברסיטה העברית בירושלים. הקרן נוסדה בשנת 1963.

זכרון להולכים

הרב יעקב גליס ז"ל

(לשבעה)

הרב ר' יעקב גליס ז"ל הוא בנו של הרה"ח ר' צבי גליס, ממייסדי ה„חברא קדישא" בתל־אביב. יליד ירושלים. תלמיד מובהק שקיבל סמיכה מהרב מאיר בר־אילן (ברלין) ז"ל להמשיך בלימודים וזכה ללמוד בהתמדה בישיבת חברון. הוסמך להוראה באיסור והיתר מגדולי רבני ירושלים. גם סיים את האוניברסיטה העברית בירושלים בחינוך ומתימטיקה ומדעי הטבע. קיבל תואר „ב.א.".

זכה לפעילות ציבורית ענפה, ב־שטחים שונים, הקים בי"ס ממלכתי דתי „בילו" בראשון־לציון. יסד הקים בשנת תשי"ס את בית הספר הממ"ד „בר אילן" בחולון. היה חבר מרכז ארגון המורים הדתיים בישראל ושירת באמונות כמנהל בבי"ס „בר־אילן", בגלותו כשרונות פדגוגים וארגוניים. עשה חיל בפעילות גם כגבאי בבתי כנסת שונים, בהם בשכ' „נוה צדק" ובשנים האחרונות בבית הכנסת ע"ש הגר"א בתל־אביב. עשה חיל בעסקנותו ושמו נישא לתהילה בפיות תלמידיו ומכיריו שהם מוקיריו לנצח.

מסיבות רפואיות נאלץ לפרוש לגמלאות ל„פנסיה מוקדמת" ואז הת־חיל את עבודת הקודש שלו כנאמן על הכשרות וענייני הדת בבית החולים „איכילוב" בת"א. בתפקיד זה גילה את לבבו הטהור והטוב בתרמו רבות לעזור לחולים ולאומללים, ע"י דברי עידוד וחיוך הנסוך על הפנים. ביגיעתו ובהשפעתו הרבה נעשו במקום דברים גדולים ומועילים, גם בתקופה האחרונה שבה נעשים שיפוצים שונים בבית החולים. עמל לשפר את מצב הכשרות ולפאר את מקום התפילה במקום, ועוד. הכול בלי שום צל של התנשאות ובהצנע לכת. נועץ ברבנים הראשיים בת"א בכל שאלה ועניין שבאו לפניו, ועל פיהם עשה.

תלמיד חכם וירא אלקים ומוקיר תורה גדול, השוקד יום יום על ה־שעור בדף הגמרא היומי בביהכנ"ס הגר"א. בעל מידות תרומיות. צמא תמיד לשמוע דבר תורה חדש מרענן ושופע בהדרת נאות משל גדולי הדורות. אוהב את הבריות בכל לב ואהוב מאד עליהם. שליח צבור הער־בר לפני התיבה ומפטיר גם קורא בתורה, ועוד, הכול לשם שמים.

מפיו יעקב אבינו הראשון שנאמר עליו „איש תם יושב אוהלים", כן היה הממונה תם ושלם עם יוצרו וכל מה שעשה ופעל היה בתמימות ובשלימות כפי מיטב הבנתו ויכלתו והתאמצות שעמדו לרשותו. וישב שני אוהלים, אוהל תורה — בבתי הכנסת המדרש בתפילתו ובשעוריו, ואוהל עבודת הקודש, במלאכת הקודש שהוטלה עליו, ובשניהם הצטיין כאיש תם נקי כפים ובר לבב.

בהסף נקרא לישיבה של מעלה במותו בנשיקה בעת קדושה שחרית בביכנ"ס הגר"א בשיק פי מסותמטעי ונטמן בהר הזיתים ליד אבותיו. הניח אחריו אלמנה מכובדה ובנים בני תורה וישרי לב, המעורים בחיי הציבור.

הרב יהודה פגל

הרב שאול הכהן ז"ל

(שלושים לפטירתו)

הרב שאול הכהן, בן הרה"ג הכהן זצ"ל (שהיה רב ראשי בחולון בעיר ההיכן) נולד ביום י"ג אלול תרס"ה ועוד בקטנותו נתגלו בו כשרונות גדולים „בוצינא מקטפיה ידיע", ובגיל צעיר כבר היה יכול לענות על כל שאלה הלכתית עם מראי מקומות הן בתנ"ך והן בספרי הפוסקים הראשונים והאחרונים. היה אביו נוהג לתת לו לענות על השאלות בהלכה שהיו מגיעות אליו כדי לבחון אותו. והבן לא הכזיב והיה משיב תשובות מלאות חריפות ובקיאות.

בהיותו צעיר הסמיכו אביו לרב. ולאחר כמה שנים מינהו הסמיכהו בי"ד צבא לסבב בכמה מחוזות בתי מן ולבחון את הרבנים והשוחטים, כי ידעו בו שהוא תלמיד חכם מפולפל ותקיף בדעתו למרות גילו הצעיר, אשר לא ישא פנים ולא יקח שוחד. ואכן עשה מלאכתו באמונה עם הרב סדריה שאער שליט"א והרים קרן התורה חיזוק יסודותיה.

בשנת תרצ"ה עלה לארץ ישראל עם אשתו, בן ובת, וביקש להעלות איתו את אביו הרב, אלא שבינתיים נפטר אביו ז"ל. גר בזכרון־יעקב ועסק בהוראה ובמסחר כדי לכלכל את משפחתו שגדלה לעשר נפשות כ"י, ובכל הזמן הזה לא פסק מלמוד תורה. לפני שבע־עשרה שנה נתמנה לרב במושב אחיהוד בגליל המערבי, שבו שימש עד יומו האחרון. בכהונתו זו עשה רבות למען החינוך הדתי, ונאבק על שמירת השבת וכשרות ה־עירוב, וכן פעל בתחומים אחרים של הדת. כתב כמה חיבורים בהלכה ודרשות שעדיין מצויים בכתב יד, פרט לדרשות בע"פ שהיו שומעים שומעים בצמאון את דבריו, לפי שהיה דרשן חריף ומפולפל.

אסון שפקדו לפני כמה שנים בשכ־לו אחד מבניו בעת מילוי תפקידו בצה"ל, שבר את רוחו וגרם לו שיתוק חלקי. נפטר בכ' תמוז תשל"ו לאחר מחלה בעודו במלוא כוחותיו הרוחניים, וחבל על דאבדין ולא משתכחין, השאיר אחריו אשה, ארבעה בנים, שלוש בנות וארבעה עשר נכדים כ"י.

אחיו הרב ראובן הכהן, חדרה

ד"ר ישעיה מיטלמן, ז"ל

ההכרה אינה מכבה „להבחין" במציאות הצורבה, שאיננו אתנו ב־חיים, הבעל הנאמן, האב המסור, הידיד הטוב לכל שנברא בצלם אלוקים חיים. כולו היה פעילות, כולו רעננות וציפיה לבאות. בן 58 היה במותו.

את דרכו החינוכית התחיל בבית הורתו, ר' יהודה פיינר זצ"ל, שהיה ממניחי היסודות של בית הספר ה־אורטודוקסי בעיר פישטי שבסלובקיה. אחרי מסירת הוראתו קיבל לידיו את ניהול בית הספר, שעמד על רמה. באותו זמן היה העורך של העתון היהודי. בשנת 1948 נתמנה מטעם הממשלה הצ'כית כמפקח מחוז. בתקופה קצרה עזר רבות למורים היהודיים כמפקח. בשנת 1949 החליט לעלות ארצה, למרות משרתו הרמה כמפקח מחוז. בישראל כמובן פונה אל אגף החינוך הדתי והתקבל אצל המפקח הראשי דאז ד"ר עציון. השיחה ביניהם נמשכה כשעה. לבסוף החליט האגף לתת לו את ניהול בית הספר הממ"ד בלוד, למרות שלא ידע עדיין עברית מדוברת, כי בשיחה עם המפקח הוכר כשרונו הארגוני וגם הפדגוגי. הוא הצליח במשימתו והעלה את רמת בית־הספר הן באיכות והן בכמות. באותו זמן עבר משבר על בית־הספר הממ"ד הדתי „ישורון" בפתח־תקוה. החליטו להזמינו כמנהל מוסד זה. תיכף בלט כאישיות חינוכית וכמארגן בחסד עליון. לא רצה להתבלט, אולם השקט העצור שבו, יושר, תרבותו, מידותיו ונימוסיו תרמו לכך שהוא הצליח בכל אשר פעל ועשה. באותו זמן יסד את התאחדות יוצאי העיר מיכאלובצה ושימש כנשיאה.

למרות שהיה ראשו ורובו עסוק בעסקנות ציבורית לא התעלם מחובותיו כלפי רעייתו וילדיו. תמיד היה חיוך מלבב על פניו ובדיחה עממית על שפתיו. מעולם לא שמענו אותו מרים קולו. היה אדיב, נעים הליכות ובעל חיוך נעים, ובעיקר ירא אלוקים וסר מרע.

ד"ר מנחם בוקני

שיבושים חמורים בבית החולים „בילינסון" בעקבות יציאתן ל„חופשת מחאה" של 100 אחיות מוסמכות

כועסות נגד קופ"ח שהעביר את דירות השרות בהן התגוררו לניהול חברה פרטית

שיבושים חמורים הורגשו ביום א' במרכז הרפואי ע"ש בילינסון בפתח־תקוה בעקבות החלטה של 100 אחיות לצאת לחופשה כמחאה פתאומית, לאחר שלטענתן, מרכז קופ"ח העביר את דירות השירות בהן הן מתגוררות לניהולה של חברה פרטית.

כתב עתי"ם שפי גבאי מציין, כי בביה"ח נדחו ניתוחים שנקבעו מזמן, החזרו חולים שהוזמנו לאישפוז ו־מורגש מחסור באחיות לטיפול ב־חולים. האחיות ש„יצאו לחופשה" מ־הוות 20 אחוז מכלל האחיות ב„בי־לינסון"...

האחיות טענו, כי הנהלת ביה"ח ו־מרכז קופת חולים העבירו את הדי־רות בהן מתגוררות מטעם קופת חו־לים לניהולה של חברה פרטית וזו נוהגת באחרונה בנוקשות כלפיהן. החברה העלתה את שכר הדירה והיא תובעת העתקי מפתחות של כל דירה.

„זו חברת־בת של קופ"ח"

ראש אגף המינהל של מרכז קופ"ח מר משה יהודה אמר כי החברה היא חברת־בת של קופ"ח ולדעתו, היא מסוגלת להחזיק את הדירות במצב טוב יותר. הוא הביע הפתעתו מ־יציאת האחיות לחופשה ואמר, כי הן לא הודיעו לו על כך. „אם יש להן תלונות, היו צריכות לפנות אליי".

כן אמר, כי דירות שירות לאחיות יש ליד כל בתי החולים של קופת חולים ואותה חברת־בת מנהלת אותן.

תדאג להחזקה טובה

המנהל המינהלי של ביה"ח מר אלי אדמוני, אמר לכתב עתי"ם, כי חברת הבת של קופת חולים תדאג להחזקה טובה של הדירות, לנקיונן ולשיפוצן, לרווחת האחיות. אך הוא הביע פליאתו על כך שהאחיות יצאו לחופשה בלי להודיע מתי ישובו ו־גרמו שיבושים חמורים בביה"ח, מ־הם סובלים מאד החולים.

הוא הביע תקוה, שהאחיות יפסחו עוד היום את דרישותיהן ויגישו או־תן כדי שמרכז קופ"ח והנהלת ביה"ח יוכלו לדון בהן.

תובעת כינוס דחוף של הנהלת „המערך" לדון בחוק ביטוח בריאות

הגב' נאוה ארד חברת הועדה ה־מרכזית פנתה אל מ. ארמי מזכיר מפלגת העבודה, בבקשה לכנס ב־דחיפות את הנהלת המערך לדיון בנושא חוק ביטוח בריאו"ת. „ברצוני להעלות בפניך גם בכתב את הנימו־קים לקיום כינוס זה בדחיפות.

בפנייתה כותבת נאוה ארד, כי בשבועות האחרונים נוהל מסע פר־סום מגמתי נגד החוק, שהחל עוד בתקופת כהונתה של הכנסת השבי־עית, אומץ על ידי הממשלה הנוכ־חית הוכן לקריאה שניה ושלישית על־ידי ועדת השירותים הצבוריים בכנסת השמינית.

עד לתקופה האחרונה שללו נציגי ההסתדרות ובהם נציגי קופת חולים מתוך הרגשת אחריות יבשמעות על מנת לבצע את החלטות המערך ב־נושא. היו ויש עדיין להסתדרות ול־קופת חולים השגות רבות על החוק, על מידת נאמנותו לעקרון שמירת עצמאותה והניהול העצמאי של קו־פת חולים, על הצורך להקים רשות לביטוח בריאות ועוד... יחד עם זאת עשינו הכל כדי לכנוע מסבר מצדנו מאחר וחזרו והבהירו לנו כי בשורה של נושאים השינויים הנדרשים מ־חייבים החזרת החוק לממשלה.

* בקשר לידיעה שפורסמה אתמול באחד העתונים בעניין בביה"ח הנשירה של עולי ברית המועצות, מודיע דובר הסוכנות, כי לפי שעה לא נתקבלו כל סיכומים בנושא זה והידיעה על־כך אינה נכונה.

כביש גישה חדשה נחנך בין הכפרים בעינה ודיר־אל־אסד

מנכ"ל משרד העבודה, מר אריה גוראל, חנך בסוף השבוע כביש גי־שה חדש בין הכפרים הערביים בעי־נה ודיר־אל־אסד, שבגליל המערבי. אורך כביש הגישה הוא 2,1 ק"מ ד־הקמתו עלתה קרוב למיליון ל"י. מרבית מתושבי הכפרים עובדים ב־מחצבות השיש והאבן ובבית החרו־שת לבלוקים שבאיזור וסלילת ה־כביש החדש תתרום רבות להקלת המעבר לרכב כבד מהמחצבות.

בעת סיורו בגליל נפגש מר גוראל עם ראשי המועצות המקומיות ב־שפרעם וטמרה. בפגישה סוכם על הרחבת הקורסים להכשרה מקצועית ושיפור דרכי הגישה לכפרים.

קנסות ומאסר על תנאי למתפרעים בקרית עקרון

פרשת התפרעותם של בני מש־פחה בקרית עקרון, שהתבצרו על גג ביתם, תקפו שוטרים והשליכו עליהם מברזלים בוערים, אבנים ובקבוקים — הגיעה לסיומה אתמ־מול בבית המשפט המחוזי בתל־אביב בקנסות ובעונשי מאסר על תנאי לבני משפחת המתפרעים ומידידיה.

בפסק הדין קבע בין היתר השופט דוד ולך, כי המשטרה יכלה להקטין את המהומות על ידי הפעלת שימוש בכוח תקיפה ודרכי שכנוע.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב הועמדו לדין האחים דוד גובר בן 19 ויוסף גובר בן 22 מקרית עקרון, אמם בדריה גובר וידידיהם דוד בר זקן בן 19 מרחובות. התובעת, חנה ברזכי מפרקליטות מחוז המרכז, האשימה את הגברים בתקיפת שוטרים והתפרעויות ואת אמם בסיוע להם.

השופט גינה בפסק הדין את התנ־הגותם האלימה של הנאשמים, אולם סקר את נסיבות המקרה וזיכה את הנאשמים מחלק מן האשמות. הוא הסתפק בהטלת עונשי מאסר על תנאי וקנסות של 750 עד 1500 ל"י.

94 אחיות מוסמכות חסרות בביה"ח „אסף הרופא"

94 אחיות מוסמכות חסרות ה־יום בביה"ח אסף הרופא. פרטים אלה מסר מנהל ביה"ח, ד"ר י. קליין בפגישה של מועצת ראשי השלטון המקומי במרחב האישפוז של ביה"ח „אסף הרופא".

עוד מסר ד"ר קליין, כי המחסור העצום באחיות מוסמכות מקשה על ביצוע החלטת משרד הבריאות ל־קיים קורסים של אחיות מעשיות לק־ראת הסמכתן.

חוג ידידי ביה"ח אסף הרופא, החליט על הקמת קרן מיוחדת שתתן הלוואות וסיוע כספי לאחיות שאינן עובדות, שהסכמנה לעבוד בביה"ח אסף הרופא במשך 5 שנים. ידידי ביה"ח מנסים בשלב זה להשיג את הכספים לקרן זו.

הופיעה החוברת — „המחקר המדעי בישראל" — 1976 —

בימים אלה יצאה לאור החוברת „מחקר מדעי בישראל", מטעם המוע־צה הלאומית למחקר ולפיתוח, שליד משרד ראש הממשלה.

יד הרב הרצוג

מכון התלמוד הישראלי השלם

ספרים חדשים

משנה זרעים עם שינויי נוסחאות

מכל כתבי־היד וקטעי הגניזה של המשנה עם השוואות לנוסחאות שבספרי ה„ראשונים", בירורים ומבואות, בעריכת הרב ניסן זקש ז"ל, ועם ציונים לראשונים בעריכת הרב צבי שפירא.

ת"א: 420 עמ' עם 64 פקסימליות. המחיר — 70.— ל"י
ת"ב: 512 עמ' עם 48 פקסימליות. המחיר — 70.— ל"י

תלמוד־כתובות עם שינויי נוסחאות

מכל כתבי היד וקטעי הגניזה של התלמוד עם השוואות לנוסחאות שבספרי „הראשונים" ועם שנויים לרש"י ע"פ כתבי יד ועם מסוה"ש השלם, הערות, בירורים ומבואות בעריכת הרב משה הרשלר.

ת"א: דפים ב—כב, 504 עמ' עם 46 פקסימליות. המחיר — 70.— ל"י
ת"ב: כג — סוף המסכת, עומד להופיע במהרה
בדפוס ובהכנה: תלמוד סוטה, יבמות ועוד.

פירוש הריבמ"ץ השלם לזרעים

על פי שני כתבי־יד עם הערות והארות מאת הרב ניסן זקש ז"ל, 470 עמ'. המחיר — 60.— ל"י

פסקי הרי"ד ופסקי הריא"ז

על כל הש"ס, מתוך כתבי־יד שטרם נתפרסמו מעולם, עם הערות והארות ומבואות מהרב אברהם ליס והרב א"י ורטהיימר.

ח"א — ברכות ושבת; המחיר — 60.— ל"י
ח"ב — ערובין, פסחים, יומא, סוכה; המחיר — 60.— ל"י
ח"ג — ביצה עד סוף מו"ק; המחיר — 60.— ל"י
ח"ד — יבמות וכתובות; המחיר — 60.— ל"י
ח"ה — בבא קמא. המחיר — 50.— ל"י
יתר הכרכים בדפוס ובהכנה.

מכון התלמוד הישראלי השלם
יד הרב הרצוג, בית וגן, ירושלים

מכירה ראשית: — ביה"ס ניבלה, בילו 4, תל־אביב

ראש עיריית ת"א:

קונצרט מלכי ישראל ייהפך למסורת

לא יקויים יותר האירוע הפומבי ב־9 ימי האבל

„לאור הצלחתו של „קונצרט מלכי ישראל" עם התזמורת הפילהרמונית שנערך בסוף השבוע שעבר, פועלת הנהלת עירית תל־אביב להבטיח כי אירוע זה יהפך למסורת וניתן יהיה לקיימו גם בשנים הבאות. לשם כך יש בדעתי לבוא בדברים עם התז־מורת הפילהרמונית הישראלית ו־מנצח זובין מהטה".

זאת אמר אמש ראש עירית תל־אביב ש. להט, בסכמו בישיבת הנ־הלת העיריה את הלקחים מהקונצרט. בעקבות מחאות הנציגים הדתיים בעיריה, הובטח כי לא ישנה המקרה שאירוע מעין זה יערך בתשעת ימי האבל הלאומי.

ראש העיר מר להט התנצל על התקלה.

גידול באוכלוסית התלמידים ובשיעורי הלמידה בדרום הארץ

על גידול מרשים באוכלוסית התלמידים ובשיעורי הלמידה ב־מערכת החינוך בדרום הארץ — מסר אתמול מר עוזיאל נצני, מנהל מחוז הדרום במשרד החי־נוך והתרבות.

בסקירתו על שנת הלימודים תשל"ו מסר מנהל המחוז, כי מערכת החינוך היוותה בתשל"ו 16 אחוז מכלל מערכת החינוך בארץ. 85 אחוז מגילאי 3 ו־95 אחוז מגילאי 4 בדרום כבר נמ־צאים בגני ילדים טרום־חובה. אוכלוסית התלמידים בחינוך ה־יסודי גדלה בשעור של 3 אחוזים בממוצע לשנה. הרפורמה בחי־נוך הופעלה כמעט בכל המחוז. מסתמן קו עלייה בולט בשיעור התלמידים הממשיכים את לי־מודיהם עד גיל 18. כ־15 אחוז מכלל תלמידי הסמינרים בארץ לומדים בסמינרים למורים בד־רום.

הנסיך מתאילנד מצא עניין במערכת הטיפטוף להשקיית נשירים

הנסיך ביהרבי ראנגאני, היועץ לעניני חקלאות של מלך תאילנד בוהרם אדיקול, אמר אתמול כי מצא ענין מיוחד במערכת הטיפ־טוף הישראלית להשקיית נשירים, דבר שיכול לפתור בעיה מאובה באר המבורידה את ארצו.

הנסיך ביקר בישראל שבוע ימים כאורח משרד החוץ ומשרד החקלאות. הוא אמר לכתב עתי"ם, שארצו מק־ווה להגיע להשגיה של ישראל ב־ייצור פירות ופרחים ליצוא.

במיוחד מעוניינת תאילנד בגידול הקלאי ריווחי שיכול לבוא במקום פרג האופיום שמגדלים תושבי ה־הרים בתאילנד.

בהרים קיים אקלים טוב לגידול שזיפים ואפרסקים, אמר הנסיך. תאי־לנד היא ארץ שטופת מים הסובלת משטפונות גדולים. אולם קיימת תקו־פה יבשה בין אפריל לדצמבר, ול־תקופה זו מבקשים התאילנדים ל־הכנים מערכת השקיה ישראלית, אשר תבטיח למטעים אספקת מים מבוקרת וקבועה, כדי לקטוף בחורף את הפירות שבאותה תקופה נדירים באירופה. הוא אמר כי ייעשה נסיון בעזרת מומחים ישראלים להתקנת מערכת טפטוף, ועל פי הנסיון יחלי־טו התאילנדים אם ההשקעה כדאית.

150 מסייעות ברפואת שיניים סיימו קורסים באוניברסיטת ת"א

17 בוגרות סיימו אתמול את ה־קורס השביעי לסייעות ברפואת שי־נים, שהתקיים בביה"ס ללימודי המ־שך של ברפואת שינים באוניברסיטת תל־אביב.

הקורס ממומן על ידי משרד ה־עבודה והשתתפו בו עולות חדשות ותלמידות מכל שכבות החברה. תל־מידות שהתקשו בשפה העברית זכו להדרכה צמודה של מדריכה אשר סייעה להם להתגבר על קשיי השפה.

* פרופסור יגאל ידין הצהיר אתמול, כי לא יצטרף לשום מפלגה קיימת, כי המפלגות מגוונות מבפנים וכי אין אימון בציבור בהנהגות ה־מפלגות.

„אהל־שם" בת"א הפסיק את מכירת הכרטיסים בשבת

מאת סופרנו בתל־אביב

בהמשך להפגנה הגדולה שהו־תה בשבת האחרונה, פעלה בשבת האחרונה משמרת שבת של בתי כנסת ממרכז העיר, בראשותו של הרב ב. בסר ממחלקת השבת של הרבנות הראשית בתל־אביב—יפו ע"י אהל שם, ומכירת הכרטיסים ברח' בלפור 49, הופסקה.

ד"ר ד. דרון־צבי — יו"ר הוועדה לשרותים דתיים בעיריה, מסר של־אחר ההפגנה המקומית ע"י „אהל שם" פנו ע"י ח. בסוק, ד"ר ד. דרון־צבי הרב ח. אברמוביץ בכתב ובע"פ לראש העיריה ותבעו באופן נמרץ את הפסקת מכירת הכרטיסים ע"י „אהל שם". הוא מציין בסיפוק ש־מאבקו המשולב של הצבור הדתי ו־הנציגים הדתיים בעיריה, הוכתר ב־הצלחה ואכבב מכירת כרטיסים הופסקה בשבת.

ד"ר ד. דרון־צבי מסר לנו שה־נציגים הדתיים בעיריה ימשיכו לע־מוד על משמר שמירת השבת בעיר, ויידרשו קיום ההסכם הקואליציוני ב־שטח זה. כפי שנמסר לנו מחוגי מש־מרת השבת של בתי הכנסת במרכז העיר, הם ימשיכו במעקב בשבתות עים להבטיח מניעת חילול שבת ע"י מכירת הכרטיסים ע"י „אהל שם".

שחקן חשוד בהעלמת הכנסות

נגד השחקן גדעון זינגר נפתחה חקירת מס הכנסה בחשד של השמטת הכנסות בהיקף רבבות לירות. אתמול נעצר זינגר ושוחרר בערבות בו ביום בבית משפט השלום בתל־אביב.

שלטונות המס טענו בפני השופט כי בידם מידע מבוסס על הכנסות שהיו למר זינגר כמו שחקן תיאט־רון, שעליהן לא הצהיר כחוק. ה־מדובר בהצגות שהופקו בחו"ל בשנת 1970 ובשנת 1974. הצגות אלה הס־תכמו ברבבות לירות במטבע זר.

בא כוח מחלקת החקירות של מס הכנסה מר א. בריאל הודיע לבית המשפט על הסכמתו לשחרר את ה־חשוד בערבות בטפית על סך של 25 אלף ל"י, לאחר שדרכונו של זינגר יופקד במשרד החקירות ויציאתו מן הארץ תעוכב.

נציגי לשכת התאום מתנגדים להגדלת תקרת מס העסקים

התנגדות נמרצת להגדלת תק־רת מס העסקים מ־10,000 ל"י ל־20,000 ל"י הביעו נציגי לשכת התאום של הארגונים הכלכליים, היה: אבנר בן־יקר ודוד פינס, בפגישה עם יו"ר ועדת הפנים של הכנסת, ח"כ יורם ארידור.

הצעת חוק בידון נמצאת בדיון בועדת הפנים, ויו"ר הועדה הודיע לנציגי הלשכה, על התנגדותו הנמ־רצת לעצם חוק מס העסקים המפלה בין אזרח לאזרח בבנין עיסוקו והינו נוגד את עקרון שוויון האזרחים ב־פני הרשות.

נציגי לשכת התאום הודיעו ש־הארגונים הכלכליים ימשיכו במאב־קם לביטול החוק, ויופיעו בועדת ה־פנים בעת הדיונים השבוע, בהצעת החוק, שמטרתה העלאת התקרה ל־20,000 לירות.

יצאה משלחת ישראל לאולימפיאדת הנכים

משלחת ישראל לאולימפיאדת הנכים בטורונטו, קנדה, יצאה אתמול במטוס „אל על" ומקווה ל־שוב ארצה בעוד שבועיים עטורת מדליות.

זו המשלחת הגדולה ביותר ששיג־רו נכי צה"ל ואיל"ן אי פעם לאו־לימפיאדה הנערכת אחת לארבע שנים, במקביל לאולימפיאדה הבינ־לאומית. המשלחת מונה 97 איש, מהם 47 נכים מתחרים, והשאר מל־ווים.

אולימפיאדת הנכים בטורונטו נפ־תחת מחר, ותימשך 10 ימים. יופיעו בה גבורות מ־70 ארצות, ביניהן משלחות ממזרח אירופה, המדינות הקומוניסטיות וארצות ערב.

אך לא כפי שהיה במונטריאול, אין מצפים לבעיות פוליטיות במפגש זה שייערך בחלקו במתקנים שהוקמו עבור הנכים, ובחלקו האחר במתקנים שנבנו לאולימפיאדה הבינלאומית, שחלק מתחרויותיה התקיימו גם בטו־רונטו.

זו הפעם הראשונה מתחרים גם עיוורים, והנבחרת הישראלית תתמו־דד במשחק מיוחד לעיוורים — כדור שער.

ישראל תשתתף בתחרויות הכדור־סל, הכדורעף והשחיה, הטלת כידון, אתלטיקה קלה ותחרויות אחרות ויש לה סיכויים טובים לזכות במדליות.

ישראל זכתה במדלית הזהב ב־כדורסל במפגשים קודמים ושחייניה אף הם קיבלו מדליות. בראש המש־לחת עומד מר אריה פינק, ראש אגף השיקום במשרד הביטחון.

הגב' פנינה הרצוג — יו"ר ועדת הבריאות בפדרציה הבינלאומית של ארגוני הנשים

הפדרציה הבין־לאומית של אר־גוני נשים בעולם בחרה בגב' פנינה הרצוג ליו"ר ועדת הברי־אות בכינוס תלת־שנתי, שנערך בוואנקובר, קנדה.

הגב' הרצוג, שהיא כיום סגן ראש היחידה לפרמקולוגיה קלינית במשרד הבריאות, יצאה לכינוס כיו"ר מועצת ארגוני הנשים בישראל יחד עם עוד שלוש נציגות.

משלחת ישראל הגישה מספר הצ־עות החלטה, שכולן התקבלו. בין השאר, נתקבלה ההחלטה ללחוץ על המדינות לחוקק חוק שיבטיח ש־עבודה בלתי משולמת בבית, כטיפול במשפחה או בחווה, תילקח בחשבון בקביעת התשלומים של ביטוח לאו־מי. בישראל התקבל החוק בכנסת בשנת 1976.

כן נתקבלה ההחלטה להמליץ על חקיקת חוק שיקבע, כי הטיפול ב־ילדים יהא באחריות שני ההורים וכי כל הורה יוכל לקחת חופשה מ־העבודה כדי לטפל בבעיות ילדים.

לפדרציה הבין־לאומית של ארגוני הנשים יש מעמד של יועץ לאו"ם והחלטותיה מועברות ישירות לאו"ם ולארגונים במדינות השונות.

הגב' הרצוג מסרה, כי במאי 1978 תקיים הועדה האזורית, מאסיה וה־פסיפיק את כינוסה בארץ.

עם היבחרה כיו"ר ועדת הבריאות לתקופה של שלוש שנים הכינה הגב' הרצוג תוכנית עבודה שנתקבלה. כל הוועדות התמקדו בנושא „הילד" לקראת שנת 1979, שנבחרה כשנת הילד הבין־לאומי.

„רוחות המלחמה" להרמן וואוק

מאת משה אפרת

„רוחות המלחמה" מאת הרמן וואוק, הוצאת ליטל, בראון 855 עמודים, עשה דולר.

הכל תלוי בגיל, לבני הדור הצעיר אין הנסיון האמריקני במלחמה ה־עולמית השניה אומר הרבה גם לומדים עליו מספרים כפי ש־עושים זאת לגבי מלחמות האזרחים או לגבי מלחמות גדולות ומפורסמות ביוון העתיקה. לעומת זה מהווה נסיון זה חויה מרכזית ומכרעת לבני דור הביניים. אלה יזכרו מעשי גבו־רה ואלה מעשי זוועה הקשורים ב־מלחמה זו. על כל פנים התיאור ה־טוב ביותר ימצא בשטח הספרות היפה מכיון שהמאורעות היו כה כבירים שרק הדמיון עשוי להתמודד אתם. היו אלה שני סופרים יהודיים־אמריקאניים שתאורי המלחמה שלהם זכו להנצחה הגדולה והמרשימה ב־יותר. עשה זאת אירווין שאו בספרו הנודע, „כפירי אריות" בשנת 1948 ועשה זאת שוב יוסף הלר ב„קאטש 22" בשנת 1961.

אליהם הצטרף לפני זמן מה הרמן וואוק בעל כוונות רציניות ביותר בספר שהקפו מתחרה ב„מלחמה ו־שלום" לטולסטוי.

הוא מקדיש את הספר לשני בניו ועושה זאת בין השאר בהשתמשו ב־בטוי העברי: „זכור"... בודאי לא יהיה קטן מספרם של אלה אשר יאמרו:

— וואוק חוזר לנושאו הישן „הרי הוא קצר תהילה עולמית בספרו על הבמה ועל הבד אחר שטיפס ועלה בסולם רבי המכר: „המרד על הקיין". האם יש לו להוסיף דבר מה לנושא בו הצליח כל כך?

הרמן וואוק, יהודי שומר מצוות וסופר קפדן שעובד בשיטתיות ש־אינה נופלת מכשרונו השקיע לא פחות משבע שנות עמל בספרו ה־חדש. המטרה שקבע לעצמו מרקיעה שחקים: הוא רוצה לעשות למען הקורא האמריקאני הממוצע, בן ה־מעמד הבינוני בכל הנוגע למלחמה העולמית השניה, מה שטולסטוי עשה למען הקורא הרוסי לגבי קרב בורודינו...

הלוגיסטיקה הספרותית הכרוכה ב־יצירה זו היא רבה. העלילה פותחת בוואשינגטון בשנת 1939 כשאנו עו־שים הכרה עם המפקד הנרי, בן האסכולה הישנה שעומד להתמנות לנספח ימי בברלין ליד שגרירות אמריקה. העלילה מסתיימת ימים אחדים אחר „פרל הרבור". בינתיים משמש גבורנו „משקיף מיוחד" של הנשיא רוזוולט בגרמניה, באנגליה וברוסיה, כלתו היהודית מיהרה להימלט מגרמניה הנאצית, הוא מסרב לתת גט לאשתו המפקירה ו־נתמנה למפקד האניה „קאליפורניה" המפוצצת על ידי טורפידות של ה־יפאנים בטרם הספיק לעלות על סיפונה.

מבקרי ספרות סוגו את יצירתו של הרמן וואוק למה שמכונה ב־גרמנית „בילדונגסרומאן" בו עולה חשיבות המחבר על חשיבות גיבוריו. המלחמה וכל הכרוך בה מרתקת יותר את המחבר מאשר גבוריו, פרי דמיונו היוצר. בניגוד לטולסטוי אין לפנינו סצינות גדולות, אולם רבות מהן מרשימות ביותר, ביניהן קרב של טאנקים רוסיים בסופת שלג, מצב הרוח בנשפיה בקרמלין בשנת 1941 שנערכת לכבוד ביקור משלחת אמריקנית, חיוכים ואיומים מתחלפים בקצב מסחרר, אמריקאנים שנפלו לידי צבאות הנאצים בנפילת פולין, כולל כלתו של הגבור הראשי. מזלם שיחק להם מכיוון שהם מחזורים חופש על אף מאמצי קצין ס. ס. המנסה לקבוע מי הם יהודים ב־חבורה.

המבקרים שיבחו במיוחד את אחת מהמצאותיו של המחבר: פרקים מספרו של ארמין פון רון, חבר ה־מטכ"ל הגרמני שלא היה ולא נברא ונולד בדמיונו של מחברנו. קטעים אלה מיומנו של גבור דמיוני ממל־איים את החסר בכל הנוגע למאורעות היסטוריים וצבאיים.

הספר נוגע בנקודה כאובה למדי, זו מעין צלקת שלא נתרפאה עד היום הזה והיא: חוסר יכולת של יהודים ולא יהודים לעמוד במועד מוקדם על אופיו של היטלר וכל אשר יזמם על ידו. אנו עדים ל־תמרונים המוצלחים של רוזוולט להשיג דברים פחות או יותר נגד דעת הקהל האמריקאני כגון צו ה־גיוס, להעביר מסגרת חוקית ל„החכר והשאל" לעזרת בריטניה ורוסיה ו־לגייס את הצי האמריקאני להעברת ציוד ואספקה דרך האוקיאנוס ה־אטלנטי, כל אלה מעשים שגורל ה־אנושות היה תלוי בהם.

ידוע שהרמן וואוק התכונן לכתיבת רומאן גדול על המלחמה העולמית השניה עוד בשנת 1944 בשעה ש־כיהן כקצין באנית המשחית — שולת מוקשים בשם „סאויאדרד". אחרי כן כתב את „המרד על הקיין", אולם לא ראה בזה הגשמת תכניתו ה־גדולה. בשנת 1962 צלל אל תוך ים החומר וכעבור שנתיים העתיק מו־שבו לוואשינגטון, כדי שיימצא ב־קירבת הגנזך האמריקאני הלאומי וספריית הקונגרס. הוא עיין במיוחד בספרו של ראול הילברג „השמדת יהודי אירופה". כמו כן חקר את יומני הנרי מורגנתאו, את כתבי רוברט שרווד. תוך כדי עיון בחומר רקע היסטורי גילה בספר בשם „ה־מלחמה הבלתי מוצהרת" לא פחות ולא יותר מאשר את העובדה ש־תוכנית היטלר לפלישה לרוסיה נפלה לידי הביון האמריקאני חדשים רבים לפני יוני 1941. וואוק חקר גם את ספרי הוגי הדעות פיכטה והגל כדי לעמוד על שורש המיליטאריזם ה־גרמני. וואוק אף טרח לנסוע לרוסיה והעסיק מתורגמן בשיחותיו עם חיילים משוחררים.

על כל פנים וואוק מתכונן המשך לרומאן כביר זה ויתכן מאד שכלתו של הגיבור הראשי תגיע לישראל כדי להכליל גם היבט זה של ה־מאורעות ברומאן הענק.

הרשויות המקומיות דורשות מימון שלא ממקורותיהן הרגילים

כדי למלא את החוק להסדרת מקומות רחצה

הרשויות המקומיות לא יוכלו למלא אחר חוק הסדרת מקומות רחצה אם לא יובטח להן מימון כספי שלא ממקורותיהן הרגילים. דברים אלה כלולים במכתב למנכ"ל משרד הפנים, חיים קוברסקי, על־ידי מנכ"ל מרכז השלטון המקומי, זאב מליון.

במכתבו מתריע מר מליון, כי ביצוע החוק מטיל הוצאות ניכרות על הרשויות המקומיות הנמצאות בסמוך לחופים, וזאת בעיקר נוכח העובדה שהרשות המקומית בתחומה נמצא מקום הרחצה חייבת לספק שירותי חוף על־פי „הוראת השר" גם לאור־חים שאינם תושבים של הרשות המ־קומית. מכאן שמשלמי המסים ברשו־יות המקומיות שבתחומן חופי רחצה צריכים לממן את ההוצאות הנגרמות גם עבור תושבים מרשויות מקומיות אחרות.

זאת ועוד, החוק אינו מחייב את המדינה בהשתתפות כלשהי בהוצאות אלה, למרות שהשר רשאי להורות לרשות מקומית לקיים שורה ארוכה של תפקידים העולים בכסף רב, ומסתבר שגורם אחד קובע מה לע־שות והשני חייב לשלם עבור כל המשתמע מכך.

מר מליון ממליץ כי החוק יתוקן על־ידי הטלת חובה על אוצר המדי־נה לכסות 75 אחוז מכלל ההוצאות הנובעות מביצוע החוק ותשלום זה יחל כבר השנה.

בית הדין הרבני האזורי תל־אביב—יפו

תיק מס' 14343/ל"ז

מר ישראלי דניאל ת"ז 6545532 מבקש מכב' ביה"ד הרבני האזורי לת"א—יפו לאשר את נשואיו עם הגב' אריאלה ישראלי שהתקיימו ב־עיר ברוילא, רומניה, בשנת 1952.

המזכירות

בית הדין הרבני האזורי תל־אביב—יפו

תיק מס' 14374/ל"ז

מר רבינוביץ מאיר ת"ז 0843050 מבקש מכב' ביה"ד הרבני האזורי לת"א—יפו לאשר את נשואיו עם הגב' רבינוביץ פרומה לבית זימלנד שהתקיימו בעיר מודינה, איטליה, בשנת 1946.

המזכירות

בית הדין הרבני האזורי תל־אביב—יפו

תיק מס' 14386/שלו

מר טוביה רוזנפלד ת"ז 4187391 מבקש מכב' ביה"ד הרבני האזורי לת"א—יפו לאשר את נשואיו עם הגב' ארנסטינה ת"ז 4187392 ש־התקיימו ברומניה בשנת 1942.

המזכירות

חוק התכנון והבנייה התשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו

מודעה
בהתאם לסעיף 149

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו, בקשה ליתן אשור להקלה/לשמוש חורג לחדר מדרגות בלבד, מחוץ לקו בנין אחורי, בית אליה ויגאל כהן, רח' שפיה 17, גוש 6628, חלקה 206.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ו־לבנייה תל־אביב—יפו בשד' קק"ל 68 את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו, ו־תובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. גריפל
מ"מ ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה תל־אביב—יפו

תאריך: 25.7.76

במפלגה: ובתנועה

המפד"ל הפועל־המזרחי בתל־אביב

1. במועדון סניף נוה שרת ב־5 שעור במדרש ע"י הרב י. ש. שפירא.
2. בביה"כ זה־נתן רח' המעפי־לים ב־4 שעור תורה ע"י ר' זכריה כהן.
3. במועדון אהבת חסד נחמני 61 ב־8 שעור בתנ"ך ע"י הרב שמעון פרנקל.
4. במועדון ביצרון, דם המכבים 19 ב־5.30 שעור במסכת כתובות ע"י מר א. ארנברג.

תל־אביב

דגם בית המקדש בבית התנ"ך בתערוכת התנ"ך בדפוס ובאמנות המתקיימת בבית התנ"ך בת"א — שד' רוטשילד 16 מוצג דגם של בית המקדש מתקופת הורדוס ע"פ פרופ' אבי יונה והדגם שני לפי מסכת מידות לשיטת הגאון, „תפארת ישראל".

התערוכה פתוחה למבקרים כל יום בשעות 9.30—1.30 לפנה"צ. ביום ה' ט' באב תהיה התערוכה פתוחה לכל וללא תשלום בשעות 9.00—2.00

נרשמו לנשואין

הרבנות הראשית והמועצה הדתית לתל־אביב־יפו המחוז

גבארד דוד בן נסים (רוק) פורקיה—ת"א; רחבר גליה בת נולטן (רוקה) בריה"ם—נס־ציונה.
ביננפלד זאב בן ירחום (רוק) ת"א; שפיר הדרה בת אבינועם (רוקה) "
דחובינץ ירון בן גרשון (רוק) פ"ת; שפרן חוה בת ברוך (רוקה) רחובות־בה"ים
סולה שלמה יוסף בן חיים (רוק) ת"א־חולון; שמידט יוספה בת שבואל (רוקה) ת"א
משיח ראובן בן אליהוד (רוק) חיפה; שורץ מיכל בת אשר (רוקה) יפו
פרידברג אשר יצחק בן דוד (גרוש) "; ריבניק חגית בת אריה (רוקה) פ"ת
שילר בר רצין בן שאול (רוק) ת"א־ר"ג; אגוזי נאוה בת יהושע (גרושה) תל־אביב
קוזלובסקי ישראל בן יצחק (גרוש) בריה"ם־נס־ציונה; שמידט שינה בת זבולון (רוקה) בריה"ם—בני־ברק
שטרליצר יעקב בן חיים נחמן (רוק) ברמביג; פרידמן חנה בת שבואל (רוקה) תל־אביב—ברמגן
יעקב רחמים בן יוסף (רוק) חדרה; יפהי רות בת יצחק (רוקה) ירושלים
שבת דורון בן קפה (רוק) רחובות—גבעתיים; ברזילי רחל בת אביגדור (רוקה) פתח־תקוה—תל־אביב
רבתי שלום בן נסים (רוק) ת"א; קוראי יבקה בת אהרן (רוקה) פ"ת
בוזזי שלמה בן נבי (רוק) "; דוד שמחה בת אברהם (רוקה) כ"ס—פ"ת
רוני רוני בן בשה (רוק) ת"א־חולון; אברמוביץ אילנה בת שבואל (רוקה) ת"א
יציקסון משה בן שמואל (רוק) וילנה; מרק יהודית בת ישעיהו (רוקה) יפו־בת־ים
בלסר ויקטור בן אלפרדו (רוק) רומניה—ירושלים; דולברג מנואלה בת רובין (גרושה) רומניה—תל־אביב
חמיס אברהם בן נסים (רוק) חדרה־נתניה; דוזה צילה בת יוסף (אלמנה) עפולה "
שמשי אהרון בן אהרן הירמן (רוק) צרפת; איסאק רונית בת בריקס (רוקה) רומניה—תל־אביב.
ברד יוסף בן יואבים (רוק) רוסיה—ירושלים; קליינמן יאנינה בת ארקדי (רוקה) רוסיה—ירושלים
שמטיס אברהם בן חנניא (רוק) ברוקר ת"א; אבוזאל אסתר בת אברהם (רוקה) ת"א
בשן יואב בנימין בן אבנר (רוק) חיפה־זכרון־יעקב; קריזלר נאוה בת אברהם (רוקה) תל־אביב.
בכחה יצחק בן יעקב (גרוש) קיראק־ת"א; בריעזרא איגה בת קבל (גרושה) פורקיה־ת"א.
אוליאל שלום בן רפאל (רוק) בורקרק־ת"א; שוקרון לבנה בת יוסף (רוקה) חדרה—זכרון־יעקב.

לנשים
עבור פאתך הישנה
תקבלי 30 ל"י
לקנית פאה חדשה
„אלורה" סטורה
מבחר גדול של דגמים חדשים
בקורי בסלון „יהל" אלנבי 93
— בוזר ושמור — 290682

לוח הצופה

● סגל קונה הכל הזקים טלויזיות מקררים מערכות ותיטולים 832267 863784.

למסדרי קידושין בארץ

הרבנות הראשית לתל־אביב—יפו מבקשת להודיע לה אם טוך (קוסלר) ריטה ת.ז. 7653862 בעלת תעודת גירושין מס' 45504 מתל־אביב מיום י"ח שבט תשכ"ט נרשמה אצלכם לנשואין.

הנ"ל טוענת, כי תעודת הגירושין שלה אבדה.

למסדרי קידושין בארץ

הרבנות הראשית לתל־אביב—יפו מבקשת להודיע לה אם פרשן אסתר חנה ת.ז. 73653 בעלת תעודת גירו־שין מס' 33890 מיום כ"ג אלול תשכ"ה נרשמה אצלכם לנשואין.

הנ"ל טוענת, כי תעודת הגירושין שלה אבדה.

בבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו

ת.ע. 3437/76

בענין: המנוח מרדכי לוטרינגר ת.ז. 0310290 רח' אופסטרלנד 11 רעננה.

המבקשת: יונה גבס (לבית לוט־רינגר) ת.ז. 0310292 מרח' אופסטר־לנד 11 רעננה.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המש־פט בקשה ליתן צו המכריז על יור־שת המנוח הנ"ל, והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד ל־הכרזה, להגיש תוך חמשה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות ל־הכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו

תיק עזבונות 3434/76

בענין: צוואת המנוח זהר ויתקין.

המבקשת: רבקה ויתקין משדר' נורדאו 17 תל־אביב ע"י ב"כ יעקב ענבי עו"ד מרחוב לבונטין 2 תל־אביב.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית מש־פט זה בקשה למתן תוקף צוואת המנוח הנ"ל.

כל הטוען נגד מתן תוקף לצואת המנוח עליו להגיש לבית משפט נכבד זה את התנגדותו תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, אחרת יצהיר בית המשפט על קיום הצואה.

רשם בית המשפט המחוזי

היום

יום שני ו' מנחם־אב תשל"ו 2.8.76

פרשת ואתחנן

המשנה: משלי כו—כח; המשנה: תרומות ה, ה—י; הדף: פסחים פד; ההלכה: קצור שו"ע קנו, ח—יב.

שידורי ישראל

חדשות

מהדורות החדשות בגלים א', ב', ו־צ' משודרות מדי שעה מ־6 בבוקר עד 1 בלילה.

יומני חדשות:
7.05 (ב) הבוקר הזה
8.05 (צ) יומן הבוקר
13.00 (ב) בחצי היום
17.05 (צ) יומן הערב
19.05 (א) היום הזה...
23.45 (צ) יומן חצות

רשת א'

07.05 „שחרית מוסיקלית" 11.15 שיר ומזמור 10.35 „סיפור יומי" — מבחר הספ־רות 11.15 שידורים לתלמידים בחופשה 12.05 „שירת הקהלה" (שידור שני) 13.00 „קלאסיקל" 14.10 לאם ולילד 15.01 „פגישה" 15.50 „ברוגז" 16.05 „הטובים יותר" 17.30 „צלילי העבר" 18.05 „רסיטל" 18.45 עד 20.45 — תכניות לעולה 20.45 „אולמי הקונצרטים" — הפסטיבל הישראלי, 1976 23.00 „רדיודרמה" 00.10 אפילוג.

רשת ב'

06.00 „שמע ישראל", „מה טובו אהליך יעקב" 10.05 סיכום הכשבה הזומית 12.05 „במקצב יוצר" 12.30 „שירים בשלנו" 12.53 „מאלף עד תו" 13.30 „לך — שיר וברכה" 15.05 „בצעד המסיים הישראלים — בקום באמתו" 17.45 „תמרור" 18.05 „על אנשים ובספרים" 18.43 היובל בספורט 19.47 פרקי תנ"ך: משלי, פרק כ"ט, ל' קריאה: יוסף רותן ושיחה מאת כבל ויבגו על הנושא: בגנותה של העצלות 20.05 „הסוד השבועי" — הבימה של גרעין ל־ארי 21.05 „תזמורות כלי־נשיפה" 21.55 „על רגל אחת" 22.05 „וזהו בהם" — הרב הראשי לישראל שלמה גורן משוחח על בעיות הלכתיות 23.06 „משחקי־צוות" 01.05 רגע של שיר.

גלי צה"ל

05.58 ברכת השחר 10.05 איזה יום יפה 11.55 מה השאלה? 12.05 ד"ש עם שיר 12.45 שלושה לפני אחת 13.05 משירי ארץ אהבתי 14.05 כוכב בצהרים 15.05 3־4־5 16.55 אבי מבליץ 17.05 יומן הערב 18.05 בדעון 18.35 פזמונים לכולכם 18.57 מה נשמע 19.05 פקד ומורשי 20.50 פיוחתו של יצחק לבני — אכספרדס עם ונלי הימים 20.55 מכל בקום 21.05 מעוכבים בשרשרת 22.05 כוסיקת לילה צעירה 23.45 יומן חצות 00.05 ציפורי לילה 02.00 מבזק ידיעות 02.05 לא רוצים לישון.

טלוויזיה כללית

18.30—16.30 סיכום האולימפיאדה 21.00 מבט לחדשות 21.30 בני וולסון „מחפשים את המטמון" 23.30 סקירת היום — חדשות.

טלוויזיה לימודית

15.30 אמא אחד לאבי — התאומה 15.40 „החסוף" — סרט בשיתות לילדים.

ארומו־ד
צבור ולמות ושירות

האופירה הישראלית

מייסדת ומנהלת: א. דה־פיליפ

2.8 מדאם בטרפליי מאת פוצ'יני
3.8 האלמנה העליזה
5.8 די פלדרמאוז
7.8 האלמנה העליזה
9.8 דולי הפגנים
10.8 ספורי הופמן מאת אופנבאך
11.8 האלמנה העליזה
12.8 האלמנה העליזה — קרית ביאליק אולם בסין
14.8 האלמנה העליזה

2.8.76 הערב
תכניות:
באוצרי: אולם קטן ב־10.00

הצופה

עתון יומי

HAZOFEH DAILY

המו"ל: הוצאת בית „הצופה" בע"מ. ש. דון־יחיא, עורך. תל־אביב, רח' המסגר 66, ת"ד 2045, טלפון 25421. הדואר 41146 ✱ סניף ירושלים: רח' בן־יהודה 3, ת"ד 1140 ✱ סניף חיפה, רח' ארלוזורוב 3 ✱ דפוס העשור בע"מ, ת"א, רח' המסגר 66.

אין מבטיחים תשובות על כתבי יד שאינם מתקבלים.

אלקי אברהם - תפילת נשים
(עם צאת השבת)

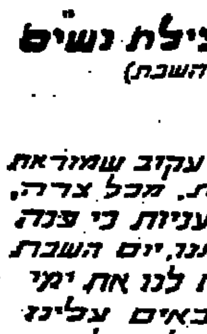

אלקי אברהם יצחק ויעקב שמור את עמך ישראל אשר אהבת, מכל צרה, מכל תקלה ומכל פורעניות כי פנה יום השבת יום חמדתנו, יום השבת האהוב על לבינו, שלח לנו את ימי החול הבאים עלינו לבריאות, לחן ולחסד, לפרנסה טובה, למזל ולברכה, לתודה ולמעשים טובים, לאושר, לעושר וכבוד, ליראת שמים ויראת חטא, תן לנו שיבוע של שלום ישועות ונחמות לנו ולכל ישראל ואמרו אמן.

* ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם אשר קדשנו במצוותיו וצונו להדליק נר של שבת (של יום טוב)

א־ל־קינו וא־לקי אבותינו עשיתי כמו שנצטויתי, הדלקתי נר שבת לכבוד שבת המלכה.

יהי רצון מלפניך אבינו שבשמים שתאיר עינינו ועיני צאצאינו וצאצאי צאצאינו בתורתך ודבק לבנו במצותיך שנזכה כי אור חדש על ציון תאיר ונזכה כולנו במהרה לאורו. מתוך בריאות שלמה שלום, פרנסה טובה. חדוה ונחת; אמן. כן יהי רצון, ברוך אתה שומע תפלה.

* בחג יש להוסיף את ברכת שהחיינו

מחיר כל סט — הכולל ברכת הדלקת הנר, תפילת נשים עם יציאת השבת
המון הדלקת הנר בע"ש — המון יציאת השבת (ביחד 4 טבלות) כל סט שלם — 4.— ל"י
גודל כל טבלה 11/16 על בריסטול מבריק משובח אותיות מאירות עיניים.
ההכנסה קודש לקרן הבראה שע"ש שושנה ערמון־קסטנבאום ז"ל.
הכתובת: יהושע בן נון 48, טלפון 57 26 44 תל־אביב.
— יש להזמין 2 סטים לפחות

בעקבות הדיון בועדת העבודה:

המחלקה לאיגוד המקצועי והסתדרות עובדי המדינה מכינים הצעת הסכם במקום החוק ליישוב סכסוכי עבודה במשק

מאת סופרנו בתל־אביב

[illegible]

✶ עוללות ✶

אבן שחמט עלה לישראל

[illegible]

בדליק פוטו אלקטרי זעיר לפיקוח על תאורת בתים וגינות

[illegible]

גננות משתלמות ב"תנועה למניעת תאונה"

[illegible]

נסגר מעון פרטי לזקנים בת"א

[illegible]

[illegible]

מכון "דקל" לדעת־קהל שליד תא האקדמאים הדתיים פירסם סקר המגלה:

48 אחוז מהאוכלוסיה הבוגרת בארץ סבורה שהמפד"ל תפרוש מהממשלה אם יפנו בכח את מתישבי "קדום"

מאת סופרנו בתל־אביב

48 אחוז מן האוכלוסיה הבוגרת בישראל סבורים, כי המפד"ל תפרוש מהממשלה אם ייעשה לפנות בכוח את מתישבי אלון מורה (קדום); 44 אחוז סבורים כי המפד"ל תישאר בממשלה, ואילו 8 אחוז אינם יודעים. [illegible]

[illegible]

15 פועלים מלבנון הועסקו ב"עלי־טבק" בצפת

15 אנשים מדרום לבנון עבדו אתמול בבית החרושת לסיגריות "עלי טבק" בצפת. [illegible]

[illegible]

ועידת מנהיגי הבונדס תיפתח השבוע

כנס הבונדס בהשתתפות 100 מנהיגים יהודים מארה"ב וקנדה יפתח ביום חמישי הקרוב ויינעל ב־12 לאוגוסט. [illegible]

נדחתה בקשת ועד עובדי "רכב אשדוד"

[illegible]

דואה העפיפון מליכטנשטיין יופיע עם דגל ישראל

[illegible]

יום־ספורט לצנחנים

מאת כתב צבאי

[illegible]

תגובת קופת־חולים על "כתבה מגמתית בטלוויזיה"

[illegible]

סמינר על "הציונות בימינו" נפתח במשכן הנשיא

"אין אנו רואים במדינה מטרה בפני עצמה, אלא אמצעי לקיום [illegible]

זאת אמר אתמול נשיא המדינה, פרופ' אפרים קציר, בדברי ברכתו לבאי סמינר מיוחד, במשכן נשיאי ישראל, שיעסוק בדיונים על הנושא "הציונות בימינו".

בסמינר שנפתח בנוכחות ראש הממשלה, מר יצחק רבין, נוטלים חלק אישי מדע ורוח מן הארץ ומן התפוצות, והוא יימשך שלושה ימים.

[illegible]

✶ בפלילים ✶

[illegible]

נציב קבילות חיילים:

חלה ירידה של שלש עשרה אחוז במספר הקבילות של חיילי צה"ל לעומת אשתקד

מאת סופר הצופה

[illegible]

מסתעפת החקירה בפרשת רשת ההברחות של תיירים

[illegible]

העלאת מחירים בטיסות ארקיע

על העלאת מחירים של כ־30% בטיסות ארקיע הודיעו מר פ. פז מ"מ מנכ"ל ארקיע ומר פ. ברכה ראש אגף המסחר של החברה.

לדברי הנהלת ארקיע נובעת העלאת המסים כתוצאה מעלית מחירי השרותים, הדלק וחלקי החילוף למטוסים ובהתחשב בעובדה שהעלאת המחירים האחרונה בארקיע חלה בשנה שעברה.

עם זאת נמסר מארקיע שבמגמה להגביר את התיירות הישראלית לאילת ולסיני — החליטה הנהלת ארקיע שלא להעלות את מחירי תכניות הנופש ו־תכניות ירח הדבש לזוגות צעירים.

העלאת מחירי טיסות ארקיע אושרה על ידי משרד התחבורה.

שר העבודה החליט לבדוק באהדה הנהגת שבוע עבודה בן חמישה ימים

גם התכנית הכלכלית של ההסתדרות שהוגשה לרה"מ כוללת המלצה להנהגת שבוע העבודה בתעשייה בן חמישה ימים

[illegible]

ניסע יער ע"ש הרב ישראל קלוון מנכ"ל הסתדרות הרבנים בארה"ב

[illegible]

תכנית "כל־ברטק" תחודש תוך מספר שבועות

מאת סופרנו בירושלים

[illegible]

אישים ומוסדות

[illegible]

הסימון להצלחה שלך!

בהגרלת הלוטו 31/76
פרס ראשון
*מליון לירות
(כולל העברה)
יתר הפרסים מוגדלים.
היום המועד האחרון למסירת הטפסים
* כפוף לעירעורים
השבוע בלוטו

הקרן המרכזית
לקידום ופיתוח שירותי רווחה
במעון נעורים - תל מונד
דרושים
✶ איש אחזקה
✶ טכנאי אחזקה

לתיפעול מערכות מים המים וקירור, חשמל, בריכות אגירה, הסקה, אינסטלציה וכו'.
תנאים טובים לבעלי המתאים, תנתן הדרכה ע"י מהנדסים.
קיימת אפשרות לקבלת דירה שרות או הסעה מהסדרה מנתניה.
● מועמדים רציניים יפנו טלפונית 02—225639, 02—222419 לקביעת ראיון עם מנהל הקרן. (הראיון יתקיים בתל־אביב או בפתח־תקוה).

עירית בני־ברק
מכרז מספר 100/76

עירית בני־ברק מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים לביצוע גיזום עצים בעיר.

את הפרטים הטכניים, התוכניות ותנאי המכרז עם הטופס להגשת ההצעות אפשר לקבל במחלקה לעבודות צבוריות בעיריה חדר מס' 222 בשעות העבודה תמורת תשלום שאינו מוחזר.

את ההצעות יש להגיש במעטפות המכרז בתוך תיבת המכרזים שבמשרד מזכיר העיריה עד יום 18.8.76 בשעה 12.00.

על מגיש ההצעה לצרף ערבות בשעור של 5% מערך הצעתו.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה או כל הצעה שהיא, וכן הרשות בידה לחלק את העבודה בין מספר קבלנים.

י. גוטליב ראש העיריה

חוק תכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי פתח תקוה

הודעה
בדבר ביטול הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מח' המרכז, החליטה בישיבתה מיום 30.5.76 לבטל את שינוי ההכנית המפורטת פת/1210/7 — שהודעה על הפקדתו פורסמה בילקוט הפרסומים 2151 מיום 3.10.75.

כ' בתמוז תשל"ו 18 ביולי 1976 א' חיון
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

חוק תכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי פתח תקוה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מח' המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח־תקוה הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא "שינוי תכנית מפורטת פת/1209/12" ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות התכניה: 1) הרחבת דרכים 2) קביעת בנין משותף 3) קביעת מגרש צבורי פתוח.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכניה: גוש 6324 חלקות 39, 73 במפגש הרחובות חזון איש אהרונוביץ ויוסף ספיר.

כל מעונין בשינוי התכנית, רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, רשאי, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

כמו כן רשאים להגיש התנגדות:
1) ועדה מקומית, או מהנדס ועדה מקומית, שמרחב תכנונה כולו או מקצתו כלול בתחום ההכניה או גובל אותו.
2) רשות מקומית, לרבות ועד מקומי כאמור בסעיף 3 למסדר המועצות המקומיות, שאזור שיפוטה כלול בתחום התכנית או גובל אותו.
3) גוף ציבורי או מקצועי שאושר לכך בדרך כלל על ידי שר הפנים בצו ברשומות ושיש לו ענין ציבורי בתכנית.
4) כל משרד ממשרדי הממשלה.

כ"ז תמוז תשל"ו 25.7.76 א' חיון
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז